

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3147

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 09 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2026

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 5, 6, 7

Οι επιδόσεις της χώρας στην υλοποίηση του ΤΑΑ, την απορρόφηση πόρων και την επίτευξη οροσήμων και στόχων

- Που πρωταγωνιστεί, που υστερεί και που χρειάζεται να κατευθυνθούν οι πόροι, σύμφωνα με ανάλυση της Eurobank

Σελ 1 και 3

Έγκριση υλοποίησης νέων υποδομών «Ολοκληρωμένων Ανακύκλωσης Αποβλήτων» προϋπολογισμού 160,8 εκατ. ευρώ

- Από την Διευρυτική Επιτροπή ΣΔΙΤ

Σελ 1 και 8

Στο ΕΣΠΑ δράσεις εκσυγχρονισμού του σιδηροδρομικού δικτύου, ύψους 124,7 εκατ. ευρώ

Σελ 1 και 9

Μέσα στους πρώτους μήνες του 2026 το νέο πρόγραμμα «Ανακαινίζω-Νοικιάζω»

- Με επιδότηση που φτάνει έως και το 90% και ποσό έως 36.000 ευρώ

Σελ 3, 4

«Στην Ελλάδα αντιμετωπίζουμε τα ρέματα σαν χαμένο χώρο»

- Για τη στρατηγική διαχείρισης ρεμάτων μιλά σε συνέντευξη του ο καθηγητής του ΕΜΠ, Κ. Λουπασάκης

Σελ 10

Ψηφιακές Διακυβερνήσεις: 70,6 εκατ. ευρώ για το upskilling επιχειρήσεων σε ΑΙ και κυβερνοασφάλεια

Σελ 11, 12

Παρουσιάστηκε το νομοσχέδιο του υπουργείου Πολιτικής Προστασίας «Ενεργή Μάχη»

- Γ. Κεφαλογιάννης: Στόχος να ψηφιστεί το επόμενο δίμηνο και διατάξεις του να εφαρμοστούν τη φετινή αντιπυρική περίοδο

Σελ 13, 14

Γιατί οι μεγάλες αποφάσεις για το περιβάλλον και το κλίμα καθυστερούν και ποιος ο ρόλος της Ελλάδας

- Συνέντευξη του Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του ΥΠΕΝ

Σελ 15

Πώς το ταίμεντ «αναπνέει» και αποθηκεύει εκατομμύρια τόνους CO2 ετησίως

- Και πώς θα μπορούσε να επηρεάσει τον σχεδιασμό κτιρίων και υποδομών

Σελ 16

Η δραστηριότητα μείωση των εκπομπών από την καύση ορυκτών καυσίμων «κλειδί» για το κλίμα

Σελ 17

ΑΑΔΕ: Τα 25 σημαντικότερα έργα και δράσεις του 2025

- Υπέρβαση εσόδων άνω των 2 δις ευρώ

Σελ 18, 19

Στον αστέρισμό των deals το 2025 ο εγχώριος κλάδος τροφίμων και ποτών

Σελ 20

Η πρώτη ολική έκλειψη Ηλίου στην Ευρώπη έπειτα από 27 χρόνια και άλλα αστρονομικά γεγονότα για το 2026

Σελ 2

Προσέχως

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

ΟΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΑΑ, ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΟΡΟΣΗΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ

Που πρωταγωνιστεί, που υστερεί και που χρειάζεται να κατευθυνθούν οι πόροι, σύμφωνα με ανάλυση της Eurobank

Η Ελλάδα παραμένει πρωταγωνίστρια σε επίπεδο διαθέσιμων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ωστόσο η πρόοδος στην επίτευξη οροσήμων και στη χρήση των κονδυλίων παρουσιάζει μεικτή εικόνα σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ των 27, όπως προκύπτει από έρευνα της Eurobank Research.

Η Ελλάδα επιτυγχάνει σχετικά ικανοποιητικές επιδόσεις στο ποσοστό ολοκληρωσης οροσήμων/στόχων για το σύνολο των πυλώνων το οποίο είναι πολύ κοντά σε αυτό του μ.ο. της ΕΕ-27. Στους επιμέρους πυλώνες η εικόνα δεν είναι ομοιόμορφη.

Αναφορικά με τις εκταμιεύσεις πόρων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την περίοδο 2020-2024 η Ελλάδα έχει καλύτερες επιδόσεις στην εκταμίευση δανειακών πόρων συγκριτικά με

το μ.ο. ΕΕ.

Σχετικά με τη χρήση των πόρων του ΤΑΑ, η Ελλάδα επιτυγχάνει οριακά καλύτερη επίδοση συγκριτικά με το μ.ο. της ΕΕ στο ποσοστό χρήσης δανειακών πόρων, ενώ στο σκέλος των επιχορηγήσεων επιτυγχάνει σημαντικά χαμηλότερο ποσοστό χρήσης. Ωστόσο η εικόνα αυτή διαφοροποιείται αν ληφθεί υπόψη η εξέλιξη των ετήσιων ποσοστών εκταμίευσης δανείων και επιχορηγήσεων ως προς το σύνολο των αντίστοιχων διαθέσιμων πόρων. Και στα δύο σκέλη η Ελλάδα έχει βελτιώσει σημαντικά τα ποσοστά της τα οποία είναι υψηλότερα από τα αντίστοιχα του μ.ο. της ΕΕ τη διετία 2023-2024.

Αναλυτικά στις σελ 5, 6, 7

ΕΓΚΡΙΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ» ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 160,8 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Από την Διευρυτική Επιτροπή ΣΔΙΤ

Την υλοποίηση δύο Μονάδων Ολοκληρωμένων Ανακύκλωσης και Ανάκτησης Αποβλήτων σε Λαμία και Χαλκίδα, δύο Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων και ενός Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων στον Δήμο Δελφών, συνολικού προϋπολογισμού 160,8 εκατ. ευρώ, ενέκρινε η Διευρυτική Επιτροπή ΣΔΙΤ.

Όπως τονίζεται, η έγκριση του έργου σηματοδοτεί ένα ουσιαστικό βήμα προς την επίλυση χρόνιων προβλημάτων που επηρέαζαν αρνητικά την καθημερινότητα και το περιβάλλον

στις συγκεκριμένες περιοχές. Το έργο ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις κατευθύνσεις της εθνικής νομοθεσίας, οι οποίες στοχεύουν στη μείωση των αποβλήτων που οδηγούνται σε ταφή, στον περιορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μέσω της επεξεργασίας των βιοαποβλήτων, καθώς και στην παραγωγή χρήσιμων προϊόντων ή ενέργειας.

Το έργο που εγκρίθηκε καλύπτει περίοδο έως 28 ετών, εκ των οποίων τα 3 έτη εκτιμάται ότι αφορούν στην κατασκευαστική περίοδο και 25 στην περίοδο λειτουργίας. Αναλυτικά στη σελ 3

ΣΤΟ ΕΣΠΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ, ΥΨΟΥΣ 124,7 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Με αποφάσεις του αναπληρωτή υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκου Παπαθανάση, σε συνεργασία με τον αναπληρωτή υπουργό Μεταφορών Κωνσταντίνο Κυρανάκη, εντάσσονται στο Πρόγραμμα «Μεταφορές» του ΕΣΠΑ 2021-2027, νέες δράσεις εκσυγχρονισμού του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας, συνολικής δημόσιας δαπάνης 124.710.130 ευρώ.

Συγκεκριμένα, εντάσσονται οι πράξεις:

- «Ηλεκτροκίνηση της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Κιάτο-Ροδόδαφνη- Β' Φάση», συνολικής δημόσιας

δαπάνης 73.431.920 ευρώ. Προβλέπεται η ολοκλήρωση όλων των απαιτούμενων έργων σε μήκος 70,6 χλμ., μεταξύ των οποίων η δημιουργία οπισθοαγωγών έλξης στο Ξυλόκαστρο και στο Αίγιο, συνδεδεμένων με το δίκτυο της ΔΕΗ, αρχαιολογικές εργασίες και απαλλοτριώσεις.

- «Εγκατάσταση συστήματος σηματοδότησης και ETCS - Level 1 στη μονή σιδηροδρομική γραμμή Θεσσαλονίκη- Ειδομένη και αντικατάσταση 37 αλλαγών τροχιάς για τις ανάγκες της σηματοδότησης- Β' Φάση», συνολικής δημόσιας δαπάνης 51.273.576 ευρώ. Αναλυτικά στη σελ 8

ΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ 2026 ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΑΚΑΙΝΙΖΩ-ΝΟΙΚΙΑΖΩ»

Με επιδότηση που φτάνει έως και το 90% και ποσό έως 36.000 ευρώ

Στο νέο πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» αναφέρθηκε μεταξύ άλλων η υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Δόμνα Μιχαηλίδου, σε συνέντευξη της στην εκπομπή «Κοινωνία Ήρα Mega».

Όπως σημείωσε, το ισχύον πρόγραμμα παρέχει επιδότηση έως 60% και έως 8.100 ευρώ για εργασίες ύψους έως 13.500 ευρώ. Αντίθετα, το νέο πρόγραμμα, το οποίο αναμένεται να ανοίξει

εντός των πρώτων μηνών του 2026, συνιστά πολύ πιο ισχυρό κίνητρο, με επιδότηση που φτάνει έως και το 90% και ποσό έως 36.000 ευρώ, με στόχο την ενεργοποίηση χιλιάδων κλειστών και παλαιών κατοικιών.

Αναλυτικά στη σελ 9

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΙΔΕΩΝ

Για την Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων Θεσσαλονίκης

Η Ανάπλαση Δημόσιων Χώρων ΑΕ διεξάγει ανοικτό διαγωνισμό ιδεών ενός σταδίου με αντικείμενο την πρόταση ενός δικτύου ενοποίησης και ανάδειξης μνημείων της Θεσσαλονίκης, το οποίο θα συγκροτεί ένα συνεκτικό πλέγμα πολιτιστικών τόπων μέσα στον πολεοδομικό ιστό της πόλης. Πρόκειται για κοινή πρωτοβουλία του Υπουργείου Πολιτισμού, του Δήμου Θεσσαλονίκης και της Ανάπτυξης Δημόσιων Χώρων ΑΕ.

Καταληκτική προθεσμία υποβολής προτάσεων **10.04.2026**.

[Δείτε την περιληπτική προκήρυξη ΕΔΩ.](#)

ATTICA GREEN EXPO

Η Attica Green Expo, η επίσημη συνάντηση για το περιβάλλον, επιστρέφει στις **27-30 Μαΐου 2026**, και φέρνει κοντά δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, πιστοποιημένα συστήματα και εταιρείες ανακύκλωσης, καθώς και επιχειρήσεις με σύγχρονες πράσινες τεχνολογίες.

Στόχος της είναι η ανταλλαγή απόψεων και πρακτικών, η προώθηση καινοτόμων λύσεων και το άνοιγμα νέων διαύλων επικοινωνίας για την προστασία του περιβάλλοντος. Οι διάλογοι αυτοί ενισχύονται μέσα από τα πάνελ που διεξάγονται στα stage της έκθεσης, όπου παρουσιάζονται ιδέες και προτάσεις από επαγγελματίες και φορείς.

Ωστόσο, η Attica Green Expo δεν περιορίζεται μόνο εκεί καθώς κάθε χρόνο εκπαιδεύει χιλιάδες μαθητές μέσα από ειδικά διαμορφωμένα εκπαιδευτικά προγράμματα, καλλιεργώντας περιβαλλοντική κουλτούρα στις νέες γενιές.

Με τη συμμετοχή φορέων, επαγγελματιών και της νέας γενιάς, η Attica Green Expo καθιερώνεται ως θεσμός που ενώνει δυνάμεις, ενισχύει τη συνεργασία και χτίζει ένα βιώσιμο και πράσινο αύριο.

Πληροφορίες: <https://atticagreenexpo.gr/>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζηπορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζοΐδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
28 Ιανουαρίου 2026	9ο Συνέδριο Ηλεκτροκίνησης	Ελληνική Εταιρεία Ενεργειακής Οικονομίας (HAEE)
27, 28 Φεβρουαρίου & 1 Μαρτίου 2026	8η διεθνής έκθεση Verde.Tec	www.verde-tec.gr

13^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Η 13η Διεθνής Διάσκεψη για τη Βιώσιμη Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων θα διεξαχθεί στην Κω από τις **24 έως τις 27 Ιουνίου 2026** και έχει ως στόχο να προσεγγίσει το σημαντικό ζήτημα της βιώσιμης διαχείρισης στερεών αποβλήτων μέσω της προώθησης ασφαλών πρακτικών και αποτελεσματικών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της αναστροφής της ρύπανσης και της μετατροπής των αποβλήτων σε ενέργεια.

Η Διάσκεψη επικεντρώνεται κυρίως στις σύγχρονες τεχνολογίες στερεών αποβλήτων. Στόχος της είναι να διεγείρει το ενδιαφέρον των επιστημόνων και των πολιτών και να τους ενημερώσει για τις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα της διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων.

Ταξινόμηση στην πηγή, βιολογική επεξεργασία, επεξεργασία σε κεντρικές εγκαταστάσεις, πρόληψη αποβλήτων, αξιοποίηση βιολογικών αποβλήτων, προώθηση της ανακύκλωσης, τεχνολογίες μετατροπής των αποβλήτων σε ενέργεια και ανάκτηση ενέργειας, εξυπνες τεχνολογίες για τη διαχείριση αποβλήτων, διαχείριση λάσπης, γεωργικά και κτηνοτροφικά απόβλητα, διαχείριση συγκεκριμένων ροών αποβλήτων (απόβλητα από κατασκευές και κατεδαφίσεις, απόβλητα από ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό κ.λπ.), βιοτεχνολογία, βελτιστές διαθέσιμες τεχνικές, δίκτυα συμβίωσης, κατανάλωση και εξοικονόμηση ενέργειας, αποτύπωμα άνθρακα και αποτύπωμα νερού, πρωτοβουλίες μη-

δενικών αποβλήτων, πλαστικά και βιοπλαστικά, θαλάσσια απορρίμματα αποτελούν τα κύρια θέματα της διάσκεψης.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις προοπτικές αξιοποίησης και στα προϊόντα από στερεά απόβλητα, όπως: Βιοκαύσιμα, λίπασμα, υλικά κ.λπ. Επιπλέον, τα βιώσιμα καύσιμα αεροπορίας, η μεθανόλη και άλλα βιώσιμα βιοκαύσιμα, οι λύσεις και οι καινοτομίες για την παραγωγή υδρογόνου, την αποδοτική αποθήκευση, διανομή και εφαρμογές, καθώς και η περιβαλλοντική διπλωματία και οι ηλιακές τεχνολογίες για την επίτευξη βιωσιμότητας και κυκλικότητας στον ενεργειακό τομέα, αποτελούν νέα θέματα της διάσκεψης.

Το συνέδριο θα προσφέρει την ευκαιρία να συγκεντρωθούν επιστήμονες και επαγγελματίες από κυβερνητικά τμήματα, βιομηχανίες, δήμους, ιδιωτικούς φορείς, ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, αποτελώντας ένα φόρουμ για την ανταλλαγή των πιο πρόσφατων ιδεών, τεχνικών και εμπειριών σε όλους τους τομείς της διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Ένα ειδικό ολοήμερο εργαστήριο θα επικεντρωθεί επίσης σε εκπροσώπους τοπικών αρχών και δήμων, με σκοπό την προώθηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

Προθεσμία υποβολής περιλήψεων: **28 Φεβρουαρίου 2026**

Πληροφορίες: <https://kos2026.uest.gr/>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ

Το Κέντρο Σύγχρονου Πολιτισμού της Βαρκελώνης (CCCB - Centre for Contemporary Culture of Barcelona) προκηρύσσει τα νέα Ευρωπαϊκά Βραβεία Δημόσιου Αστικού Χώρου (European Prize for Urban Public Space). Τα βραβεία απονέμονται κάθε δύο χρόνια και αναγνωρίζουν έργα τα οποία δημιουργούν και βελτιώνουν τους δημόσιους χώρους σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Περίοδος υποβολής: **10 Δεκεμβρίου 2025 ως 26 Φεβρουαρίου 2026**.

Περισσότερες πληροφορίες βρίσκονται διαθέσιμες στον παρακάτω σύνδεσμο:

<https://www.publicspace.org/the-prize/-/edition/2026/rules>

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΓΚΡΙΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ» ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 160,8 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Από την Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ

Την υλοποίηση δύο Μονάδων Ολοκληρωμένης Ανακύκλωσης και Ανάκτησης Αποβλήτων σε Λαμία και Χαλκίδα, δύο Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων και ενός Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων στον Δήμο Δελφών, συνολικού προϋπολογισμού 160,8 εκατ. ευρώ, ενέκρινε η Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Στη συνεδρίαση, υπό την προεδρία του αναπληρωτή υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκου Παπαθανάση, συμμετείχαν οι υπουργοί Εσωτερικών Θεόδωρος Λιβάνιος, Υποδομών και Μεταφορών Χρίστος Δήμας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρος Παπασταύρου, Ανάπτυξης Τάκης Θεο-

δωρικός και Επικρατείας αρμόδιος για τον Συντονισμό του Κυβερνητικού Έργου Άκης Σκέρτσος.

Στην τηλεδιάσκεψη συμμετείχαν επίσης ο γενικός γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων Μανώλης Γραφάκος και ο επικεφαλής της Μονάδας ΣΔΙΤ Νίκος Σέργης.

Η έγκριση του έργου σηματοδοτεί ένα ουσιαστικό βήμα προς την επίλυση χρόνιων προβλημάτων που επηρέαζαν αρνητικά την καθημερινότητα και το περιβάλλον στις συγκεκριμένες περιοχές. Το έργο ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις κατευθύνσεις της εθνικής νομοθεσίας, οι οποίες στοχεύουν στη μείωση των αποβλήτων που οδηγούνται σε ταφή, στον περιορισμό

των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μέσω της επεξεργασίας των βιοαποβλήτων, καθώς και στην παραγωγή χρήσιμων προϊόντων ή ενέργειας. Παράλληλα, η αξιοποίηση αυτή ενισχύει την τοπική οικονομία και προωθεί τη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων, συμβάλλοντας συνολικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της περιβαλλοντικής ισορροπίας.

Το έργο που εγκρίθηκε καλύπτει περίοδο έως 28 ετών, εκ των οποίων τα 3 έτη εκτιμάται ότι αφορούν στην κατασκευαστική περίοδο και 25 στην περίοδο λειτουργίας.

«ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΜΕ ΤΑ ΡΕΜΑΤΑ ΣΑΝ ΧΑΜΕΝΟ ΧΩΡΟ»

Για τη στρατηγική διαχείρισης ρεμάτων μιλά σε συνέντευξή του ο καθηγητής του ΕΜΠ, Κ. Λουπασάκης

«Η στρατηγική που ακολουθείται στη χώρα μας αναφορικά με τη διαχείριση των ρεμάτων και των ποταμών είναι ιδιαίτερα επιθετική. Στην πράξη αντιμετωπίζουμε τις συγκεκριμένες μορφολογικές δομές ως «χαμένο» χώρο, τον οποίο πρέπει με κάποιο τρόπο να ανακτήσουμε και να εκμεταλλευτούμε», υπογραμμίζει σε συνέντευξη του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Καθηγητής του ΕΜΠ Κωνσταντίνος Λουπασάκης.

Όπως σημειώνει: «Το πρόβλημα είναι ότι δεν αντιλαμβανόμαστε πως οι κοίτες των ποταμών και των ρεμάτων υπήρχαν, υπάρχουν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν και μετά από εμάς. Επίσης δεν αντιλαμβανόμαστε ότι τα έργα τα οποία εμείς κατασκευάζουμε, εκτός του ότι μπορεί να είναι ανεπαρκή, δεν μπορούν να έχουν την ίδια αντοχή στον χρόνο με τους μηχανισμούς της φύσης.

Ολόκληρη η συνέντευξη του Καθηγητή Τεχνικής Γεωλογίας και Γεωτεχνικής Μηχανικής της Σχολής Μεταλλειολόγων - Μεταλλουργών Μηχανικών ΕΜΠ Κωνσταντίνου Λουπασάκη στο ΑΠΕ-ΜΠΕ και τον Γιώργο Ψύλλα με αφορμή τις πρόσφατες καταστροφές από τις πλημμύρες στο ρέμα της Πικροδάφνης στον Άγιο Δημήτριο (Μπραχάμι) στις οποίες αναφέρεται εκτενώς έχει ως εξής:

Ερ. Κύριε καθηγητά είδαμε τι συνέβη παραμονές των Χριστουγέννων από τις καταρρεύσεις των πρανών στο ρέμα της Πικροδάφνης. Τι ακριβώς έχει συμβεί στην περιοχή αυτή;

Απ. Τα πρανή του ρέματος, σε σημαντική μήκη της κοίτης, δομούνται από μπάza (ανθρωπογενείς αποθέσεις). Αυτό τα καθιστά ιδιαίτερα ευάλωτα σε αστοχίες, καθώς τα υλικά αυτά, λόγω της ανομοιογένειας και των υποδεέστερων μηχανικών χαρακτηριστικών τους, είναι εγγενώς ασταθή. Δεν είναι λοιπόν τυχαίο ότι όλα τα πρανή που αστόχησαν κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου φαινομένου πλημμύρας αποτελούνται από μπάza.

Στις θέσεις αυτές είτε δεν υπήρχαν τοιχεία υποστήριξης, είτε υπήρχαν πρόχειρες κατασκευές που είχαν ανεγερθεί από τους περιοίκους, με σκοπό την επέκταση των ιδιοκτησιών τους

προς το ρέμα.

Επίσης, από τα video που έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο είδαμε ότι κατά τη διάρκεια της βροχοπτώσεως είχαν εκδηλωθεί και έντονες επιφανειακές απορροές νερού από το οδικό δίκτυο προς τα πρανή του ρέματος. Από το γεγονός αυτό συμπεραίνεται ότι περίε του ρέματος δεν υπήρχε επαρκές δίκτυο αγωγών, εντός του οδικού δικτύου, για την απαγωγή των επιφανειακών απορροώντων υδάτων. Η υπογειοποίηση πολλών κλάδων του υδρογραφικού δικτύου και η αντικατάστασή τους από κλειστούς αγωγούς περιορισμένης διατομής αποδεικνύεται ότι είναι ανεπαρκής.

Συνεπώς η κακοκαιρία προκάλεσε αλληπάλληλες αστοχίες καθώς τα πρανή επλήγησαν από υποσκαφές στη βάση τους, από το νερό που έρεε εντός της κοίτης, αλλά και από εκτεταμένες επιφανειακές διαβρώσεις, οι οποίες οφειλόνταν στην απορροή νερού από το οδικό δίκτυο προς την κοίτη του ρέματος.

Ερ. Υπάρχουν άλλες περιοχές της Αττικής που κινδυνεύουν από κάτι αντίστοιχο και τι πρέπει να κάνουν οι δήμοι και η περιφέρεια για να προλάβουν παρόμοιες καταστάσεις;

Η στρατηγική που ακολουθείται στη χώρα μας αναφορικά με τη διαχείριση των ρεμάτων και των ποταμών είναι ιδιαίτερα επιθετική. Στην πράξη αντιμετωπίζουμε τις συγκεκριμένες μορφολογικές δομές ως «χαμένο» χώρο, τον οποίο πρέπει με κάποιο τρόπο να ανακτήσουμε και να εκμεταλλευτούμε. Παράλληλα, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα της ύπαρξής τους, επιχειρούμε --παρέχοντας τον ελάχιστο δυνατό χώρο-- να τις μετατρέψουμε σε στερούς αγωγούς απαγωγής όμβριων υδάτων, συνήθως χωρίς καμία φυσική υπόσταση, δηλαδή χωρίς βλάστηση και πανίδα.

Συχνά βλέπουμε ρέματα και όχθες ποταμών καλυμμένα από άκρη σε άκρη με συρματοκιβώτια και τσιμεντένιες επενδύσεις, γεγονός που επιβεβαιώνει και υλοποιεί όσα αναφέρονται ανωτέρω.

Το πρόβλημα είναι ότι δεν αντιλαμβανόμαστε πως οι κοίτες

των ποταμών και των ρεμάτων υπήρχαν, υπάρχουν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν και μετά από εμάς. Επίσης δεν αντιλαμβανόμαστε ότι τα έργα τα οποία εμείς κατασκευάζουμε, εκτός του ότι μπορεί να είναι ανεπαρκή, δεν μπορούν να έχουν την ίδια αντοχή στον χρόνο με τους μηχανισμούς της φύσης.

Ενδεικτικά αναφέρω ότι, όταν γεμίζουμε την κοίτη ενός ρέματος με συρματοκιβώτια πρακτικά κληροδοούμε ένα πρόβλημα στις επόμενες γενιές. Τα συρματοκιβώτια, αν διατηρηθούν στη θέση τους και δεν παρασυρθούν από μια μελλοντική πλημμύρα, θα διαβρωθούν και θα πάψουν να έχουν λειτουργική αξία το πολύ σε 40-50 χρόνια, ενώ το ρέμα προφανώς και θα συνεχίσει να υπάρχει. Πρακτικά κληροδοούμε στις επόμενες γενιές μια σειρά προβλημάτων που θα έχουν να κάνουν με την απομάκρυνση των κατασκευών μας και τον σχεδιασμό νέων έργων.

Συμπερασματικά θα πρέπει να δοθούν βιώσιμες και περιβαλλοντικά συμβατές λύσεις στην διαχείριση των ρεμάτων. Δηλαδή θα πρέπει να σεβαστούμε το χώρο που πρέπει να τους διαθέσουμε και να κατασκευάσουμε τα ελάχιστα απαραίτητα έργα με τρόπο και σε θέσεις που θα μπορούσαν να ενσωματωθούν με το φυσικό περιβάλλον και να είναι ανθεκτικά για το μεγαλύτερο δυνατό χρονικό διάστημα. Οι πρακτικές αυτές έχουν εδώ και δεκαετίες αρχίσει να εφαρμόζονται σε χώρες του αναπτυγμένου κόσμου. Οχι όμως και στην Ελλάδα.

Στην Ελληνική επικράτεια υπάρχουν 100αδες κοίτες που τις έχουμε διαχειριστεί λανθασμένα ακολουθώντας τις πρακτικές που αναφέρθηκαν παραπάνω. Αρκεί να αναφερθεί ότι στην Αττική η υφιστάμενη κοίτη του ρέματος της Πικροδάφνης πρακτικά αποτελεί περίπου μόλις το 20% του συνολικού υδρογραφικού δικτύου που διέρρεε την περιοχή και το οποίο έχει πλέον υπογειοποιηθεί. Επίσης, το Μεγάλο Ρέμα Ραφήνας σχεδιάζεται να καλυφθεί σχεδόν εξολοκλήρου με συρματοκιβώτια και κατασκευές από σκυρόδεμα.

Συνέχεια στη σελ 4

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΜΕ ΤΑ ΡΕΜΑΤΑ ΣΑΝ ΧΑΜΕΝΟ ΧΩΡΟ»

Για τη στρατηγική διαχείρισης ρεμάτων μιλά σε συνέντευξή του ο καθηγητής του ΕΜΠ, Κ. Λουπασάκης

Συνέχεια από σελ 3

Η απάντηση, λοιπόν, στο ερώτημά σας για το τι πρέπει να κάνουμε είναι ότι οφείλουμε να πάσουμε να αντιμετωπίζουμε τα πρανή των ποταμών και των ρεμάτων σαν πρανή οδικών δικτύων. Όπως προανέφερα, οι κοίτες των ποταμών και των ρεμάτων υπήρχαν, υπάρχουν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν και μετά από εμάς. Σκληρές τεχνικές παρεμβάσεις που επιδιώκουν τη ριζική αλλαγή του τρόπου λειτουργίας τους δεν μπορούν να είναι ούτε ανθεκτικές στον χρόνο ούτε αποδοτικές στη διαχείρισή τους.

Ερ. Κατά τη γνώμη σας πόσο αντιπλημμυρικά θωρακισμένη είναι η Αττική και ποια ρέματα είναι πιο επικίνδυνα;

Αν. Αν ανατρέξουμε στους χάρτες Κινδύνων Πλημμύρας (ΧΚΠ) που έχουν συνταχθεί από τη Δ/ση Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας θα διαπιστώσουμε ότι, ακόμα και για τη μικρότερη περίοδο επανάληψης των 50 ετών, επισημαίνονται πολλές περιοχές στην Αττική, τόσο εντός όσο και εκτός του Λεκανοπεδίου, που χαρακτηρίζονται ως Ζώνες Δυστηκτά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ). Οι χάρτες αυτοί έχουν συνταχθεί λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα έργα, τα οποία σε πολλές θέσεις είναι ανεπαρκούς διατομής.

Από την ανασκόπηση των χαρτών αυτών μπορούμε να αντιληφθούμε ότι υπάρχει ιδιαίτερα υψηλός πλημμυρικός κίνδυνος, ο οποίος μάλιστα επιτείνεται τα τελευταία χρόνια

εξαιτίας και της κλιματικής κρίσης.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι η άγνοια και η απερισκεψία των πολιτών συμβάλλει με την όποια ανεπάρκεια της πολιτείας γιγαντώνοντας τον κίνδυνο. Πλέον σε πολλές από τις περιπτώσεις βρισκόμαστε προ τετελεσμένων καταστάσεων καθώς η ανάπτυξη του αστικού περιβάλλοντος δεν επιτρέπει την ορθή διεύθυνση των ρεμάτων και των ποταμών ακόμα και όταν υπάρχει η πολιτική βούληση για κάτι τέτοιο. Τρανταχτό παράδειγμα είναι η περιοχή της Μάνδρας όπου ο οικισμός έχει δομηθεί στη συμβολή ρεμάτων καθιστώντας αδύνατη την ορθολογική διεύθυνση των ρεμάτων προκειμένου να συνυπάρξουν με το αστικό περιβάλλον.

Στην Πικροδάφνη, μιας και αυτή αποτελεί την αφορμή για την παρούσα συνέντευξη, θεωρώ ότι υπάρχει διαθέσιμος χώρος σε αρκετές θέσεις προκειμένου να σχεδιαστούν έργα που θα επιτρέψουν τη ομαλή συνύπαρξη του ρέματος με το αστικό περιβάλλον. Αρκεί να υπάρξει η απαιτούμενη πολιτική βούληση και οι απαραίτητες μελέτες.

Ερ. Έχουν ακουστεί κατά καιρούς διάφορες προτάσεις για την ανάσχεση της ροής του Κηφισού όπως για παράδειγμα η δημιουργία ενός φράγματος για να δημιουργείται ελεγχόμενη ροή στο ύψος της Αττικής οδού. Πιστεύετε ότι κάτι τέτοιο αποτελεί μία ενδεδειγμένη λύση;

Αν. Η κατασκευή έργων ορεινής υδρονομίας, όπως φράγματα στον άνω ρου των ρεμάτων και των ποταμών, απο-

τελούν την καλύτερη λύση όταν το πυκνοδομημένο αστικό περιβάλλον δεν επιτρέπει τις απαραίτητες διαπλατύνσεις στις κοίτες. Μου ακούγεται ως μια λογική λύση αλλά δεν γνωρίζω περισσότερες λεπτομέρειες για το συγκεκριμένο έργο.

Γενικά θα ήθελα να αναφέρω ότι η φύση φροντίζει να διαμορφώνει πλημμυρικά πεδία κατά μήκος της κοίτης των ποταμών και των ρεμάτων. Τα πεδία αυτά λειτουργούν ως ταμιευτήρες σε περιόδους έντονων πλημμυρικών παροχών προστατεύοντας τα κατώτερα τμήματα των υδρολογικών λεκανών από πλημμύρες. Δυστυχώς όμως, εξαιτίας του παροδικού ή και σπάνιου πλημμυρισμού τους, οι εκτάσεις αυτές είναι οι πρώτες που καταλαμβάνονται από τις δραστηριότητες του ανθρώπου. Προφανώς στη συνέχεια η χρήση τους αναστρέφεται στο μυαλό και τη συνείδησή μας και η λειτουργία που τους είχε ανατεθεί από τη φύση αποτελεί πλέον απειλή για τον άνθρωπο. Μια απειλή που πρέπει να εξαλειφθεί με την αναστολή της λειτουργίας τους ως χώροι ταμίευσης νερού. Αναστέλλοντας παράλληλα και την προστασία που παρέχουν σε περιοχές του κάτω ρου.

Όπως καταλαβαίνετε διαχρονικά βρισκόμαστε σε έναν αέναο κύκλο διεκδικήσεων από τη φύση χωρίς όμως να αντιλαμβανόμαστε τον πεπερασμένο χρόνο που μπορούν να έχουν τα έργα και οι παρεμβάσεις μας σε σχέση με τις δυνάμεις και την εμμονή των φυσικών διεργασιών.

ΤΟ 2025 ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ: ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΝΘΡΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Το άρθρο "2025 in review: insights and trends shaping the decarbonisation of Europe's building stock", που υπογράφεται από το Editorial Team του BUILD UP, κάνει μια συνοπτική αλλά ουσιαστική ανασκόπηση των βασικών θεμάτων που απασχόλησαν το 2025 τον ευρωπαϊκό κτιριακό τομέα, ενημερώνει ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ. Το BUILD UP είναι η ευρωπαϊκή πλατφόρμα και κοινότητα γνώσης για την ενεργειακή απόδοση και τη βιωσιμότητα των κτιρίων, με στόχο την υποστήριξη επαγγελματιών, φορέων και πολιτικών στην πράσινη μετάβαση.

Το 2025 αποτέλεσε κομβικό έτος για την εφαρμογή της αναθεωρημένης Energy Performance of Buildings Directive (EPBD). Τα κράτη-μέλη εντατικοποίησαν τις εργασίες για τα National Building Renovation Plans, τα οποία πρέπει να υποβληθούν έως το τέλος του έτους, ενώ η European Commission δημοσίευσε κατευθυντήριες οδηγίες και έγγραφα που διευκρινίζουν τις απαιτήσεις και τους μακροπρόθεσμους στόχους της Οδηγίας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο πολιτικών εξελίξεων, η κοινότητα του BUILD UP ανέδειξε μια σειρά από κεντρικά ζητήματα: τις

εθνικές στρατηγικές ανακαίνισης, τον ρόλο της ψηφιοποίησης και των δεδομένων στην ενεργειακή απόδοση, τις νέες τεχνολογίες κτιρίων, αλλά και τους μηχανισμούς χρηματοδότησης για βαθιές ανακαινίσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε επίσης στις δεξιότητες στον κατασκευαστικό κλάδο και στο πώς αυτές εξελίσσονται μέσα από το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο πολιτικής.

Το άρθρο συνοψίζει τις θεματικές που αναπτύχθηκαν μέσα από τα Topics of the Month του BUILD UP, καλύπτοντας, μεταξύ άλλων, τα ενεργειακά αποδοτικά και υγιεινά κτίρια, τις λύσεις για την ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος, τα «ξυλινα» κτίρια και τις ξυλινες τεχνολογίες, την ανταγωνιστικότητα του κλάδου με έμφαση στην ψηφιοποίηση και την τεχνητή νοημοσύνη, καθώς και την πρακτική εφαρμογή των National Building Renovation Plans μέσω εργαλείων όπως τα Energy Performance Certificates (EPCs), το Smart Readiness Indicator (SRI) και τα Renovation Passports.

Παράλληλα, γίνεται αναφορά στη μεγιστοποίηση της ηλιακής ενέργειας στα κτίρια, στα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία σε τοπικό επίπεδο, στα Minimum Energy Performance Standards (MEPS) και στον ρόλο των one-stop-shops για

τη στήριξη των πολιτών στις ανακαινίσεις. Ξεχωριστή θέση έχει και το επιλεγμένο θέμα της χρονιάς: "Energy poverty and vulnerable people: how not to leave them behind in the energy transition of the building sector", που αναδεικνύει την κοινωνική διάσταση της ενεργειακής μετάβασης και την ανάγκη να μην μείνει κανείς πίσω.

Συνολικά, η ανασκόπηση του BUILD UP δείχνει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, αλλά και τις προκλήσεις που παραμένουν, καθώς η Ευρώπη επιταχύνει προς ένα κτιριακό απόθεμα μηδενικών εκπομπών. Το άρθρο κλείνει με μια ματιά στο 2026, καλώντας ειδικούς, επαγγελματίες και οργανισμούς να συνεχίσουν να μοιράζονται γνώσεις, καλές πρακτικές και καινοτομίες μέσω της πλατφόρμας BUILD UP.

Το πλήρες κείμενο του 2025 in review: insights and trends shaping the decarbonisation of Europe's building stock, 19 December 2025, είναι διαθέσιμο στον σύνδεσμο: <https://build-up.ec.europa.eu/en/news-and-events/news/2025-review-insights-and-trends-shaping-decarbonisation-europes-building-stock>

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΟΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΑΑ, ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΟΡΟΣΗΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ

Που πρωταγωνιστεί, που υστερεί και που χρειάζεται να κατευθυνθούν οι πόροι, σύμφωνα με ανάλυση της Eurobank

Η Ελλάδα παραμένει πρωταγωνιστής σε επίπεδο διαθέσιμων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ωστόσο η πρόοδος στην επίτευξη οροσήμων και στη χρήση των κονδυλίων παρουσιάζει μεικρή εικόνα σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ των 27, όπως προκύπτει από την έρευνα της Eurobank Research. Τα πλέον απαιτητικά στάδια υλοποίησης μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων καθορίζουν πλέον τον ρυθμό απορρόφησης των πόρων.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ανακοίνωση της τράπεζας που δημοσιεύει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σκοπός της έρευνας είναι να συγκρίνει τις επιδόσεις της Ελλάδας με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ-27 στο πεδίο της επίτευξης οροσήμων/στόχων που προβλέπονται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ύστερα και από την πρόσφατη θετική εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρησή του, καθώς και την εκταμίευση της 6ης δόσης επιχορηγήσεων ύψους €2,1 δις μετά από την ολοκλήρωση 39 οροσήμων και στόχων. Παράλληλα, να εξεταστεί η πορεία υλοποίησής του την περίοδο 2021-2024 χρησιμοποιώντας δεδομένα που πρόσφατα δημοσίευσε η Eurostat (Οκτ-2025).

Η Ελλάδα σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ-27 είναι αναλογικά ο μεγαλύτερος δικαιούχος πόρων από το ΤΑΑ (Διάγραμμα 1), καθώς αυτοί αντιστοιχούν στο 16,0% του ΑΕΠ της το έτος 2023 (ΕΕ-27: 3,7%), και ανέρχονται σε €35,95 δις, εκ των οποίων €18,22 δις επιχορηγήσεις και €17,73 δις δάνεια. Η παραπάνω εικόνα δεν διαφοροποιείται, τόσο στην περίπτωση των επιχορηγήσεων (Ελλάδα: 8,1% του ΑΕΠ, μέσος όρος ΕΕ-27: 2,1%) όσο και των δανείων (Ελλάδα: 7,9% του ΑΕΠ, μέσος όρος ΕΕ-27: 1,6%). Σχετικά με τις εκταμιεύσεις, μέχρι και την ημερομηνία συγγραφής του παρόντος σημειώματος (7/1/2026), είχαν εκταμιευθεί προς την Ελλάδα συνολικά €23,44 δις, δηλαδή το 65,1% των συνολικών πόρων, εκ των οποίων €12,04 δις αφορούσαν επιχορηγήσεις (το 66,1% του συνολικού ποσού αυτών) και €11,4 δις δάνεια (το 64,1% του συνολικού ποσού αυτών), κατατάσσοντας την Ελλάδα στην 9η θέση μεταξύ των χωρών της ΕΕ-27 (61,8%).

Επίτευξη οροσήμων και στόχων

Πριν την ανάλυση των δεδομένων που σχετίζονται με την επίτευξη οροσήμων/στόχων πρέπει να αναφερθεί ότι ο αριθμός τους μεταβάλλεται λόγω αναθεωρήσεων των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των κρατών-μελών αλλά και γιατί η διαδικασία αξιολόγησης αν έχουν επιτευχθεί ή όχι δεν είναι ταυτόχρονη για όλα τα κρά-

τη-μέλη καθώς είναι σύνθετες να υποβάλλονται αιτήματα εκταμίευσης από τις χώρες σε διαφορετική χρονική περίοδο κάθε έτος. Σε αυτό το πλαίσιο προχωρώντας στην ανάλυση των δεδομένων – σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ημερομηνία 7/1/2026 – η Ελλάδα έχει εκπληρώσει συνολικά 178 εκ των 382, δηλαδή το 46,6%, όταν το αντίστοιχο ποσοστό για το μέσο όρο (μ.ο.) της ΕΕ-27 διαμορφώνεται σε 48,8% ενώ σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ-27 κατατάσσεται στην 17η θέση. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2023 τόσο στις εκταμιεύσεις πόρων (ως ποσοστό των συνολικών πόρων) όσο και στο ποσοστό εκπλήρωσης οροσήμων/στόχων η Ελλάδα καταλάμβανε υψηλότερες θέσεις μεταξύ των κρατών-μελών (5η και 11η αντίστοιχα) στις σχετικές κατατάξεις.

Η εικόνα αυτή δείχνει ότι τα εναπομείναντα ορόσημα/στόχοι είναι πιο απαιτητικά καθώς αφορούν περισσότερο την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων (π.χ. ολοκλήρωση μεγάλων έργων υποδομής, πλήρης ολοκλήρωση κτηματολογίου, εγκατάσταση δυναμικότητας παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου) έναντι προκλήσεων διαγωνισμών, έναρξης δράσεων, ψήφισης νόμων κ.λπ. που απαιτούσαν τα προγενέστερα ορόσημα/στόχοι.

Στους επιμέρους πυλώνες, η Ελλάδα βρίσκεται σε υψηλότερη θέση συγκριτικά με το μ.ο. της ΕΕ-27 σε 2 από τους 6, δηλαδή στους πυλώνες «Εξυπηνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (11η στην κατάταξη με ποσοστό 55,9% έναντι 49,0% ο μ.ο. της ΕΕ-27) και «Πράσινη μετάβαση» (12η με ποσοστό 48,2% έναντι 43,4% ο μ.ο. της ΕΕ-27). Αντίθετα, παρουσιάζει χαμηλότερο ποσοστό ολοκλήρωσης οροσήμων/στόχων συγκριτικά με το μ.ο. της ΕΕ-27 στους πυλώνες «Ψηφιακός μετασχηματισμός» (19η με ποσοστό 40,5% έναντι 44,2%), «Κοινωνική και εδαφική συνοχή» (21η με ποσοστό 38,1% έναντι 45,1%), «Υγεία και οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα» (22η στην κατάταξη με ποσοστό 47,4% έναντι 53,5%) και «Πολιτικές για την επόμενη γενιά» (24η με ποσοστό 22,2% έναντι 46,9%). Τόσο στο σύνολο των πυλώνων όσο και σε κάθε πυλώνα χωριστά οι χώρες που συνήθως καταλαμβάνουν μία από τις πρώτες 6 θέσεις στο ποσοστό εκπλήρωσης οροσήμων/στόχων είναι οι ακόλουθες: Αυστρία, Γαλλία, Δανία, Ιταλία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο.

Εξάλλου η Ελλάδα – όπως και αρκετές χώρες της ΕΕ-27 – στους πυλώνες εν συνόλω αλλά και σε 5 από τους 6 επιμέρους πυλώνες έχει εκπληρώσει λιγότερα από τα μισά ορόσημα/στόχους. Στον πυλώνα «Εξυπηνη, βιώσιμη και χωρίς

αποκλεισμούς ανάπτυξη» έχει εκπληρώσει πάνω από το 50% των οροσήμων/στόχων (55,9%) ενώ στους πυλώνες «Πράσινη μετάβαση» και «Υγεία και οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα» το σχετικό ποσοστό διαμορφώνεται κοντά στο 50% (48,2% και 47,4%, αντίστοιχα). Οι συχνότερες αιτίες για τις καθυστερήσεις στην εκπλήρωση οροσήμων/στόχων και κατά συνέπεια στην απορρόφηση των πόρων του ΤΑΑ τόσο στην Ελλάδα όσο και στις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ-27 σύμφωνα με έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι μεταξύ άλλων οι μεταβολές στις εξωτερικές συνθήκες (π.χ. αύξηση του πληθωρισμού και ελλείψεις εφοδιασμού, αλλαγές στις πολιτικές συνθήκες στο κράτος μέλος όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις), η υποεκτίμηση του χρόνου που απαιτείται για την υλοποίησή τους (λόγω των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις), ζητήματα που σχετίζονται με τη διοικητική ικανότητα και την πολυπλοκότητα των κανόνων σε εθνικό επίπεδο κ.ά. Σημειώνεται ότι στο σύνολο των πυλώνων, 14 από τις 27 χώρες (Γαλλία, Αυστρία, Λουξεμβούργο, Ιταλία, Ιρλανδία, Δανία, Μάλτα, Κροατία, Εσθονία, Τσεχία, Γερμανία, Σουηδία, Πορτογαλία, Σλοβενία) έχουν ολοκληρώσει πάνω από το 50% των οροσήμων/στόχων.

Επιπλέον, στους πυλώνες «Πράσινη μετάβαση», «Κοινωνική και εδαφική συνοχή» και «Πολιτικές για την επόμενη γενιά» μόλις 10, 12 και 12 χώρες αντίστοιχα έχουν ποσοστό εκπλήρωσης οροσήμων/στόχων άνω του 50%. Καλύτερη είναι η εικόνα στους πυλώνες «Ψηφιακός μετασχηματισμός» και «Εξυπηνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» όπου 14 και 15 χώρες αντίστοιχα έχουν ποσοστό εκπλήρωσης στόχων/οροσήμων άνω του 50%. Τέλος, στον πυλώνα «Υγεία, οικονομική, κοινωνική, θεσμική ανθεκτικότητα» παρουσιάζεται ο μεγαλύτερος αριθμός χωρών (20 από τις 27) που έχουν εκπληρώσει πάνω από τα μισά ορόσημα/στόχους.

Πορεία υλοποίησης την περίοδο 2021-2024

Συνεχίζοντας με την πορεία υλοποίησης του ΤΑΑ η ανάλυση που ακολουθεί αφορά: i) τις εκταμιεύσεις πόρων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς την Ελλάδα και ii) τη χρήση αυτών των πόρων από την Ελλάδα, δηλαδή τις εκταμιεύσεις προς τους δικαιούχους.

Συνέχεια στη σελ 6

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΟΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΑΑ, ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΟΡΟΣΗΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ

Που πρωταγωνιστεί, που υστερεί και που χρειάζεται να κατευθυνθούν οι πόροι, σύμφωνα με ανάλυση της Eurobank

Συνέχεια από σελ 5

Ξεκινώντας από τις εκταμιεύσεις πόρων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς την Ελλάδα προκύπτει ότι στο σκέλος των δανείων σωρευτικά την υπό εξέταση περίοδο είχαν εκταμιευθεί €9,62 δις ή το 54,3% των συνολικών πόρων που έχουν εγκριθεί προς την Ελλάδα (€17,73 δις). Στο σκέλος των επιχορηγήσεων είχαν εκταμιευθεί €8,59 δις ή το 47,2% των συνολικών πόρων (€18,22 δις). Επισημαίνεται πως με εξαίρεση το 2021 οι εκταμιεύσεις δανείων είναι υψηλότερες από τις εκταμιεύσεις επιχορηγήσεων.

Συγκριτικά με την ΕΕ-27 η Ελλάδα έχει καλύτερες επιδόσεις στην εκταμίευση δανειακών πόρων. Το ετήσιο ποσοστό εκταμιεύσεων δανείων αλλά και το σωρευτικό τους ποσοστό την περίοδο 2021-2024 είναι υψηλότερο στην Ελλάδα συγκριτικά με το μ.ο. της ΕΕ-27 με το τελευταίο να διαμορφώνεται σε 54,3% (μ.ο. ΕΕ-27: 37,4%) το 2024. Στο σκέλος των επιχορηγήσεων η καμπύλη που δείχνει την εξέλιξη του σωρευτικού ποσού εκταμιεύσεων της Ελλάδας συμπίπτει στο μεγαλύτερο μέρος της με την αντίστοιχη του μ.ο. της ΕΕ-27 αν και το έτος 2024 οι δύο καμπύλες αποκλίνουν (ΕΕ-27: 54,9%, Ελλάδα: 47,2%).

Συνεχίζοντας με τη χρήση των πόρων του ΤΑΑ από την Ελλάδα και τα κράτη μέλη της ΕΕ-27, προκύπτει καταρχάς ότι στο σύνολο της ΕΕ-27 από τα €650 δις είχαν χρησιμοποιηθεί €208,2 δις δηλαδή το 32,0% των συνολικών πόρων. Από το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων ύψους €359 δις είχαν χρησιμοποιηθεί €166,9 δις (46,4% των εγκεκριμένων πόρων) και από το συνολικό ποσό των δανείων ύψους €291 δις είχαν χρησιμοποιηθεί €41,4 δις (14,2%) αντίστοιχα. Στην Ελλάδα από τα €36,0 δις των εγκεκριμένων πόρων την περίοδο 2020-2024 είχαν χρησιμοποιηθεί τα €7,75 δις δηλαδή το 21,6%. Στο σκέλος των δανείων είχε κατευθυνθεί προς τους τελικούς δικαιούχους το 14,9% των εγκεκριμένων πόρων (€2,64 δις από τα €17,7 δις – 5η θέση ανάμεσα στις συνολικά 11 χώρες που έχουν χρησιμοποιήσει πόρους από το σκέλος των δανείων) και στο σκέλος των επιχορηγήσεων το 28,0% των διαθέσιμων πόρων (€5,1 δις από τα €18,2 δις – 19η θέση ανάμεσα στις 27 χώρες που έχουν χρησιμοποιήσει πόρους από το σκέλος των επιχορηγήσεων). Κατά συνέπεια, η Ελλάδα επιτυγχάνει οριακά καλύτερη επίδοση συγκριτικά με το μ.ο. της

ΕΕ-27 στο ποσοστό χρήσης δανειακών πόρων (14,9% έναντι 14,2%) αλλά στο σκέλος των επιχορηγήσεων επιτυγχάνει σημαντικά χαμηλότερο ποσοστό χρήσης (28,0% έναντι 46,4%).

Η εικόνα διαφοροποιείται αν ληφθεί υπόψη η εξέλιξη των ετήσιων ποσοστών χρήσης δανείων και επιχορηγήσεων ως προς το σύνολο των αντίστοιχων διαθέσιμων πόρων. Σε αυτή την περίπτωση τόσο στο σκέλος των δανείων όσο και των επιχορηγήσεων η Ελλάδα έχει βελτιώσει σημαντικά το ποσοστό της το οποίο την τελευταία διετία είναι υψηλότερο από αυτό του μ.ο. της ΕΕ-27 (το 2024 στην περίπτωση των επιχορηγήσεων και από το 2023 στην περίπτωση των δανείων).

Σχετικά με την κατανομή των πόρων που έχουν χρησιμοποιηθεί από το ΤΑΑ ανά κατηγορία δαπάνης, η Eurostat ορίζει ότι η χρήση των πόρων είναι το άθροισμα των δαπανών (expenditure) και άλλων στοιχείων κόστους που δεν καταγράφονται ως έξοδα (other costs not recorded as expenditure), δηλαδή στοιχείων κόστους που δεν λογίζονται ως δαπάνες στις στατιστικές των δημοσίων οικονομικών, όπως η απόκτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (π.χ. παροχή δανείων, εισφορές μετοχικού κεφαλαίου).

Οι δαπάνες με τη σειρά τους είναι το άθροισμα των κεφαλαιουχικών δαπανών (capital expenditure) και των τρεχουσών δαπανών (current expenditure). Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες προκύπτουν από το άθροισμα του Ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου (Gross fixed capital formation), των κεφαλαιακών μεταβιβάσεων (capital transfers) και των λοιπών κεφαλαιουχικών δαπανών (other capital expenditure). Ο Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου περιλαμβάνει τις άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τον δημόσιο τομέα (government sector), ενώ οι κεφαλαιακές μεταβιβάσεις καλύπτουν κυρίως επενδυτικές επιχορηγήσεις (investments grants), οι οποίες καταβάλλονται από την κυβέρνηση στις μονάδες (units) που ταξινομούνται εκτός κυβερνήσεως, για τη χρηματοδότηση των επενδύσεών τους. Οι τρέχουσες δαπάνες αντιστοιχούν σε έξοδα που σχετίζονται με την παραγωγή (αμοιβές εργαζομένων και ενδιάμεση ανάλωση), το πληρωτέο εισόδημα περιουσίας (το οποίο είναι κυρίως τόκοι) και τις μεταβιβάσεις (π.χ. κοινωνικά επιδόματα και διάφορες άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις).

Με βάση τα παραπάνω, στο σύνολο της ΕΕ-27 και στο

σκέλος των επιχορηγήσεων από τα €166,9 δις που έχουν χρησιμοποιηθεί, το 50,2% (€83,8 δις) αφορά σε κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (capital transfers), το 20,8% (€34,7 δις) κατευθύνθηκε σε επενδύσεις παγίου κεφαλαίου (gross fixed capital formation), το 28% (€46,7 δις) σχετίζεται με τρέχουσες δαπάνες (current expenditure) και το υπόλοιπο 1,0% (€1,7 δις) αφορά λοιπά κόστη. Στην Ελλάδα το 82,9% (€4,23 δις) αφορά κεφαλαιακές μεταβιβάσεις, το 11,8% (€604 εκατ.) τρέχουσες δαπάνες και το υπόλοιπο 5,2% (€267 εκατ.) επενδύσεις παγίου κεφαλαίου. Επομένως στην Ελλάδα το 88,2% των πόρων του ΤΑΑ που αφορούν επιχορηγήσεις κατευθύνεται σε κεφαλαιουχικές δαπάνες και είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της ΕΕ-27 (71,0%) και το τρίτο υψηλότερο μεταξύ των χωρών-μελών της.

Στο σκέλος των δανείων, στο σύνολο της ΕΕ-27 το 62,6% (€25,9 δις) αφορά επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, το 18,1% (€7,5 δις) κεφαλαιακές μεταβιβάσεις, το 12,4% (€5,1 δις) άλλα κόστη και το υπόλοιπο 6,9% (€2,9 δις) τρέχουσες δαπάνες. Στην Ελλάδα η συντριπτική πλειοψηφία των πόρων (96,4% ή €2,55 δις) κατευθύνθηκε σε άλλα στοιχεία κόστους που δεν καταγράφονται ως έξοδα, δηλαδή στοιχείων κόστους που δεν λογίζονται ως δαπάνες όπως η απόκτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (π.χ. παροχή δανείων, εισφορές μετοχικού κεφαλαίου) και προφανώς αφορά την παροχή δανείων του ΤΑΑ μέσω του τραπεζικού συστήματος. Το υπόλοιπο 3,6% αφορά τρέχουσες δαπάνες.

Συμπέρασμα

Συμπερασματικά, η Ελλάδα επιτυγχάνει σχετικά ικανοποιητικές επιδόσεις στο ποσοστό ολοκλήρωσης οροσώμων/στόχων για το σύνολο των πυλώνων το οποίο είναι πολύ κοντά σε αυτό του μ.ο. της ΕΕ-27. Στους επιμέρους πυλώνες η εικόνα δεν είναι ομοιόμορφη. Στους πυλώνες «Πράσινη μετάβαση» και «Εξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», το ποσοστό ολοκλήρωσης οροσώμων/στόχων της Ελλάδας είναι υψηλότερο συγκριτικά με το μ.ο. της ΕΕ-27 ενώ στον δεύτερο πυλώνα έχει ποσοστό ολοκλήρωσης άνω του 50% και στον πυλώνα «Ψηφιακός μετασχηματισμός» το ποσοστό ολοκλήρωσης είναι κοντά στο μ.ο. της ΕΕ-27.

Συνέχεια στη σελ 7

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΟΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΑΑ, ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΟΡΟΣΗΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ

Που πρωταγωνιστεί, που υστερεί και που χρειάζεται να κατευθυνθούν οι πόροι, σύμφωνα με ανάλυση της Eurobank

Συνέχεια από σελ 6

Παράλληλα, στον πυλώνα «Υγεία και οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα» αν και το ποσοστό της Ελλάδας είναι χαμηλότερο από αυτό του μ.ο. της ΕΕ-27 δεν υπολείπεται σημαντικά. Αντίθετα, στους πυλώνες «Κοινωνική και εδαφική συνοχή» και «Πολιτικές για την επόμενη γενιά» το σχετικό ποσοστό της Ελλάδας είναι αρκετά χαμηλότερο.

Αναφορικά με τις εκταμιεύσεις πόρων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς την Ελλάδα την περίοδο 2020-2024 η Ελλάδα έχει καλύτερες επιδόσεις στην εκταμίευση δανειακών πόρων συγκριτικά με το μ.ο. ΕΕ-27 αφού τόσο το ετήσιο ποσοστό όσο και το σωρευτικό ποσοστό εκταμιεύσεων δανείων προς το σύνολο των διαθέσιμων δανειακών πόρων είναι υψηλότερο. Στο σκέλος των επιχορηγήσεων αν και η καμπύλη που δείχνει την εξέλιξη του σωρευτικού ποσού εκταμιεύσεων της Ελλάδας συμπίπτει στο μεγαλύτερο μέρος της με την αντίστοιχη της ΕΕ-27, το έτος 2024 οι δύο καμπύλες αποκλίνουν.

Σχετικά με τη χρήση των πόρων του ΤΑΑ, η Ελλάδα επιτυγχάνει οριακά καλύτερη επίδοση συγκριτικά με το μ.ο. της ΕΕ-27

στο ποσοστό χρήσης δανειακών πόρων ενώ στο σκέλος των επιχορηγήσεων επιτυγχάνει σημαντικά χαμηλότερο ποσοστό χρήσης. Ωστόσο η εικόνα αυτή διαφοροποιείται αν ληφθεί υπόψη η εξέλιξη των ετήσιων ποσοστών εκταμιεύσεων δανείων και επιχορηγήσεων ως προς το σύνολο των αντίστοιχων διαθέσιμων πόρων. Και στα δύο σκέλη η Ελλάδα έχει βελτιώσει σημαντικά τα ποσοστά της τα οποία είναι υψηλότερα από τα αντίστοιχα του μ.ο. της ΕΕ-27 τη διετία 2023-2024 (το 2024 στην περίπτωση των επιχορηγήσεων και από το 2023 στην περίπτωση των δανείων).

Σχετικά με την κατανομή των πόρων του ΤΑΑ, στο σκέλος των επιχορηγήσεων το μεγαλύτερο ποσοστό κατευθύνεται σε κεφαλαιουχικές δαπάνες και είναι το τρίτο υψηλότερο μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ-27. Στο σκέλος των δανείων το μεγαλύτερο ποσοστό κατευθύνθηκε σε άλλα στοιχεία κόστους που δεν λογίζονται ως δαπάνες (π.χ. παροχή δανείων, εισφορές μετοχικού κεφαλαίου) και προφανώς αφορά την παροχή δανείων του ΤΑΑ μέσω του τραπεζικού συστήματος.

Η ύπαρξη του ΤΑΑ ειδικά για την Ελλάδα είναι σημαντική καθώς οι διαθέσιμοι προς την οικονομία της πόροι αποτε-

λούν σημαντικό μερίδιο του ΑΕΠ. Για το λόγο αυτό και με δεδομένο ότι τα ορόσημα/στόχοι που προβλέπονται και το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων είναι πιστικό (καταληκτική ημερομηνία 31/08/2026), είναι σημαντικό να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες ώστε να υλοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότερες από τις υπολειπόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που συνδέονται με αυτό και κατά συνέπεια να αντληθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι πόροι. Ωστόσο, και αυτό είναι ίσως σημαντικότερο, η ταχύτητα της απορρόφησης των πόρων θα πρέπει να ταυτίζεται στο μέγιστο δυνατό βαθμό με την αποτελεσματικότητα των επενδύσεων ή με άλλα λόγια οι πόροι θα πρέπει να συνεχίσουν να κατευθύνονται προς τομείς υψηλότερης τεχνολογίας και προστιθέμενης αξίας ώστε να ενισχυθεί ουσιαστικά η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και να μειωθεί η απόσταση που χωρίζει την Ελλάδα από τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ-27 για να είναι η ανάπτυξη της μακροχρόνια βιώσιμη.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ «ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ» ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ 4887/2022

Συγκρότηση Επιτροπών Αξιολόγησης για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων

Στη συγκρότηση τριών Επιτροπών Αξιολόγησης προχώρησε όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ το υπουργείο Ανάπτυξης, με στόχο την εξέταση και υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο καθεστώς ενίσχυσης «Μεγάλες Επενδύσεις» του Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022.

Στην απόφαση της γενικής γραμματέα Ιδιωτικών Επενδύσε-

ων, Στυλιανής Σιαράπη, με τα ονόματα των μελών των επιτροπών, που δημοσιεύτηκε χθες στη Διαύγεια, επισημαίνεται η σημασία της λειτουργίας των συλλογικών οργάνων για την πραγματοποίηση αποτελεσματικών αξιολογήσεων και ελέγχων επενδύσεων των αναπτυξιακών νόμων.

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του Ν. 4887/2022, το συγκε-

κριμένο καθεστώς αφορά επενδύσεις μεγάλης κλίμακας που δύνανται να λάβουν ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών απαλλαγών, επιχορηγήσεων ή άλλων κινήτρων, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

CRETAN INVESTMENT GROUP: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ HILTON GARDEN INN ATHENS SYGGROU AVENUE

Η Cretan Investment Group (CIG), ο επενδυτικός βραχίονας της MK Hotel Collection με επικεφαλής την Μαρίτα Καράτζη, ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της εξαγοράς του ακινήτου του Hilton Garden Inn Athens Syggrou Avenue, στο πλαίσιο της στρατηγικής της για επενδύσεις σε ώριμα hospitality assets σε κομβικές αστικές τοποθεσίες.

Το ακίνητο βρίσκεται επί της Λεωφόρου Συγγρού, ενός από τους βασικούς επιχειρηματικούς και αναπτυξιακούς άξονες της Αθήνας, με διαχρονικά ισχυρή ζήτηση και στρατηγική σημασία για την ευρύτερη αγορά φιλοξενίας της πρωτεύουσας. Η συναλλαγή εντάσσεται σε ένα εκτενές επενδυτικό πλάνο ενίσχυσης του χαρτοφυλακίου της Cretan Investment Group. Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με την ανακοίνωση, η συναλλαγή πραγματοποιήθηκε στη βάση sale & lease back. Η λειτουργία του ξενοδοχείου, καθώς και η διαχείρισή του, παραμένουν ως έχουν, χωρίς καμία αλλαγή στο υφιστάμενο επιχειρησιακό πλαίσιο, διασφαλίζοντας τη συνέχισή της δρα-

στηριότητας και τη σταθερότητα του επενδυτικού μοντέλου. Η Μαρίτα Καράτζη, διευθύνουσα σύμβουλος της CIG, δήλωσε: «Η συγκεκριμένη εξαγορά αντικατοπτρίζει τη στρατηγική της Cretan Investment Group να επενδύει σε ακίνητα φιλοξενίας με ισχυρά θεμελιώδη χαρακτηριστικά, μακροπρόθεσμη προοπτική απόδοσης και ανθεκτικότητα στον χρόνο. Παραμένουμε προσηλωμένοι στη δημιουργία αξίας μέσω στοχευμένων επενδύσεων και εκκάρθης στρατηγικής διαχείρισης». Η Cretan Investment Group αποτελεί τον επενδυτικό βραχίονα της MK Hotel Collection και δραστηριοποιείται στην απόκτηση, ανάπτυξη και στρατηγική αξιοποίηση ακινήτων φιλοξενίας σε επιλεγμένες τοποθεσίες. Η επενδυτική της φιλοσοφία εστιάζει στη μακροπρόθεσμη αξία ακινήτου, τη σταθερή απόδοση και τη δημιουργία ανθεκτικών επενδυτικών σχημάτων. Η MK Hotel Collection διαθέτει ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο ξενοδοχειακών μονάδων και τουριστικών ακινήτων, με κύρια γεωγραφική εστίαση στην Κρήτη και παρουσία τόσο

σε resort όσο και σε αστικά επενδυτικά σχήματα. Στα βασικά assets του Ομίλου περιλαμβάνονται τα 5* Unique Blue Resort & Villas (120 δωμάτια) στην Αμνισό, Pnoé Breathing Life (60 δωμάτια) και Cicada Suites (6 σουίτες) στον Καρτερό, καθώς και το Elios Hill (275 δωμάτια) στη Χερσόνησο.

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει επίσης δραστηριότητα στον τομέα των branded κατοικιών, μέσω του Rua Augusta (7 σουίτες) στο κέντρο του Ηρακλείου και του συγκροτήματος 6 Βιλών Agia Pelagia, τα οποία εντάσσονται κάτω από την ομπρέλα των MK Residences, ενώ το χαρτοφυλάκιο συμπληρώνεται από το Cicada Seaside Experience, ένα all-day εστιατόριο και lounge στην παραλία του Καρτερού.

Παράλληλα, η ανάπτυξη του MK Club υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη αξία του brand και ενισχύει τις συνέργειες εντός του χαρτοφυλακίου της MK Hotel Collection.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΟ ΕΣΠΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ, ΥΨΟΥΣ 124,7 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Με αποφάσεις του αναπληρωτή υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκου Παπαθανάση, σε συνεργασία με τον αναπληρωτή υπουργό Μεταφορών Κωνσταντίνο Κυρανάκη, εντάσσονται στο Πρόγραμμα «Μεταφορές» του ΕΣΠΑ 2021-2027, νέες δράσεις εκσυγχρονισμού του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας, συνολικής δημόσιας δαπάνης 124.710.130 ευρώ.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, εντάσσονται οι πράξεις:

- «Ηλεκτροκίνηση της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Κιάτο-Ροδοδάφνη- Β' Φάση», συνολικής δημόσιας δαπάνης 73.431.920 ευρώ. Προβλέπεται η ολοκλήρωση όλων των απαιτούμενων έργων σε μήκος 70,6 χλμ., μεταξύ των οποίων η δημιουργία υποσταθμών έλξης στο Ξυλόκαστρο και στο Αίγιο, συνδεδεμένων με το δίκτυο της ΔΕΗ, αρχαιολογικές εργασίες και απαλλοτριώσεις.
- «Εγκατάσταση συστήματος σηματοδότησης και ETCS- Level 1 στη μονή σιδηροδρομική γραμμή Θεσσαλονίκη- Ειδομένη

(μέσω της νέας παραλλαγής στο τμήμα Πολύκαστρο-Ειδομένη) και αντικατάσταση 37 αλλαγών τροχιάς για τις ανάγκες της σηματοδότησης- Β' Φάση», συνολικής δημόσιας δαπάνης 51.273.576 ευρώ. Προβλέπεται η ολοκλήρωση όλων των απαιτούμενων έργων σε μήκος 70,5 χλμ., με την εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων σηματοδότησης, τηλεπικοινωνιών και διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας. Οι πράξεις συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής.

ΤΙ ΦΕΡΝΕΙ ΤΟ 2026 ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Άρθρο του διευθύνοντος συμβούλου ΣΤΑΣΥ

Στο σχέδιο βελτίωσης των μετακινήσεων στην Αττική αναφέρεται σε άρθρο του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο διευθύνων σύμβουλος ΣΤΑΣΥ, Αθανάσιος Κοτταράς. Αναλυτικά το άρθρο έχει ως εξής:

«Στην εκπονή του 2025, ο απολογισμός των πεπραγμένων της χρονιάς για τις Σταθερές Συγκοινωνίες της Αττικής φέρει πρόσημο θετικό. Παρότι η χρονιά που φεύγει ήταν μια δύσκολη χρονιά, που δοκίμασε τις δυνατότητες και τις αντοχές των δικτύων του Μετρό και του Τραμ της Αθήνας, έθεσε τις βάσεις για μια δυναμική επανεκκίνηση.

Τα αποτελέσματα αυτών των προσπαθειών, θα αρχίσουν να γίνονται ορατά μέσα στη νέα χρονιά. Η ανανέωση του τροχαίου υλικού, η αναβάθμιση των συστημάτων λειτουργίας και των εγκαταστάσεων, η ενίσχυση της ασφάλειας αλλά και του ανθρώπινου δυναμικού της εταιρείας, είναι παρεμβάσεις ζωτικής σημασίας, που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών της Πρωτεύουσας.

Κάθε μέρα, περισσότεροι από 800.000 επιβάτες εμπιστεύονται τις Σταθερές Συγκοινωνίες της Αθήνας για τις μετακινήσεις τους. Η εμπιστοσύνη αυτή, είναι για εμάς η μεγαλύτερη ευθύνη και ταυτόχρονα η κινητήρια δύναμη πίσω από κάθε μας απόφαση.

Τα τελευταία χρόνια στη ΣΤΑΣΥ εργαζόμαστε εντατικά και με σχέδιο. Εξ αρχής, θέσαμε το στόιχημα της βελτίωσης των καθημερινών μετακινήσεων και είμαστε αποφασισμένοι να το κερδίσουμε. Είναι ένα σχέδιο με σαφείς και αλληλένδετες προτεραιότητες, οι οποίες υλοποιούνται μέσα από ένα μεγάλο επενδυτικό πρόγραμμα, που ξεπερνά τα 300 εκατομμύρια ευρώ. Στόχος, να προσφέρουμε ασφαλείς, αξιόπιστες και σύγχρονες δημόσιες συγκοινωνίες, που χρειάζεται η πρωτεύουσα.

Το 2026 είναι χρονιά ορόσημο και για τις 3 Γραμμές Μετρό της Αθήνας. Στη Γραμμή 1 «Κηφισιά - Πειραιάς» θα κυκλοφορήσουν, μετά από δυο σχεδόν δεκαετίες, συρμοί πλήρως ανακαινισμένοι μηχανολογικά και αισθητικά, την ώρα που προχωρά ο σχεδιασμός για την αναβάθμιση 10 επιπλέον

συρμών. Το έργο θα δώσει νέα ώθηση στη λειτουργία της Γραμμής, που θα αποκτήσει συχνότερα δρομολόγια με καλύτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών ανακαίνισης στους σταθμούς Ομόνοια, Βικτωρία, Πετράλωνα και Κηφισιά, σειρά θα πάρουν και άλλοι σταθμοί, όπως το Μοναστηράκι, όπου θα υλοποιηθεί ένα πλέγμα σημαντικών παρεμβάσεων. Παράλληλα, η αντικατάσταση 30 ανελκυστήρων και 41 κυλιόμενων κλιμάκων, η ενίσχυση του συνόλου της περιφράξης του δικτύου και η εφαρμογή antigraffiti πρακτικών σε «αλαπαυρημένους» από γκράφιτι και βανδαλισμούς συρμούς, θα συμβάλλουν στη ριζική αλλαγή της εικόνας της παλαιότερης γραμμής Μετρό της χώρας. Στις Γραμμές 2 & 3 προχωράμε στην αναβάθμιση 12 συρμών, με ταυτόχρονη εγκατάσταση συστήματος κλιματισμού, στην τοποθέτηση μονάδων κλιματισμού σε 16 συρμούς που από κατασκευές δεν διαθέτουν, ενώ 5 παροπλισμένοι συρμοί θα αναταχθούν και θα επανακυκλοφορήσουν. Κι όλα αυτά, εν αναμονή της αγοράς 15 νέων συρμών, που θα ενταχθούν τα επόμενα χρόνια στην κυκλοφορία. Το 2025 ξεκίνησε και θα ολοκληρωθεί τη νέα χρονιά το μεγαλύτερο έργο επιδομής, που έχει εκτελεστεί στο Μετρό της Αθήνας, η αντικατάσταση 32 χλμ. σιδηροτροχιάς, προϋπολογισμού 7,3 εκατ. Ευρώ. Οι παρεμβάσεις στο δίκτυο συνεχίζονται με την εγκατάσταση δικτύου 5G, έργο που προχωρά πλέον με γρήγορους ρυθμούς μετά την αρχική πιλοτική του εφαρμογή, καθώς και wifi σε περισσότερους σταθμούς Μετρό, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών στο Σύνταγμα, την Ακρόπολη, το Μοναστηράκι και την Ομόνοια.

Το 2025 άλλαξε για πολλούς συμπολίτες μας τα δεδομένα των μετακινήσεων τους τα βράδια του Σαββάτου. Η 24ωρη λειτουργία του Μετρό και του Τραμ κάθε Σάββατο αγκαλιάστηκε θερμά από τους επιβάτες, ξεπερνώντας τις προσδοκίες μας. Είμαστε χαρούμενοι, γιατί τα Σαββατόβραδα περισσότεροι από 50.000 επιβάτες, κυρίως νέοι άνθρωποι, αφήνουν πλέον τα κλειδιά του αυτοκινήτου στο σπίτι και επιλέγουν τα Μέσα μας για τις μετακινήσεις τους.

Στις Σταθερές Συγκοινωνίες αναγνωρίζουμε την πολύτιμη προσφορά των εργαζομένων μας και επενδύουμε σε αυτούς. Το 2025 προχωρήσαμε στην πρόσληψη 270 μόνιμων υπαλλήλων και για το 2026 προγραμματίζεται η πρόσληψη επιπλέον 177 εργαζομένων σε κρίσιμες ειδικότητες για τη λειτουργία και τη συντήρηση του Μετρό και του Τραμ. Με τον τρόπο αυτό, η πολύτιμη εμπειρία των παλιών εργαζομένων γίνεται παρακαταθήκη για τους νέους συναδέλφους τους.

Η ΣΤΑΣΥ πρώτη άγγιξε μια μεγάλη πληγή για τις αστικές συγκοινωνίες, την εισιτηριοδιαφυγή. Ο μηχανισμός ελέγχου επανασχεδιάστηκε από μηδενική σχεδόν βάση, οι έλεγχοι αυξήθηκαν αισθητά και διευρύνθηκαν σε όλο το δίκτυο και το σώμα ελεγκτών ανασυγκροτήθηκε. Οι έλεγχοι που διενεργούνται στο δίκτυο ξεπερνούν πλέον τους 600.000 τον μήνα και θα ενταθούν περαιτέρω το 2026. Η όλη προσπάθεια αντικατοπτρίζεται στις αυξημένες κατά 8,3% εισπράξεις από πωλήσεις κομίστρου το 11μηνο του 2025 συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2024.

Η θωράκιση της ασφάλειας των δικτύων, αποτελεί για εμάς μια ακόμη αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα. Από τον Μάρτιο του 2021 αστυνομικοί του σχεδίου «Αριάδνη» της ΕΛ.ΑΣ επικειρούν σε σταθμούς και συρμούς, με σημαντική συμβολή στη μείωση της παραβατικότητας. Θεαματικά είναι τα αποτελέσματα της φύλαξης του δικτύου και από τα drones, ενώ σχεδιάζεται και η εγκατάσταση καμερών σε ολόκληρο το επίγειο κομμάτι της Γραμμής 1.

Το Μετρό και το Τραμ της Αθήνας είναι δύο πολύ καλά δίκτυα σταθερής τροχιάς, συγκρινόμενα με άλλα δίκτυα του εξωτερικού, αξιόπιστα και ασφαλή. Μετακινούν καθημερινά και αδιάλειπτα τον κύριο όγκο των επιβατών της Αττικής, έργο εξαιρετικά δύσκολο. Πρόκληση, αλλά και αποστολή των ανθρώπων της ΣΤΑΣΥ, είναι να συνεχίσουμε να παρέχουμε υπηρεσίες υψηλού επιπέδου προς τους επιβάτες, κάνοντας κάθε χρόνο και νέα βήματα μπρος τα εμπρός».

ΡΕΚΟΡ ΕΠΙΒΑΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» - ΤΟ 2025 ΕΚΛΕΙΣΕ ΜΕ 34 ΕΚΑΤ. ΕΠΙΒΑΤΕΣ

Με ρεκόρ επιβατικής κίνησης έκλεισε το 2025 για τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Η επιβατική κίνηση σε ετήσια βάση του «Ελ. Βενιζέλος» έφθασε στα 34 εκατ. επιβάτες, σημειώνοντας άνοδο της τάξης του 6,7% σε σχέση με το 2024 (31,8 εκατ.).

Η επιβατική κίνηση του εσωτερικού και του εξωτερικού, παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 2,2% και 8,6%, αντίστοιχα.

Τον μήνα Δεκέμβριο, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του

ΔΔΑ, η επιβατική κίνηση παρουσίασε αύξηση κατά 8,4% φτάνοντας τα 2,31 εκατομμύρια ταξιδιώτες, σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2024. Τόσο η εγχώρια, όσο και η διεθνής επιβατική κίνηση στο αεροδρόμιο παρουσίασαν αύξηση, υπερβαίνοντας τα επίπεδα του 2024 κατά 5,5% και 9,6% αντίστοιχα

Αύξηση στις πτήσεις 5,7%

Συνολικά, κατά τη διάρκεια του 2025, ο αριθμός των πτή-

σεων στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών ανήλθε σε 283.589, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 5,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024. Οι πτήσεις εσωτερικού παρουσίασαν άνοδο της τάξης του 1,3%, ενώ οι διεθνείς πτήσεις σημείωσαν αύξηση κατά 8,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ 2026 ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΑΚΑΙΝΙΖΩ-ΝΟΙΚΙΑΖΩ»

Με επιδότηση που φτάνει έως και το 90% και ποσό έως 36.000 ευρώ

Στις κυβερνητικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης, αναφέρθηκε μεταξύ άλλων η υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Δόμνα Μιχαηλίδου, σε συνέντευξη της στην εκπομπή «Κοινωνία Ώρα Mega».

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η υπουργός στάθηκε ιδιαίτερα στη στεγαστική κρίση, επισημαίνοντας ότι, παρά το υψηλό ποσοστό ιδιοκατοίκησης, η πίεση είναι έντονη για τους ενοικιαστές, ιδίως για τα μονοπρόσωπα νοικοκυριά και τους νέους ανθρώπους. Όπως υπογράμμισε, τουλάχιστον 21.000 πολίτες έχουν ήδη αποκτήσει σπίτι μέσω των προγραμμάτων «Σπίτι μου 1» και «Σπίτι μου 2», με δόση χαμηλότερη από ένα ενοίκιο.

Αναφερόμενη στο νέο πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», τόνισε τη σαφή διαφορά μεταξύ του υφιστάμενου και του νέου προγράμματος που ετοιμάζει η κυβέρνηση. Όπως σημείωσε, το ισχύον πρόγραμμα παρέχει επιδότηση έως 60% και έως 8.100 ευρώ για εργασίες ύψους έως 13.500 ευρώ. Αντίθετα, το νέο πρόγραμμα, το οποίο αναμένεται να ανοίξει εντός των πρώτων μηνών του 2026, συνιστά πολύ πιο ισχυρό κίνητρο, με επιδότηση που φτάνει έως και το 90% και ποσό έως 36.000 ευρώ, με στόχο την ενεργοποίηση χιλιάδων κλειστών και παλαιών κατοικιών.

Η Δόμνα Μιχαηλίδου υπογράμμισε ότι η μετεγκατάσταση στην

ύπαιθρο αποτελεί κρίσιμο παράγοντα του δημογραφικού και υπενθύμισε την επέκταση του Προγράμματος Μετεγκατάστασης σε έξι νέες Περιφερειακές Ενότητες: Δράμας, Κιλκίς, Ξερρών, Φλώρινας, Πέλλας και Καστοριάς. Όπως τόνισε, το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να ενισχύσει ουσιαστικά τις ακριτικές περιοχές και να δώσει κίνητρα επιστροφής ή νέας εγκατάστασης, με οικονομική ενίσχυση 10.000 ευρώ χωρίς εισοδηματικά κριτήρια, ενώ η επέκτασή του θα συνεχιστεί και σε άλλες νησιωτικές και ηπειρωτικές περιοχές όπου καταγράφονται έντονες δημογραφικές πιέσεις.

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΣΤΗΝ ΠΕΝΤΑΔΑ ΤΩΝ ΦΘΗΝΟΤΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

Στην πεντάδα των φθηνότερων χωρών της ευρωζώνης, όσον αφορά τα επιτόκια στεγαστικών δανείων βρέθηκε τον Νοέμβριο 2025 η Ελλάδα, καταγράφοντας σταθερή μείωση στο κόστος δανεισμού. Παράλληλα τον Νοέμβριο, για πρώτη φορά από τον Οκτώβριο του 2010, η πιστωτική επέκταση στα στεγαστικά δάνεια πέρασε σε θετικό πρόσημο.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, τα τελευταία στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) αναφορικά με το μέσο επιτόκιο στεγαστικών δανείων (σταθερό έως 5 χρόνια), κατατάσσουν την Ελλάδα στην πέμπτη θέση των φθηνότερων χωρών της ευρωζώνης με επίδοση 3,04% έναντι 3,35% στην ευρωζώνη. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της ΕΚΤ από τις αρχές του 2025, η Ελλάδα έχει καλύψει σημαντικό έδαφος στη μείωση του κόστους δανεισμού στα στεγαστικά, δεδομένου ότι είχε ξεκινήσει στην ένατη θέση των φθηνότερων χωρών της ευρωζώνης με μέσο επιτόκιο 3,44% (3,49% στην ευρωζώνη) και έφτασε στην 5η.

Από τον Οκτώβριο 2023 (4,04%), αμέσως μετά την τελευταία αύξηση των επιτοκίων από την ΕΚΤ, η μείωση του μέσου επιτοκίου στεγαστικών δανείων στην Ελλάδα διαμορφώνεται σε μια ποσοστιαία μονάδα.

Τον Νοέμβριο η Ελλάδα επέστρεψε σε θετική πιστωτική επέκταση στα στεγαστικά δάνεια για πρώτη φορά μετά από 15 χρόνια, κλείνοντας έτσι σταδιακά μια ακόμα αρνητική επιπτώση της βαθιάς δημοσιονομικής κρίσης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), η δωδεκάμηνη μεταβολή των στεγαστικών δανείων ανήλθε στο 0,4% τον Νοέμβριο 2025. Είναι η πρώτη φορά που σημειώνεται θετική πιστωτική επέκταση στα στεγαστικά, από τον Οκτώβριο του 2010.

Την πεντάδα των χωρών με τα φθηνότερα στεγαστικά δάνεια τον Νοέμβριο, απαρτίζουν σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΚΤ:

1. Μάλτα 1,79%
2. Πορτογαλία 2,73%

3. Κροατία 2,75%

4. Κύπρος 2,85%

5. Ελλάδα 3,04%.

Στον αντίποδα, στις πέντε ακριβότερες χώρες σε όρους στεγαστικών δανείων συγκαταλέγονται:

1. Λετονία 6,68%
2. Εσθονία 7,04%
3. Λιθουανία 4,74%
4. Ολλανδία 3,70%
5. Γερμανία και Βέλγιο 3,56%.

Στις υπόλοιπες χώρες της ευρωζώνης, τα στοιχεία της ΕΚΤ δείχνουν για τον Νοέμβριο, μέσο επιτόκιο στεγαστικών δανείων (σταθερό έως 5 χρόνια) 3,46% στην Ιρλανδία, 3,41% στη Σλοβακία, 3,29% στην Ιταλία, 3,27% στο Λουξεμβούργο, 3,26% στην Αυστρία, 3,22% στη Γαλλία, 3,21% στη Σλοβενία, 3,18% στην Ισπανία και 3,13% στη Φινλανδία.

ΑΓΟΡΑ ΠΟΛΥΤΕΛΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ: ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΣΩΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΥΠΕΡΑΞΙΑ

Η Ελλάδα εξελίσσεται σταθερά σε έναν ώριμο προορισμό για την αγορά πολυτελών ακινήτων, όπου η επένδυση και η ιδιοκατοίκηση δεν λειτουργούν πλέον ανταγωνιστικά, αλλά συχνά συμπληρωματικά. Στο πλαίσιο αυτό, η αξιολόγηση των πολυτελών ακινήτων γίνεται με ρεαλιστικές προσδοκίες που συνδυάζουν ετήσια καθαρή απόδοση της τάξης του 4%-6% με βασικό κριτήριο τη μακροπρόθεσμη υπεραξία. Συνεπώς εστιάζουμε σε έξυπνες επενδύσεις όχι μόνο στους καθιερωμένους πυρήνες αλλά και σε μικροτοποθεσίες με ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά (premium microlocations), δηλαδή επιμέρους οικιστικές ενότητες υψηλής ποιοτικής διαβίωσης, όπου η τιμή εισόδου παραμένει πιο ισορροπημένη και το περιθώριο μελλοντικής υπεραξίας ουσιαστικά μεγαλύτερο.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως επισημαίνει σε ενημερωτικό σημείωμα η κ. Κορίνα Σαΐα, διευθύνουσα σύμβουλος της Premier Realty, ένα συχνό φαινόμενο που παρατηρείται σήμερα στην αγορά είναι η μονοδιάστατη εστίαση σε ήδη πλήρως ανεπτυγμένες περιοχές, όπως τα Βόρεια Προάστια στο σύνολό τους, όπου μεγάλο μέρος της αξίας έχει πλέον προεξοφληθεί και τα περιθώρια περαιτέρω υπεραξίας είναι περιορισμένα. Σε ένα περιβάλλον αυξημένων τιμών, η ουσιαστική επενδυτική στρατηγική δεν εξαντλείται στη σημερινή αποτίμηση, αλλά απαιτεί πιο στοχευμένη ανάλυση των δεδομένων και εστίαση σε μικροπεριοχές στρατηγικής τοποθέτησης κεφαλαίου, με προοπτική αναβάθμισης και μελλοντικής υπεραξίας.

Η αγορά της Κηφισιάς αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα

αυτής της διαφοροποίησης. Στον κεντρικό της πυρήνα, οι τιμές νεόδμητων πολυτελών κατοικιών κινούνται σήμερα μεταξύ 10.000 και 12.000 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, περιορίζοντας εκ των πραγμάτων το περιθώριο μελλοντικής υπεραξίας. Αντίθετα, σε επιλεγμένες μικροπεριοχές στρατηγικής τοποθέτησης κεφαλαίου που λειτουργούν συμπληρωματικά προς το κέντρο, η ανάπτυξη σύγχρονων νεόδμητων έργων δημιουργεί πιο ισορροπημένες συνθήκες εισόδου, με τιμές που ξεκινούν από περίπου 6.500 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο και σαφώς μεγαλύτερο δυναμικό απόδοσης κεφαλαίου. Σε αυτό το πλαίσιο, ο ρόλος του σωστού συμβούλου ακινήτων είναι να αναγνωρίζει έγκαιρα αυτές τις διαφοροποιήσεις και να καθοδηγεί τις επενδυτικές επιλογές με ορίζοντα της άμεσης χρονιά, όχι μόνο με βάση την εικόνα και τις τιμές του σήμερα.

Για να προκύψει ουσιαστική και διατηρήσιμη υπεραξία στην αγορά πολυτελών κατοικιών, απαιτείται ο συνδυασμός συγκεκριμένων πυλώνων που λειτουργούν συμπληρωματικά στον χρόνο. Η σύγχρονη πολυτελής κατοικία, εκτιμά η κ. Σαΐα, αξιολογείται πλέον ως ένα ολοκληρωμένο επενδυτικό και λειτουργικό προϊόν, όχι απλώς ως αρχιτεκτονική εικόνα. Η ποιότητα κατασκευής μεταφράζεται σε πιστοποιημένα υλικά, υψηλή θερμομόνωση και ηχομόνωση, σύγχρονα συστήματα θέρμανσης-αερισμού-κλιματισμού και ενεργειακά αποδοτικό σχεδιασμό, στοιχεία που μειώνουν το λειτουργικό κόστος, ενισχύουν τη βιωσιμότητα και στήριζουν τη διαχρονική αξία του ακινήτου. Παράλληλα, η ευελιξία στη χρήση, χωρίς την ανάγκη δομικών

παρεμβάσεων, επιτρέπει στις κατοικίες να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες των αγοραστών, λειτουργώντας και ως κρίσιμος παράγοντας ρευστότητας σε διαφορετικούς κύκλους της αγοράς.

Στο ίδιο πλαίσιο εξηγεί η κ. Σαΐα, η ευεξία έχει αναδειχθεί σε βασικό πυλώνα της σύγχρονης πολυτελούς διαβίωσης. Χώροι άθλησης, πισίνες, spa και συνολικά wellness χαρακτηριστικά δεν αποτελούν πλέον απλώς παροχές lifestyle, αλλά στοιχεία που ενισχύουν την ελκυστικότητα, τη ζήτηση και τελικά την αποτίμηση των κατοικιών.

Καθοριστικό ρόλο παίζει και η έννοια των premium microlocations. Σε επιμέρους οικιστικές ενότητες πολυτελών περιοχών, όπου συνδυάζονται χαμηλότερη πυκνότητα, ποιοτικό περιβάλλον και άμεση πρόσβαση σε εμπορικούς πόλους και βασικές υπηρεσίες, αναπτύσσονται σήμερα νεόδμητα οικιστικά έργα που ενσωματώνουν όλα τα παραπάνω με μέτρο και ουσία. Όπως σημειώνει η κ. Σαΐα, πρόκειται για κατοικίες με ξεκάθαρο premium χαρακτήρα, που καταφέρνουν να γεφυρώνουν αποτελεσματικά την ιδιοκατοίκηση με τη λογική της επένδυσης, προσφέροντας όχι μόνο ποιότητα διαβίωσης στο παρόν αλλά και βάσιμες προοπτικές μακροπρόθεσμης υπεραξίας. Σε μια αγορά υψηλών αποτιμήσεων, η σωστή επενδυτική επιλογή δεν είναι θέμα συγκυρίας, αλλά αποτέλεσμα εμπειρίας, βαθιάς γνώσης της αγοράς και ικανότητας ανάλυσης των δεδομένων σε βάθος χρόνου.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ: 70,6 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΟ UPSKILLING ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΑΙ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ

Το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης προχωρά στην αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, εντάσσοντας 12 καινοτόμες πράξεις στον στρατηγικό του σχεδιασμό.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως ανακοίνωσε πριν από λίγες ημέρες το υπουργείο, αυτές οι πρωτοβουλίες, σχεδιασμένες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2021-2027», αναμένεται να ωφελήσουν περίπου 60.000 εργαζομένους, ενώ η συνολική δημόσια χρηματοδότηση ανέρχεται σε 70,67 εκατ. ευρώ.

Τα προγράμματα upskilling που υλοποιούνται στο πλαίσιο των νέων εντάξεων απευθύνονται σε εργαζομένους διαφορετικών κλάδων της οικονομίας και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα σύγχρονων ψηφιακών δεξιοτήτων.

Εστιάζουν στην πρακτική αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην ανάλυση και διαχείριση μεγάλου όγκου δεδομένων, στην ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας και της προστασίας δεδομένων, καθώς και

στη χρήση υποδομών cloud από μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Παράλληλα, περιλαμβάνουν δράσεις για την ψηφιακή μετάβαση της βιομηχανίας, την αναβάθμιση ψηφιακών δεξιοτήτων στον τουριστικό τομέα, την ανάπτυξη δεξιοτήτων στον χρηματοοικονομικό και τεχνολογικό τομέα (fintech), καθώς και οριζόντια προγράμματα που ενισχύουν τις ψηφιακές δεξιότητες στο σύνολο των οικονομικών κλάδων.

Δικαιούχοι των δράσεων είναι κορυφαίοι φορείς όπως η Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Αναδυόμενων Τεχνολογιών, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Καινοτόμων Εφαρμογών Ελλάδος, το Εθνικό Δίκτυο Ελληνίδων Γυναικών Επιχειρηματιών, το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας, το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, ο Επιμελητηριακός Όμιλος Ανάπτυξης Ελληνικών Νησιών, η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος, το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της ΓΣΕΒΕΕ, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδας και το Ινστιτούτο

Εργασίας της ΓΣΕΕ.

«Με τις 12 νέες εντάξεις αξιοποιούμε πλήρως τους διαθέσιμους πόρους του προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» για να επενδύσουμε ουσιαστικά στις ψηφιακές δεξιότητες των εργαζομένων. Ιδιαίτερα στον τομέα της Τεχνητής Νοημοσύνης και της κυβερνοασφάλειας, καλύπτουμε ένα κρίσιμο κενό, εκεί όπου ως χώρα υστερούσαμε, διασφαλίζοντας ότι οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι έχουν πρόσβαση στις δεξιότητες που απαιτεί η σύγχρονη οικονομία. Στόχος μας είναι να μειώσουμε το ψηφιακό χάσμα, να ενισχύσουμε την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για μια ισχυρή και βιώσιμη ψηφιακή οικονομία», δήλωσε ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Δημήτρης Παπαστεργίου.

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» του ΕΣΠΑ 2021-2027.

ΣΤ. ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ: ΚΑΤΑΛΥΤΗΣ Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΜΕ ΕΝΕΡΓΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

«Η Εταιρική Κοινωνική ευθύνη είναι καταλύτης για μια κοινωνία της γνώσης με ενεργούς πολίτες και υπεύθυνες επιχειρήσεις», τονίζει ο υφυπουργός Ανάπτυξης, αρμόδιος για την Έρευνα και την Καινοτομία, Σταύρος Καλαφάτης σε πρόσφατη συνέντευξη στην έντυπη «Voia», μεταδίδει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

«Στο πλαίσιο της ΕΚΕ, πρόσθεσε, οι επιχειρήσεις μπορούν να στηρίξουν εκπαιδευτικά προγράμματα STEM για μαθητές και φοιτητές σε περιοχές με χαμηλή πρόσβαση στην επιστήμη, με συμμετοχή ερευνητών και εθελοντών εργαζομένων. Να δημιουργήσουν προγράμματα mentoring και skillsbased volunteering, όπου στελέχη τους υποστηρίζουν startups, spinoffs και ερευνητικές ομάδες σε θέματα επιχειρηματικής ανάπτυξης».

Παράλληλα, συνεχίζει ο υφυπουργός, οι επιχειρήσεις μπορούν «να συμμετάσχουν σε επιστήμη των πολιτών (citizenscience) με δράσεις (π.χ. παρακολούθηση περιβαλλοντικών δεικτών, αστική θερμική νησίδα, ποιότητα αέρα), συνδέοντας τις τοπικές κοινωνίες με ερευνητικά κέντρα. Να χρηματοδοτήσουν, με διαφάνεια και κανόνες δεοντολογίας, ερευνητικές υποδομές, υποτροφίες και ανοικτές πλατφόρμες δεδομένων, ενθαρρύνοντας ταυτόχρονα τους εργαζόμενους να συμμετέχουν σε δράσεις εξωστρέφειας».

Ακόμη, όπως υπογραμμίζει ο κ. Καλαφάτης: «Ο ρόλος της πολιτείας είναι να δημιουργήσει το πλαίσιο που διευκολύνει αυτή τη συνέργεια, όπως: φορολογικά και άλλα κίνητρα για στοχευμένες δωρεές προς ερευνητικούς φορείς, θεσμική θωράκιση της διαφάνειας και της ανεξαρτησίας της έρευνας, ώστε η ΕΚΕ

να μην εκλαμβάνεται ως «αγορά επιρροής», εθνικά βραβεία και δείκτες αναγνώρισης για εταιρείες που συνδέουν υποδειγματικά την ΕΚΕ με την επιστήμη και ψηφιακές πλατφόρμες που φέρνουν σε επαφή ερευνητικούς οργανισμούς, επιχειρήσεις και εθελοντές».

Ειδικότερα, για τα σημεία που η έρευνα και καινοτομία συναντούν την ΕΚΕ ανέφερε: «Η έρευνα και η καινοτομία είναι τα εργαλεία μας, η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) και τα κριτήρια ESG Περιβάλλον, Κοινωνία και Εταιρική Διακυβέρνηση (Environmental, Social, Governance), ορίζουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο αυτά τα εργαλεία αποκτούν κοινωνικό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα».

Επιπλέον επισήμανε τα σημεία σύγκλισης και τις ενέργειες που προωθούνται. Όπως είπε: «Η εθνική πολιτική Έρευνας και Καινοτομίας έχει πλέον σαφή προσανατολισμό σε αποστολές (missions): πράσινη μετάβαση, κλιματική ουδετερότητα, ανθεκτική υγεία, ψηφιακός μετασχηματισμός, κοινωνική συνοχή. Αυτό αποτυπώνεται στην Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (S3) της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, η οποία κατευθύνει δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις σε τομείς όπου η ελληνική οικονομία μπορεί να συνδυάσει ανταγωνιστικότητα και βιωσιμότητα (π.χ. καθαρές τεχνολογίες, έξυπνη αγροδιατροφή, βιώσιμος τουρισμός, υγεία)».

«Δεύτερον, συνέχισε ο κ. Καλαφάτης, ενθαρρύνουμε συμπράξεις επιχειρήσεων-ερευνητικών φορέων με ρητό κοινωνικό και περιβαλλοντικό στόχο: θεματικά clusters, «living labs» για την κλιματική ουδετερότητα πόλεων, πλατφόρμες κυκλικής οι-

κονομίας, ψηφιακές λύσεις για ευάλωτες ομάδες. Αυτές οι συμπράξεις ευθυγραμμίζονται με τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες της Πράσινης Συμφωνίας (Green Deal) και του Προγράμματος Πλαισίου για Έρευνα και Καινοτομία «Ορίζοντας Ευρώπη» (Horizon Europe), όπου η έρευνα αντιμετωπίζεται ως βασικός μοχλός της πράσινης και δίκαιης μετάβασης. Τρίτον, αξιοποιούμε το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για την αναφορά εταιρικής βιωσιμότητας (CSRD) ως μοχλό καινοτομίας. Οι επιχειρήσεις που οφείλουν να δημοσιοποιούν δεδομένα βιωσιμότητας έχουν ανάγκη από αξιόπιστες μεθοδολογίες, ψηφιακά εργαλεία και εξειδικευμένες υπηρεσίες -και όλα αυτά παράγονται μέσα από το οικοσύστημα έρευνας και μέσω startup εταιρειών».

Σχετικά με πιθανά εμπόδια ή δυσκολίες για την ανάπτυξη της ΕΚΕ ο υφυπουργός Ανάπτυξης διαβεβαιώνει: «Στρατηγική μας ως πολιτεία είναι να μειώσουμε τα εμπόδια μέσα από την απλούστευση και ψηφιοποίηση διαδικασιών, τη στοχευμένη υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων για συμμόρφωση με ESG και αξιοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων. Επίσης, μέσα από τη συστηματική αξιολόγηση των δημόσιων πολιτικών με κριτήριο τον κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο και, κυρίως, μια σταθερή συνεργασία με την ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα η οποία μπορεί να προσφέρει τεκμηρίωση, εργαλεία και νέες ιδέες για μια Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη που να είναι ουσιαστική, μετρήσιμη και μετασχηματιστική» κατέληξε ο κ. Καλαφάτης.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ «ΕΝΕΡΓΗ ΜΑΧΗ»

Γ. Κεφαλογιάννης: Στόχος να ψηφιστεί το επόμενο δίμηνο και διατάξεις του να εφαρμοστούν τη φετινή αντιπυρική περίοδο

Στο τέλος Φεβρουαρίου, το αργότερο αρχές Μαρτίου, αναμένεται να ψηφιστεί το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας «Ενεργή Μάχη» το οποίο θα τεθεί σε διαβούλευση τις επόμενες ημέρες, όπως ανέφερε ο υπουργός Γιάννης Κεφαλογιάννης, κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου που πραγματοποιήθηκε χθες, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Μάλιστα στόχος του υπουργείου, όπως επισήμανε ο κ. Κεφαλογιάννης, είναι διατάξεις του νομοσχεδίου, όπως η θεσμοθέτηση του αντιπύρ και η προδιαγεγραμμένη καύση, να εφαρμοστούν κατά τη φετινή αντιπυρική περίοδο (2026) ενώ προσέθεσε ότι ήδη είναι σε επεξεργασία η δευτερογενής νομοθεσία.

«Ο στόχος είναι να ψηφιστεί το επόμενο δίμηνο, δηλαδή μέχρι τέλος Φεβρουαρίου, το οποίο το θεωρώ απολύτως εφικτό δεδομένου ότι τις επόμενες μέρες βγαίνει στην επίσημη διαβούλευση. Θα μείνει εκεί για 15-20 ημέρες, μετά θα κατέβει το νομοσχέδιο για να ενσωματωθούν οι οποίες παρατηρήσεις και θα εισαχθεί στην Βουλή, έτσι ώστε εντός Μαρτίου να είμαστε έτοιμοι να αρχίσουμε να τρέχουμε τη δευτερογενή νομοθεσία. Ήδη επεξεργαζόμαστε τις υπουργικές αποφάσεις που θα είναι απαραίτητες για την άμεση εφαρμογή του συγκεκριμένου νόμου, ακριβώς για να δούμε, πολλές από τις διατάξεις αυτές να εφαρμόζονται εντός αντιπυρικής. Πολλές από τις καινοτομίες οι οποίες εισάγονται με αυτό το νομοσχέδιο μπορώ να πω σχεδόν με βεβαιότητα θα εφαρμοστούν από τη φετινή αντιπυρική περίοδο», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Κεφαλογιάννης ενώ συμπλήρωσε ότι κάποιες άλλες διατάξεις θεσμικού χαρακτήρα, όπως η αναβάθμιση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας και η σύσταση 13 Επιχειρησιακών Κέντρων Συμβάντων (μικρών ΕΣΚΕΔΙΚ ανά περιφέρεια), που απαιτούν υποδομές, θα χρειαστούν παραπάνω χρόνο.

Το σχέδιο νόμου «Ενεργή Μάχη» που αποτελεί ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, θα δίνει βαρύτητα στην πρόληψη ενώ όπως τόνισε ο υπουργός έρχεται να καλύψει «αρρυθμίες και κενά που είχαν στην πράξη ότι δυσκολεύουν την καταστολή».

Βασικοί άξονες των μεταρρυθμιστικών στόχων, όπως σημείωσε ο κ. Κεφαλογιάννης είναι:

1. Οργανωτική αναδιάρθρωση και ενίσχυση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων του Π.Σ. και του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων
2. Μετατόπιση σε ένα μοντέλο πρόληψης και ολοκληρωμένης διαχείρισης κινδύνων
3. Καθιέρωση μηχανισμών άντλησης συμπερασμάτων, θεσμικής λογοδοσίας και ελέγχου της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας

4. Αναβάθμιση της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης και μετασχηματισμός της επιχειρησιακής γνώσης του προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος και της Πολιτικής Προστασίας. Οι σημαντικότερες αλλαγές και καινοτομίες που προωθεί το νέο νομοσχέδιο όπως τόνισε ο κ. Κεφαλογιάννης αφορούν την επιχειρησιακή λειτουργία με τη σύσταση για παράδειγμα 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Κέντρων Συμβάντων (μικρά ΕΣΚΕΔΙΚ) και τη θεσμοθέτηση Τακτικού Στοιχείου Διοίκησης. Οι ρυθμίσεις αυτές, όπως είπε, στοχεύουν στην κοινή επιχειρησιακή εικόνα για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς όπως επισήμανε, διαπιστώθηκε, ασάφεια ρόλων, κατακερματισμός των δομών και των επιχειρησιακών κέντρων αλλά και απουσία κοινής επιχειρησιακής γλώσσας και πρωτοκόλλων, κατά το παρελθόν.

Παράλληλα καθοριστικό ρόλο στην επιχειρησιακή λειτουργία θα διαδραματίσει η πιστοποιημένη υποστήριξη της πρόγνωσης μέσω της ίδρυσης επιχειρησιακής μετεωρολογικής μονάδας μέσα στο ΕΣΚΕΔΙΚ, τη σύσταση της Επιτροπής Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου αλλά και την καθιέρωση μετεωρολογίας πεδίου.

«Στην ουσία βάζουμε την μετεωρολογία πλέον ενεργά μέσα στην διαχείριση των περιστατικών», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Κεφαλογιάννης.

Όπως εξήγησε, μέσα στο ΕΣΚΕΔΙΚ θα ιδρυθεί μια εβδομημοιάδα όπου εξειδικευμένοι μετεωρολόγοι θα συνδράμουν στην προσπάθεια για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών. Ακόμη, προσέθεσε ότι καθιερώνεται μέσω του νομοσχεδίου η ειδικότητα της μετεωρολογίας πεδίου, καθώς όπως είπε, πυροσβέστες με ειδικότητα στη μετεωρολογία θα μπορούν πλέον να βρίσκονται στο πεδίο, και να παρέχουν γνώσεις για την αντιμετώπιση των περιστατικών. Σχετικά με την Επιτροπή Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου, όπως υπογράμμισε θεσμοθετείται πλέον ένα συγκεκριμένο όργανο με εξειδικευμένους επιστήμονες για την αντιμετώπιση του πλημμυρικού κινδύνου.

Επιπλέον ένας ακόμη άξονας του νομοσχεδίου θα είναι το Εθνικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών. Όπως σημείωσε ο κ. Κεφαλογιάννης, θα θεσπιστεί ένα δεκαετές Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών με έγκριση από το ΚΥΣΕΑ.

Παράλληλα, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην εκπόνηση υποχρεωτικών σχεδίων πρόληψης σε τοπικό επίπεδο, καθώς όπως υπογράμμισε ο κ. Κεφαλογιάννης κάθε δήμος της χώρας θα πρέπει να έχει και ένα τοπικό σχέδιο πρόληψης των φυσικών καταστροφών, τα οποία όπως προσέθεσε θα είναι υποχρεωτικά να επικαιροποιούνται ανά διετία ή τριετία. Όπως υπογράμμισε μέχρι πρότινος δεν υπήρχε υποχρεωτικότητα στην πρόληψη, «κενό» το οποίο, όπως είπε, έρχεται το σχέδιο νόμου να καλύψει.

Ακόμη, επισήμανε ότι θα δίνεται και η δυνατότητα κοινών διαδημοτικών σχεδίων, δηλαδή φορείς όπως για παράδειγμα, ο ΣΠΑΥ ή ο ΣΠΑΠ να μπορούν να καταθέτουν ένα κοινό σχέδιο για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών. Επιπλέον στο επίκεντρο θα τεθεί και η διερεύνηση των αιτιών των πυρκαγιών μέσω της ενίσχυσης της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού. Ειδικότερα, όπως εξήγησε ο υπουργός, συστήνονται 35 ανακριτικά κλιμάκια σε όλη την χώρα. «Στην ουσία καλύπτουμε το σύνολο της επικράτειας», τόνισε. Όπως ανέφερε η καινοτομία στην ουσία είναι ότι «ιδρύεται μία αυτόνομη υπηρεσία που θα έχει από κάτω της 35 ανακριτικά κλιμάκια» και προσέθεσε ότι προβλέπεται και πιστοποίηση εμπειρογνομόνων καθώς και ενιαία μεθοδολογία διερεύνησης αιτιών των πυρκαγιών. Η ΔΑΕΕ έχει κάνει πολλά βήματα στη διερεύνηση των αιτιών των πυρκαγιών, σημείωσε, ωστόσο λόγω «υποστελέχωσης αλλά και κάποιων άλλων θεσμικών κενών και ασαφειών μπορούσε και διερευνούσε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των περιστατικών, όχι όμως το σύνολο αυτών». «Γι' αυτό και θα προχωρήσουμε στην ενίσχυσή της», ανέφερε.

Προδιαγεγραμμένη καύση, αντιπύρ και ελεγχόμενη βόσκηση

Κρίσιμα εργαλεία για την πρόληψη που θεσμοθετούνται στο νέο νομοσχέδιο αποτελούν όπως είπε ο κ. Κεφαλογιάννης η προδιαγεγραμμένη καύση, το αντιπύρ και η ελεγχόμενη βόσκηση. Όπως σημείωσε προδιαγεγραμμένη καύση και ελεγχόμενη βόσκηση θα εφαρμοστούν για πρώτη φορά στη χώρα. Ειδικότερα, τόνισε ότι η προδιαγεγραμμένη καύση είναι ένα εργαλείο χρήσιμο το οποίο εφαρμόζεται σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες κυρίως σε Πορτογαλία και Ισπανία και στην ουσία σε συνεργασία με τις Δασικές Υπηρεσίες θα μπορούν να προχωρούν σε προδιαγεγραμμένη καύση κυρίως στο υπόστρωμα της βιομάζας σε κάποια κρίσιμα οικοσυστήματα για τη μείωση και τη διαχείριση της καύσιμης ύλης. Παράλληλα, όπως ανέφερε, καθώς το πρόγραμμα ANTINERO δεν θα συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια, η ελεγχόμενη καύση θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο. Σχετικά με την ελεγχόμενη βόσκηση, όπως είπε, δίνεται η δυνατότητα η ελεγχόμενη βόσκηση να θεσπιστεί ως μέτρο πρόληψης δασικών πυρκαγιών, ενσωματώνοντάς την πλήρως στο υπάρχον πλαίσιο διαχείρισης βοσκήσιμων γαιών, αξιοποιώντας τα βόσκοντα ζώα για να «καθαρίζουν» τα εύφλεκτα χόρτα και θάμνους, λειτουργώντας σαν φυσικές «χορτοκοπτικές» μονάδες.

Συνέχεια στη σελ 12

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ «ΕΝΕΡΓΗ ΜΑΧΗ» Προδιαγεγραμμένη καύση, αντιπύρ και ελεγχόμενη βόσκηση

Συνέχεια από σελ 11

Αναφορικά με το αντιπύρ, όπως είπε ο υπουργός, αυτή τη στιγμή χρησιμοποιείται ως μέσο αυτοπροστασίας των πυροσβεστών. Εφαρμόζεται, δηλαδή, εξήγησε, εκτάκτως σε περιπτώσεις αυτοπροστασίας του πυροσβεστή και προσέθεσε ότι αυτό που αλλάζει είναι ότι θεσμοθετημένα πλέον θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο αντιμετώπισης της πυρκαγιάς.

Παράλληλα βαρύτητα θα δοθεί και στη διαφάνεια και στη λογοδοσία καθώς προβλέπεται η σύσταση Ειδικών Επιστημονικών Επιτροπών Αξιολόγησης για τη διερεύνηση των αιτιών και την αξιολόγηση της δράσης των υπηρεσιών σε περιπτώσεις μεγάλων καταστροφών. Επιπλέον, όπως είπε ο υπουργός, θα εκπονείται έκθεση Ετήσιου Απολογισμού Αντιπυρικής Περιόδου που θα διαβιβάζεται στη Βουλή και θα μπορεί να συζητείται τόσο σε επίπεδο επιτροπών αλλά ακόμη και ολομέλειας, λειτουργώντας ως μηχανισμός διαφάνειας και

μοχλός βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας.

Κεντρική αλλαγή αποτελεί επίσης η αναδιοργάνωση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας η οποία ευθυγραμμίζεται με τα πρότυπα οργάνωσης και λειτουργίας των ελληνικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ) και στελεχώνεται από μέλη ΔΕΠ, ενώ θα δίνεται και η δυνατότητα πρώτου, δεύτερου (μεταπτυχιακού) και τρίτου (διδακτορικού) κύκλου σπουδών.

Όσον αφορά τους εθελοντές και τις εθελοντικές οργανώσεις, οι ρυθμίσεις που προωθούνται συμπυκνώνονται σε τρεις πυλώνες: 1) Στην καθιέρωση Μητρώου Επικουρικών Δυνάμεων, όπου θα καταγράφονται μηχανήματα και οχήματα που θα μπορούν να διατεθούν κατά την εκδήλωση αντίστοιχων περιστατικών, 2) Στην οικονομική ενίσχυση εθελοντικών οργανώσεων, καθώς όπως εξήγησε ο υπουργός προβλέπεται ενίσχυση 2.000-3.000 ευρώ για την κάλυψη πάγιων εξόδων όσων εθελοντικών οργανώσεων είναι εγγεγραμμένες στο

Μητρώο της Πολιτικής Προστασίας 3) Στην ενίσχυση του ρόλου και των δικαιωμάτων των εθελοντών μέσω της αύξησης ορίου ηλικίας εθελοντών πυροσβεστών, της πανελλαδικής αξιοποίησης της προσφοράς τους, ενώ όπως τόνισε ο κ. Κεφαλογιάννης υπάρχει συζήτηση για την καταβολή αμοιβής για τους εργαζόμενους εθελοντές Πολιτικής Προστασίας του δημοσίου τομέα.

«Υπάρχει και μια συζήτηση όσον αφορά για την καταβολή αμοιβής στους εργαζόμενους εθελοντές της πολιτικής προστασίας του δημόσιου τομέα. Αυτή τη στιγμή κάποιος εθελοντής της πολιτικής προστασίας για να μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του απλά βγάζει άδεια. Υπάρχει συζήτηση κατά πόσο μπορεί να υπάρξει και καταβολή της αμοιβής -να μην χάνει, δηλαδή, το ημερομίσθιο του εκείνης της ημέρας- ακριβώς για να δώσουμε ένα παραπάνω κίνητρο για τους εθελοντές», ανέφερε χαρακτηριστικά.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΡΟΣΕΛΚΥΕΙ ΑΓΟΡΑΣΤΕΣ ΑΠΟ 110 ΧΩΡΕΣ - ΣΤΑ 1,5 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ ΟΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ

Το ενδιαφέρον από ξένους αγοραστές για τις οικιστικές αναπτύξεις του The Ellinikon προέρχεται από περισσότερες από 110 χώρες. Η αναλογία μεταξύ εγχώριων και διεθνών αγοραστών διαμορφώνεται σε 55% Έλληνες και 45% διεθνείς αγοραστές, εκ των οποίων το 22% προέρχεται από την ελληνική ομογένεια, όπως αναφέρεται στο τελευταίο ενημερωτικό σημείωμα της LAMDA Development.

Αναλυτικότερα, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σημαντικό μέρος του διεθνούς ενδιαφέροντος καταγράφεται από Έλ-

λινες ομογενείς, κυρίως από τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Αυστραλία. Καθοριστικό ρόλο έχουν διαδραματίσει τα road show που έχει οργανώσει η LAMDA, καθώς και οι προωθητικές ενέργειες για την προβολή του έργου στη διεθνή οικιστική και επενδυτική αγορά.

Στο πλαίσιο αυτό, πρόσφατα, κατά τη διάρκεια του Property Congress 2025, του θεσμού της αγοράς ακινήτων στην Αυστραλία που πραγματοποιήθηκε στο Πέρθ, η LAMDA παρουσίασε το The Ellinikon και τις νέες επενδυτικές ευκαιρίες που

αναδεικνύουν την Αθήνα ως διεθνή προορισμό σύγχρονες, βιώσιμες αστικές διαβιώσεις.

Όπως αναφέρεται μεταξύ άλλων, οι συνολικές εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων για το Έργο Ελληνικού από την έναρξη του έργου μέχρι την 30.11.2025, ανήλθαν σε 1,5 δισ. ευρώ, με το 84% από τις 671 κατοικίες του Little Athens να έχουν πωληθεί ή δемеυθεί.

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΜΑΥΡΟΥ ΛΙΜΝΩΝΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

Εγκρίθηκε η εκτέλεση του έργου για τη βελτίωση και επέκταση του Λιμένα Μαύρου Λιμνώνα στον Δήμο Σφακιών, έργο με γενικότερη σημασία αλλά και ιδιαίτερη σημασία για την περιοχή, καθώς, μεταξύ άλλων, θα ενισχύσει, σύμφωνα με τον δήμαρχο, Ιωάννη Ζερβό, την ασφάλεια και τη λειτουργικότητα του λιμένα.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η έγκριση εκτέλεσης του έργου με ημερομηνία 31/12/2025 από το υπουργείο Ναυτιλίας έχει προϋπολογισμό 17.300.000 ευρώ, φέρει την υπογραφή του γγ, Ευάγγελου Κυριαζόπουλου και όπως δήλωσε ο πρόεδρος του Λιμενικού Ταμείου Χανίων, Δημήτρης Βιριράκης, πρόκειται για αναγκαίο έργο στην περιοχή αλλά και για «πρωτοχρονιατικό δώρο που έπεσε στα Σφακιά».

Ο κ. Ζερβός ανέφερε ότι «πέρα από τις ωφέλειες ως αποτέλεσμα της βελτίωσης των υποδομών, της επέκτασης του λιμένα και του εξωραϊσμού του, θα επιτευχθεί επίσης η διευκόλυνση της πρόσβασης των επιβατών, η προσβασιμότητα παράκτιων περιοχών, ενώ αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην

παραίτητη ανάπτυξη του τουρισμού, της επισκεψιμότητας και της τοπικής οικονομίας».

Σημαντική εξέλιξη αποτελεί, επίσης, η συμφωνία του αντιπεριφερειάρχη Χανίων, Νικόλαου Καλογερά και του προέδρου του Λιμενικού Ταμείου Χανίων, Δημήτρη Βιριράκη, να συνεργαστούν από κοινού και με τη δημοτική Αρχή, προκειμένου να αναζητηθεί ευκολότερη διασύνδεση του λιμένα με το υπάρχον επαρχιακό οδικό δίκτυο, ώστε η υλοποίηση αυτού του σημαντικού αναπτυξιακού έργου για τα Σφακιά να επιτευχθεί χωρίς προβλήματα ή καθυστερήσεις.

Ο δήμαρχος Σφακιών ευχαρίστησε τον κ. Βιριράκη και τα στελέχη του Λιμενικού Ταμείου Χανίων για τη συμβολή τους στην επίτευξη αυτής της έγκρισης, καθώς και τη βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας Ντόρα Μπακογιάννη, το ενδιαφέρον και οι παρεμβάσεις της οποίας, όπως επεσήμανε, αποσόβησαν κατά κοινή ομολογία, ακόμα και την περίπτωση να απενταχθεί το έργο λόγω ενστάσεων που αφορούσαν σε ανησυχίες για το περιβάλλον, με αφορμή τις εργασίες βελτίωσης και επέκτασης

του Λιμένα Μαύρου Λιμνώνα.

«Προχωράμε τους σχεδιασμούς για όλα όσα ενισχύουν το παρόν και το μέλλον του Δήμου Σφακιών. Σεβόμαστε τον διάλογο, προστατεύουμε το περιβάλλον, τηρούμε τις υποσχέσεις μας στους συνδημότες μας και όλους όσους αγαπάνε και επισκέπτονται τον τόπο μας. Τα Σφακιά, όπως η ιστορία έχει αποδείξει, δεν αποστρέφουν το βλέμμα τους από το αύριο και τις αναγκαίες εξελίξεις που συμπορεύονται με την πρόοδο. Για τον λόγο αυτόν, με τη γνωστοποίηση της έγκρισης του έργου, μνημονεύουμε, τιμάμε τον πρώην δήμαρχο Σφακιών, αείμνηστο Ιωάννη Μπραουδάκη, ο οποίος αγωνίστηκε για το συγκεκριμένο έργο επί σειρά ετών, 1999-2002, προσφέροντας όχι μόνο τον αυτοδιοικητικό αλλά και προσωπικό του χρόνο, συμβάλλοντας ακόμα και οικονομικά στο όραμά του για ένα αξιοπρεπές και λειτουργικό λιμάνι στον Μαύρο Λιμώνα», τόνισε ο κ. Ζερβός.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Συνέντευξη του Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του ΥΠΕΝ

Σε μια περίοδο κατά την οποία η κλιματική κρίση επιταχύνεται αλλά οι γεωπολιτικές και οικονομικές πιέσεις εντείνονται, τα αποτελέσματα της πρόσφατης Διάσκεψης του ΟΗΕ για το Κλίμα στη Βραζιλία προκάλεσαν έντονο προβληματισμό.

Οι προσδοκίες για τομές συγκρούστηκαν για ακόμη μία φορά με την πραγματικότητα των διεθνών συσχετισμών, της απουσίας κρίσιμων παικτών και του συναινετικού τρόπου λήψης αποφάσεων.

Σε συνέντευξη του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του ΥΠΕΝ, Πέτρος Βαρελίδης, έχοντας εκπροσωπήσει τη χώρας μας στις διαπραγματεύσεις, αποτυπώνει με νηφαλιότητα το τι πραγματικά επιτεύχθηκε. Ποιες μάχες χάθηκαν και ποιες μικρές αλλά ουσιαστικές κατακτήσεις διατηρούν «ζωντανή» την παγκόσμια προσπάθεια για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Παράλληλα, εξηγεί τις ελληνικές θέσεις για τη χρηματοδότηση, τη διαφάνεια και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενώ τοποθετείται για το μέλλον της Πράσινης Ατζέντας στην Ευρώπη και τον τρόπο με τον οποίο η περιβαλλοντική προστασία μπορεί να συνδυαστεί με την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Ακολουθεί το πλήρες κείμενο της συνέντευξης του γενικού γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του ΥΠΕΝ, Πέτρου Βαρελίδη, στον δημοσιογράφο του ΑΠΕ-ΜΠΕ Ηλία Παλιαλέξη

Ερ. Τα αποτελέσματα της πρόσφατης COP στη Βραζιλία αντιμετωπίστηκαν με αρκετό σκεπτικισμό από την κοινή γνώμη. Ποιές είναι οι αποφάσεις που θα μπορούσαν να μας κάνουν να αισιοδοξούμε, ποιές είναι οι προκλήσεις και γιατί παρατηρείται μία σχετική καθυστέρηση στην λήψη θαρραλέων αποφάσεων;

Απ. Εγγενές στοιχείο των παγκόσμιων διασκέψεων είναι ότι απαιτείται συστηματική και επίμονη προσπάθεια προκειμένου να υπάρξουν απτά αποτελέσματα. Η καλλιέργεια εσφαλμένων προσδοκιών, συνήθως για λόγους βραχυπρόθεσμου πολιτικού οφέλους, είναι αντιπαραγωγική αφού παραβλέπει την πραγματικότητα και μπορεί να οδηγήσει και σε λάθος στρατηγική.

Παγίως στην ετήσια διάσκεψη για το κλίμα, η ΕΕ σε συνεργασία με κάποιες άλλες όπως η Νορβηγία, η Ελβετία, η Ιαπωνία, ο Καναδάς και η Αυστραλία επιδιώκουν την αύξηση της φιλοδοξίας με στόχο την ταχύτερη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Αντίθετα, οι

θεωρούμενες μη αναπτυγμένες (μέσα σε αυτές περιλαμβάνονται χώρες όπως η Τουρκία, η Κίνα, οι Αραβικές χώρες κλπ.), επιδιώκουν την αύξηση της χρηματοδότησης και την μείωση της λογοδοσίας για την ορθή χρήση τους που τίθενται από τις ανεπτυγμένες χώρες. Ειδικά για την χρηματοδότηση, η ΕΕ επιδιώκει την συγκράτησή της, τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε αυτήν, και την δι-οχέυσή της προς τις χώρες που την έχουν μεγαλύτερη ανάγκη δηλ. τις λιγότερο αναπτυγμένες και τα μικρά νησιωτικά κράτη.

Οι βασικές διαπραγματευτικές προτεραιότητες της ΕΕ στην COP30 ήταν η αύξηση των δεσμεύσεων των χωρών για μειώσεις εκπομπών και η προώθηση της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας με την υιοθέτηση ενός παγκόσμιου οδικού χάρτη για την καθοδήγηση της μετάβασης από τα ορυκτά καύσιμα προς καθαρές μορφές ενέργειας. Δυστυχώς, κανένας από τους δύο στόχους δεν επιτεύχθηκε. Οι νέες δεσμεύσεις για το κλίμα αν και ελαφρώς καλύτερες από τις περυσινές, υπολείπονται σημαντικά του επιπέδου που απαιτείται για την συγκράτηση της ανόδου της θερμοκρασίας σε 1,5 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα. Σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη έκθεση σύ-νθεσης των Εθνικά Προσδιορισμένων Συνεισφορών από περίπου 110 χώρες (δηλαδή των υποσχέσεων της κάθε χώρας για μειώσεις εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αναμένεται να μειωθούν κατά 12% έως το 2035 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2019, που σημαίνει ότι, με τα σημερινά δεδομένα και εφόσον εφαρμοστεί το σύνολο των εθνικών δεσμεύσεων, ο κόσμος οδεύει προς αύξηση 2,3 °C έως 2,5 °C, σε σύγκριση με 2,6 °C έως 2,8 °C που προβλέπεται στην περσινή έκθεση.

Η αποτυχία αυτή ήταν αναμενόμενη δεδομένου του διεθνούς περιβάλλοντος και του συναινετικού τρόπου λήψης των αποφάσεων στις παγκόσμιες διασκέψεις. Ειδικότερα επισημαίνεται η απουσία επίσημης αντιπροσωπείας των ΗΠΑ (δηλ. όχι μόνο της ισχυρότερης οικονομίας στον κόσμο αλλά και της χώρας που ευθύνεται για το μεγαλύτερο ποσοστό των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου) για πρώτη φορά στα χρονικά της διάσκεψης και ο πολύ ενεργός ρόλος των υπόλοιπων πετρελαιοπαραγωγών χωρών.

Αντίθετα, οι αναπτυσσόμενοι, εκμεταλλευόμενοι και το ότι προήδρευε η Βραζιλία (προεξάρχων μέλος της ομάδας των αναπτυσσόμενων χωρών), άσκησαν μεγάλη πίεση

για α) την αύξηση της χρηματοδότησης (από την οποία επωφελούνται κυρίως χώρες μέσου εισοδήματος όπως η Βραζιλία που είναι 2η μετά την Ινδία σε χρηματοδοτήσεις με 1,39 δις \$, η Κίνα που είναι 6η με 0,58 δις \$ και η Τουρκία 7η με 0,54 δις \$) και β) την μετατόπιση της έμφασης στην προσαρμογή έναντι της μείωσης των εκπομπών, συμμαχώντας με την ομάδα των Αραβικών κρατών που λογίζονται στους αναπτυσσόμενους και δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτούς που καλούνται να συνδράμουν οικονομικά τις φτωχότερες χώρες.

Αποτέλεσμα αυτής της ισορροπίας ήταν να μην υπάρξει ουσιαστική συζήτηση για τη διεύρυνση των χωρών που συνεισφέρουν οικονομικά και τον αντίστοιχο περιορισμό αυτών που είναι αποδέκτες της αναγκαίας βοήθειας, καθώς και καμία συζήτηση για την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα.

Η διαπραγμάτευση εστίασε σχεδόν αποκλειστικά στην αύξηση της χρηματοδότησης και την μεγαλύτερη ενίσχυση της προσαρμογής, με την ΕΕ να υιοθετεί μια (ρεαλιστική) αμυντική στάση πρόσπισης κάποιων κεκτημένων όπως ο τελικός στόχος του 1,5 °C και η αποφυγή περαιτέρω αύξησης των δεσμεύσεων για χρηματοδότηση.

Το τελικό αποτέλεσμα αναπαράγει το status quo που είχε διαμορφωθεί στις προηγούμενες COP με μόνη αλλαγή την έκκληση για τριπλασιασμό της χρηματοδότησης των δράσεων προσαρμογής. Δεδομένης της διεθνούς συγκυρίας, αποτελεί την καλύτερη δυνατή έκβαση αφού ρεαλιστικά, με τις ΗΠΑ εκτός, ο στόχος είναι να συνεχισθεί η συνεργασία σε παγκόσμιο επίπεδο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και να διατηρηθεί «ζωντανό» το θέμα στην παγκόσμια ατζέντα.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, ως θετική εξέλιξη θα πρέπει να θεωρείται:

- η διατήρηση του θέματος της κλιματικής αλλαγής στην πρώτη γραμμή της πολιτικής συζήτησης σε διεθνές επίπεδο,
- η μη υποχώρηση από τα κεκτημένα των προηγούμενων διασκέψεων,
- η συμπερίληψη στα αποτελέσματα της διάσκεψης της έκκλησης για τριπλασιασμό της χρηματοδότησης της προσαρμογής έως το 2035 εντός του πλαισίου της συνολικά προβλεπόμενης χρηματοδότησης,

Συνέχεια στη σελ 14

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Συνέντευξη του Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του ΥΠΕΝ

Συνέχεια από σελ 13

- η υιοθέτηση συγκεκριμένων δεικτών προσαρμογής για την μέτρηση της προόδου και
- η συμφωνία για την ανάπτυξη ενός μηχανισμού δίκαιης μετάβασης μέσω της παροχής κατάλληλης τεχνικής βοήθειας.

Η ΕΕ πρέπει να παραμείνει σταθερή στις θέσεις της. Η προσπάθεια αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής είναι ένα παγκόσμιο εγχείρημα που θέλει σταθερή προσήλωση, επιμονή και υπομονή, και φυσικά ρεαλιστική προσέγγιση. Παρά τα αναπόφευκτα σκαμπανεβάσματα στην πορεία αυτή, το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω. Θέλω να πιστεύω ότι στην επόμενη διάσκεψη το 2026 στην Αττάλεια της Τουρκίας θα πετύχουμε μικρά βήματα προόδου που θα μας φέρουν ένα σκαλί κοντύτερα στον τελικό στόχο.

Ερ. Ποιες είναι οι ελληνικές θέσεις;

Απ. Η Ελλάδα υποστηρίζει την υιοθέτηση από όλες τις χώρες, αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες, φιλόδοξων στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου αντίστοιχων με αυτών που έχει υιοθετήσει η ΕΕ. Μόνο έτσι μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η κλιματική αλλαγή. Δεν έχει νόημα η Ευρώπη να υιοθετεί όλο και πιο φιλόδοξους στόχους αν οι υπόλοιπες χώρες δεν συμβαδίζουν στο επίπεδο φιλοδοξίας αφού η ΕΕ είναι υπεύθυνη για μόλις 6% των συνολικών εκπομπών. Σε ότι αφορά τη χρηματοδότηση, η χώρα μας υποστηρίζει την υιοθέτηση αυστηρών κανόνων διαφάνειας και λογοδοσίας για τη χρηματοδότηση αποκλειστικά και μόνο των πιο φτωχών χωρών και των μικρών νησιωτικών χωρών. Δυστυχώς η πραγματικότητα είναι ότι μεγάλο μέρος της κλιματικής οικονομικής βοήθειας κατευθύνεται σε χώρες οι οποίες δεν θα έπρεπε να είναι αποδέκτες με βάση τα αντικειμενικά οικονομικά στοιχεία. Κατά τα λοιπά, υποστηρίζουμε την μετατόπιση της έμφασης της χρηματοδότησης σε δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή έναντι των δράσεων μείωσης των εκπομπών αφού πλέον οι τελευταίες είναι κερδοφόρες και δεν χρειάζονται στις περισσότερες περιπτώσεις οικονομική ενίσχυση. Επίσης, η οικονομική βοήθεια θα πρέπει να στοχεύει στην διευκόλυνση της πρόσβασης των πολύ φτωχών χωρών στον δανεισμό από διεθνείς οργανισμούς και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω της παροχής κατάλληλων εγγυήσεων για τη μείωση του κόστους δανεισμού.

Ερ. Σε επίπεδο ΕΕ βλέπουμε ότι το βάρος των σχεδιασμών μετατοπίζεται στην άμυνα. Μένει πίσω η «Πράσινη Ατζέντα»; Μετά το RRF πώς θα αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις της κλιματικής κρίσης;

Απ. Η πολιτική, προκειμένου να είναι αποτελεσματική, οφείλει να προσαρμόζεται στα πραγματικά γεωπολιτικά δεδομένα. Χωρίς ασφάλεια δεν υπάρχει ούτε περιβαλλοντική ούτε οικονομική πολιτική. Η διασφάλιση της αμυντικής θωράκισης της χώρας αποτελούσε πάντα κορυφαία προτεραιότητα για την Ελλάδα και η ανάδειξή της ως προτεραιότητα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο είναι μια θετική εξέλιξη. Αυτό δεν σημαίνει ότι η «Πράσινη Ατζέντα» μένει πίσω. Η ΕΕ έχει την πλέον φιλόδοξη περιβαλλοντική πολιτική τα τελευταία 30 χρόνια και θα συνεχίσει. Θα πρέπει όμως να γίνουν οι πολιτικές μας πιο έξυπνες και να εστιάζουν στα πλέον σημαντικά προβλήματα και στην αντιμετώπισή τους χωρίς υπέρμετρο κόστος για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Στην πραγματικότητα, εκτιμούμε ότι τα νέα δεδομένα οδηγούν σε πιο αποτελεσματικές και ρεαλιστικές προσεγγίσεις στην προστασία του περιβάλλοντος, χωρίς υπερβολές που δημιουργούν περισσότερα προβλήματα από όσα λύνουν.

Ερ. Οι μέχρι σήμερα εθνικές αποφάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας (Απάτητα Βουνά, Απάτητες Παραλίες, Αμοργόγραμμα, Greco Islands) αρκούν; Με ποιόν τρόπο μπορεί να συνδυαστεί η προστασία με την ορθή διαχείριση, την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή;

Απ. Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί βασικό πυλώνα της πολιτικής της κυβέρνησης για την διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής με ταυτόχρονη οικονομική ανάπτυξη που είναι αναγκαία για το σύνολο της κοινωνίας. Αυτό αποτυπώνεται σε μια πληθώρα πρωτοβουλιών που έχουμε πάρει όπως τα Απάτητα Βουνά, το Αμοργόγραμμα κλπ. που αναφέρετε στην ερώτησή σας αλλά και πολλές άλλες συγκεκριμένες ενέργειες που έχουν υλοποιηθεί ή είναι κοντά στην ολοκλήρωσή τους. Αναφέρω ενδεικτικά:

- τη δημιουργία του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) με το ν. 4685/2020, στον οποία ενσωματώθηκαν οι παλαιότεροι, αδύναμοι και υποστελεχωμένοι φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, που σήμερα αποτελεί βασικό εργαλείο άσκησης περιβαλλοντικής πολιτικής,

καλύπτει το σύνολο των προστατευόμενων περιοχών της χώρας και που ήδη ενισχύεται με πάνω από 300 νέες προσλήψεις

- τον πρώτο Εθνικό Κλιματικό Νόμο 4936/2022 που αποτελεί το θεμέλιο λίθο της εθνικής πολιτικής για την αντιμετώπιση του κλίματος με συγκεκριμένου ποσοτικών στόχους και μέτρα

• το ν. 5037/2023 με τον οποίο μπαίνουν για πρώτη φορά υποχρεώσεις και κανόνες στους παρόχους ύδρευσης και άρδευσης όπως η υποχρέωση σύνταξης πενταετούς διαχειριστικού σχεδίου (masterplan) και η διαδικασία πιστοποίησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και με τη δημιουργία της ανεξάρτητης Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων στην οποία ανατίθεται η εποπτεία των παρόχων ως προς την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ορθή οικονομική διαχείριση.

- Την έγκριση αρκετών Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) με τις οποίες καθορίζονται οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης στις προστατευόμενες περιοχές (ήδη έχουν εγκριθεί οι ΕΠΜ της Κρήτης, της Θεσσαλίας, της Θράκης, της Αττικής κλπ.)

•Τη δημιουργία των δύο μεγάλων εθνικών θαλάσσιων πάρκων, ένα στο Ιόνιο και ένα στο Αιγαίο, που είναι σε εξέλιξη και για τα οποία εγκρίθηκαν ήδη οι αντίστοιχες ΕΠΜ.

Η προστασία του περιβάλλοντος, που είναι ένας δημόσιος πόρος, είναι αναγκαία προϋπόθεση για να υπάρχει βιώσιμη ανάπτυξη προς όφελος όλης της κοινωνίας. Για το λόγο αυτό, όλα τα έργα που έχουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις υπόκεινται στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης (ή αν έχουν ηπιότερες επιπτώσεις λαμβάνουν προτυποποιημένους περιβαλλοντικούς όρους). Η περιβαλλοντική αδειοδότηση, η οποία περιλαμβάνει υποχρεωτικά και το στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης είναι μια πολύ ουσιαστική διαδικασία, η οποία συμπληρώνεται με την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση στις προστατευόμενες περιοχές που αποτελούν περίπου το 1/3 της χώρας. Μέσα από τη διαδικασία αυτή επέρχονται οι αναγκαίες τροποποιήσεις στον σχεδιασμό των έργων έτσι ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος και το θετικό αποτύπωμα για τις τοπικές κοινωνίες έτσι ώστε η υλοποίηση των έργων να προχωρά χωρίς τη δημιουργία κοινωνικών εντάσεων.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΩΣ ΤΟ ΤΣΙΜΕΝΤΟ «ΑΝΑΠΝΕΕΙ» ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΕΙ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΤΟΝΟΥΣ CO₂ ΕΤΗΣΙΩΣ Και πώς θα μπορούσε να επηρεάσει τον σχεδιασμό κτιρίων και υποδομών

Το πιο κοινό δομικό υλικό στον κόσμο έχει ένα μυστικό. Το τσιμέντο, η «κόλλα» που συγκρατεί το σκυρόδεμα, «αναπνέει» σταδιακά και αποθηκεύει εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από τον αέρα κατά τη διάρκεια της ζωής των κτιρίων και των υποδομών.

Σύμφωνα με ρεπορτάζ της Έρνης Δρίβα στο *economix.gr*, νέα έρευνα του *MIT Concrete Sustainability Hub* ποσοτικοποιεί για πρώτη φορά αυτή τη διαδικασία, την απορρόφηση άνθρακα, σε εθνική κλίμακα. Χρησιμοποιώντας μια καινοτόμο προσέγγιση, η ερευνητική ομάδα διαπίστωσε ότι το τσιμέντο στα κτίρια και τις υποδομές των ΗΠΑ αποθηκεύει πάνω από 6,5 εκατομμύρια μετρικούς τόνους CO₂ ετησίως. Αυτό αντιστοιχεί σε περίπου 13% των εκπομπών της διαδικασίας — το CO₂ που απελευθερώνεται από την υποκείμενη χημική αντίδραση — στην παραγωγή τσιμέντου στις ΗΠΑ. Στο Μεξικό, ο ίδιος κτιριακός αποθέματος αποθηκεύει περίπου 5 εκατομμύρια τόνους ετησίως.

Ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα συμπεράσματα της έρευνας για τους τρόπους που συμβάλλουν στη μεγαλύτερη απορρόφηση CO₂ από το τσιμέντο, όπως είναι η αύξηση της επιφάνειας που εκτίθεται στον αέρα, κάτι που μπορεί να επιτευχθεί με την αποφυγή βαθφής ή πλακόστρωσης ή με την επιλογή σχεδίων όπως πλάκες με υψηλότερη αναλογία επιφάνειας προς όγκο. Εξάλλου, η προσέγγιση που ανέπτυξαν οι ερευνητές του MIT θα μπορούσε να επεκταθεί σε άλλες χώρες συνδυάζοντας τις παγκόσμιες βάσεις δεδομένων κτιριακού αποθέματος με τα εθνικά στατιστικά στοιχεία παραγωγής τσιμέντου. Θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στον σχεδιασμό δομών που μεγιστοποιούν με ασφάλεια την απορρόφηση.

Πώς έγινε η μέτρηση

Οι επιστήμονες γνωρίζουν εδώ και δεκαετίες πώς λειτουργεί η απορρόφηση άνθρακα. Το CO₂ εισέρχεται στο σκυρόδεμα ή το κονίαμα — το μείγμα που κολλάει τα τούβλα και τις πέτρες — μέσω μικροσκοπικών πόρων, αντιδρά με τα πλούσια σε ασβέστιο προϊόντα του τσιμέντου και κλειδώνεται σε ένα σταθερό ορυκτό που ονομάζεται ανθρακικό ασβέστιο ή ασβεστόλιθος.

Η χημεία είναι γνωστή, αλλά ο υπολογισμός της κλίμακας αυτού του φαινομένου δεν είναι. Ένας τσιμεντένιος αυτοκινητόδρομος στο Ντάλας απομονώνει το CO₂ με διαφορετικό τρόπο από τα διαμερίσματα της Πόλης του Μεξικού που είναι κατασκευασμένα από τσιμεντένιες μονάδες τοιχοποιίας (CMU), που ονομάζονται επίσης τσιμεντόλιθοι. Και μια πλάκα θεμελίωσης θαμμένη κάτω από το χιόνι στο Φέρμπαρκ της Αλάσκας «αναπνέει» CO₂ με εντελώς διαφορετικό ρυθμό.

Όπως εξηγεί, σε σχετική [ανακοίνωση](#), ο Hessam AzariJafari, κύριος συγγραφέας και ερευνητής στο Τμήμα Πολιτικών

Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος του MIT, «η απορρόφηση άνθρακα είναι πολύ ευαίσθητη στο περιβάλλον. Τρεις βασικοί παράγοντες την επηρεάζουν: ο τύπος του τσιμέντου που χρησιμοποιείται, το προϊόν που κατασκευάζουμε με αυτό — σκυρόδεμα, CMU ή κονίαμα — η γεωμετρία της κατασκευής και το κλίμα και οι συνθήκες στις οποίες εκτίθεται. Ακόμη και μέσα στην ίδια κατασκευή, η απορρόφηση μπορεί να ποικίλλει έως και πέντε φορές μεταξύ διαφορετικών στοιχείων».

Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν δύο κατασκευές που να αποθηκεύουν CO₂ με τον ίδιο τρόπο, η εκτίμηση της απορρόφησης σε εθνικό επίπεδο θα απαιτούσε κανονικά την προσομοίωση μιας σειράς στοιχείων με βάση το τσιμέντο: πλάκες, τοίχοι, δοκοί, κολώνες, πεζοδρόμια και άλλα. Επιπλέον, καθένα από αυτά έχει τη δική του ηλικία, γεωμετρία, σύνθεση και συνθήκες έκθεσης που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Καθώς αυτή η προσέγγιση θα ήταν σαν να προσπαθούσε να μετρήσει κάθε κόκκο άμμου σε μια παραλία, η ομάδα επέλεξε μια διαφορετική οδό. Ανέπτυξε εκατοντάδες αρχέτυπα, τυπικά σχέδια που θα μπορούσαν να αντικαταστήσουν διαφορετικά κτίρια και τμήματα υποδομής. Είναι σαν να μετράει την παραλία χαρτογραφώντας το σχήμα, το βάθος και την ακτογραμμή της για να εκτιμήσει πόσο άμμος βρίσκεται συνήθως σε ένα δεδομένο σημείο.

Με αυτά τα αρχέτυπα στη διάθεσή της, η ομάδα μοντελοποίησε τον τρόπο με τον οποίο το καθένα απομονώνει το CO₂ σε διαφορετικά περιβάλλοντα και πόσο κοινό είναι το καθένα σε κάθε πολιτεία των Ηνωμένων Πολιτειών και του Μεξικού. Με αυτόν τον τρόπο, μπόρεσαν να εκτιμήσουν όχι μόνο πόσο CO₂ απομονώνουν οι κατασκευές, αλλά και γιατί διαφέρουν αυτά τα νούμερα.

Δύο παράγοντες ξεχώρισαν. Ο πρώτος ήταν η «τάση κατασκευής», ή πώς είχε αλλάξει ο αριθμός των νέων κατασκευών τα τελευταία πέντε χρόνια. Επειδή αντανακλά το πόσο γρήγορα προστίθενται προϊόντα τσιμέντου στο απόθεμα κτιρίων, διαμορφώνει το πόσο τσιμέντο καταναλώνει κάθε Πολιτεία. Ο δεύτερος ήταν η αναλογία κονιάματος προς σκυρόδεμα, καθώς τα πορώδη κονιάματα αποθηκεύουν CO₂ κατά μια τάξη μεγέθους γρηγορότερα από το πυκνότερο σκυρόδεμα.

Σε Πολιτείες όπου η χρήση κονιάματος ήταν υψηλότερη, το ποσοστό απορρόφησης CO₂ σε σχέση με τις εκπομπές της διαδικασίας ήταν αισθητά μεγαλύτερο. «Παρατηρήσαμε κάτι μοναδικό στο Μεξικό: παρά το γεγονός ότι χρησιμοποιεί το μισό τσιμέντο από τις ΗΠΑ, η χώρα έχει τα τρία τέταρτα της απορρόφησης», σημειώνει ο AzariJafari. «Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το Μεξικό χρησιμοποιεί περισσότερο κονιάματα και σκυρόδεμα χαμηλότερης αντοχής, καθώς και τσιμέντο σε σάκους που αναμιγνύεται επί τόπου. Αυτές οι πρακτικές είναι ο λόγος για τον οποίο η απορρόφηση

τους δεσμεύει περίπου το ένα τέταρτο των εκπομπών από την παραγωγή τσιμέντου».

Ενώ πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τα δομικά στοιχεία που χρησιμοποιούν χαλύβδινη ενίσχυση, καθώς η απορρόφηση μπορεί να επιταχύνει τη διάβρωση, είναι δυνατό να ενισχυθεί η απορρόφηση πολλών στοιχείων χωρίς αρνητικές επιπτώσεις.

Ο Randolph Kirchain, διευθυντής του MIT Concrete Sustainability Hub, κύριος ερευνητής στο MIT Materials Research Laboratory και κύριος συγγραφέας της μελέτης, εξηγεί: «Για παράδειγμα, η αύξηση της επιφάνειας που εκτίθεται στον αέρα επιταχύνει την απορρόφηση και μπορεί να επιτευχθεί με την αποφυγή βαθφής ή πλακόστρωσης ή με την επιλογή σχεδίων όπως πλάκες με υψηλότερη αναλογία επιφάνειας προς όγκο. Επιπλέον, η αποφυγή περιττά ισχυρότερων, λιγότερο πορώδων μιγμάτων σκυροδέματος από ό,τι απαιτείται θα επιταχύνει την απορρόφηση, ενώ θα χρησιμοποιείται λιγότερο τσιμέντο».

«Υπάρχει μια πραγματική ευκαιρία να βελτιωθεί ο τρόπος με τον οποίο η απορρόφηση άνθρακα από το τσιμέντο αντιπροσωπεύεται στα εθνικά αποθέματα», σχολιάζει ο AzariJafari. «Τα κτίρια γύρω μας και το σκυρόδεμα κάτω από τα πόδια μας «εισπνέουν» συνεχώς εκατομμύρια τόνους CO₂. Παρ' όλα αυτά, ορισμένες από τις απλουστευμένες τιμές σε ευρέως χρησιμοποιούμενα πλαίσια αναφοράς μπορούν να οδηγήσουν σε υψηλότερες εκτιμήσεις από αυτές που παρατηρούμε εμπειρικά. Η ενσωμάτωση ενημερωμένων επιστημονικών δεδομένων σε διεθνή αποθέματα και κατευθυντήριες γραμμές, όπως η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC), θα βοηθούσε να διασφαλιστεί ότι οι αναφερόμενοι αριθμοί αντικατοπτρίζουν τις υλικές και χρονικές πραγματικότητες του τομέα».

Προσφέροντας την πρώτη αυστηρή, από κάτω προς τα πάνω εκτίμηση της απορρόφησης άνθρακα σε εθνική κλίμακα, το έργο της ομάδας παρέχει μια πιο αντιπροσωπευτική εικόνα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του τσιμέντου. Καθώς εργαζόμαστε για την απαλλαγή του δομημένου περιβάλλοντος από τον άνθρακα, η κατανόηση του τι κάνουν ήδη οι δομές μας στο παρυσκένιο μπορεί να είναι εξίσου σημαντική με τις καινοτομίες που επιδιώκουμε στο μέλλον. Τα [ευρήματα δημοσιεύθηκαν στις 15 Δεκεμβρίου στα Πρακτικά της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών](#). Μαζί με τους AzariJafari και Kirchain στην εργασία συμμετέχουν η ερευνήτρια του MIT Elizabeth Moore του Τμήματος Επιστήμης και Μηχανικής Υλικών και του MIT Climate Project και οι πρώην μεταδιδακτορικές Ιpek Benu Manav SM '21, PhD '24 και Motahareh Rahimi, μαζί με τους Bruno Huet και Christophe Levy από το Κέντρο Καινοτομίας Holcim στη Γαλλία.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΔΡΑΣΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΥΣΗ ΟΡΥΚΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ «ΚΛΕΙΔΙ» ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

Κανονικά το 2025 θα έπρεπε να είναι ένα μάλλον δροσερό έτος. Θα έπρεπε γιατί επέστρεψε πέρυσι το La Niña, ένα περιοδικά επαναλαμβανόμενο κλιματικό φαινόμενο, που συνδέεται με ευρείας κλίμακας ψύχρανση του Ειρηνικού Ωκεανού και προκαλεί ηπιότερες παγκόσμιες θερμοκρασίες. Μόνο που αυτό δεν έγινε. Όπως γράφει σε άρθρο του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Δημήτρης Κωνσταντακόπουλος, σύμφωνα με τα στοιχεία που εξέδωσε η Υπηρεσία Κοπερνίκους της ΕΕ, που παρακολουθεί το κλίμα, λίγο πριν ολοκληρωθεί η περσινή χρονιά, το 2025 είναι «πρακτικά βέβαιο» ότι θα είναι το δεύτερο ή το τρίτο θερμότερο έτος στην ιστορία (από τότε που άρχισαν οι μετρήσεις θερμοκρασίας). Σύμφωνα με την επίσης έκθεση της επιστημονικής ομάδας «World Weather Attribution» (WWA), που συνεργάζεται με το Imperial College του Λονδίνου, το Μετεωρολογικό Ινστιτούτο της Ολλανδίας και το Κέντρο για το Κλίμα του Ερυθρού Σταυρού, οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου εξαπίας κυρίως της καύσης ορυκτών καυσίμων έσπρωξαν τις θερμοκρασίες πέρυσι σε «εξαιρετικά υψηλά επίπεδα» με καταστροφικές επιπτώσεις, ιδίως για τους πιο τρωτούς. Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από ανθρώπινες δραστηριότητες το 2025, τροφοδότησαν πιο συχνούς και επικίνδυνους καύσωνες, ξηρασίες, καταγίγδες και πυρκαγιές.

Η ομάδα WWA ερευνά τα αίτια των ακραίων καιρικών φαινομένων, αν δηλαδή πρέπει να αποδοθούν στην κλιματική αλλαγή ή οφείλονται σε άλλα αίτια. Στην τελευταία της έκθεση κατέληξε ότι 17 από τα 22 περσινιά ακραία φαινόμενα που μελέτησε, η κλιματική αλλαγή τα έκανε πιο πιθανά ή πιο έντονα. Για τα υπόλοιπα πέντε δεν έγινε δυνατό να βγει βέβαιο συμπέρασμα λόγω της απουσίας επαρκών μετεωρολογικών δεδομένων από τις πληγείσες περιοχές του παγκόσμιου Νότου.

Τα ακραία αυτά φαινόμενα, από καύσωνες στο νότιο Σουδάν έως ακραία βροχοπτώση στη νοτιοανατολική Ασία και πυρκαγιές στο Λος Άντζελες, προκάλεσαν θανάτους χιλιάδων ανθρώπων και μετακινήσεις εκατομμυρίων.

Κατά τον Theodore Keeping, ερευνητή στο Imperial College του Λονδίνου, οι καταστροφικές πυρκαγιές, οι χωρίς προηγούμενο θερμοκρασίες και οι καταστροφικοί τυφώνες της περσινής χρονιάς συνιστούν «αναμφισβήτητη απόδειξη ενός ταχέως

μεταβαλλόμενου παγκόσμιου περιβάλλοντος. «Ζούμε στο περιβάλλον που οι επιστήμονες προειδοποίησαν ότι πάμε πριν από δέκα χρόνια, όταν υπογράφηκε η Συμφωνία των Παρισίων». Από τότε η μέση παγκόσμια θερμοκρασία ανέβηκε κατά 0.3 βαθμούς Κελσίου και κάθε χρονιά προστίθενται κατά μέσο όρο επιπλέον 11 ζεστές μέρες.

Για πρώτη φορά στην ιστορία, οι παγκόσμιες μέσες θερμοκρασίες την τελευταία τριετία τείνουν να υπερβούν την επιδίωξη αύξησης κατά 1.5C εν σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα που έθεσε η συμφωνία των Παρισίων, σύμφωνα με την υπηρεσία Κοπερνίκους της ΕΕ. Η Βρετανική Μετεωρολογική Υπηρεσία υπολογίζει ότι το 2026 θα είναι κατά 1.34C έως 1.58C θερμότερο από τα προβιομηχανικά επίπεδα.

«Η συνεχής αύξηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου έσπρωξε το κλίμα μας σε μια νέα, πιο ακραία κατάσταση, όπου ακόμα και μικρές αυξήσεις στην παγκόσμια θερμοκρασία προκαλούν τώρα δυσανάλογα σοβαρές συνέπειες», κατά την Sjoukje Philip, ερευνήτρια στο Μετεωρολογικό Ινστιτούτο της Ολλανδίας (KNMI). «Μπαίνουμε σε μια καινούρια περίοδο κλιματικών ακροτήτων, όπου αυτό που κάποτε ήταν ανωμαλία να γίνεται γρήγορα η νόρμα».

Θανατηφόροι καύσωνες

Αν και οι καύσωνες δεν αφήνουν ένα ορατό ίχνος καταστροφής και συχνά «υποαναφέρονται» (underreported), η ερευνητική ομάδα βρήκε ότι ήταν τα πιο θανατηφόρα ακραία καιρικά φαινόμενα του 2025. Σύμφωνα με μια μελέτη η κλιματική αλλαγή αύξησε περισσότερο από τρεις φορές τον αριθμό θανάτων λόγω υψηλών θερμοκρασιών στην Ευρώπη το περασμένο καλοκαίρι..

Στο Νότιο Σουδάν, η υψηλή θερμοκρασία προκάλεσε την κατάρρευση δεκάδων παιδιών από θερμοπληξία και οδήγησε στο κλείσιμο των σχολείων για δύο εβδομάδες τον Φεβρουάριο του 2025. Η ανθρωπογενής κλιματική αλλαγή αύξησε τη θερμοκρασία στη διάρκεια του καύσωνα κατά 4 βαθμούς πάνω από το συνηθισμένο. Μετέτρεψε ένα εξαιρετικά σπάνιο γεγονός σε κάτι σύνθη, που αναμένεται να συμβαίνει κάθε δεύτερη χρονιά στο Νότιο Σουδάν, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του WWA.

Οι συνέπειες των «υπερκαυσώνων» είναι περισσότερο αισθητές στις γυναίκες και τα κορίτσια που εργάζονται κυρίως σε τομείς με αυξημένη έκθεση στη θερμότητα, όπως η γεωργία, ή ως πλανόδιες πωλήτριες.

Πρωτοφανείς πλημμύρες

Η ομάδα WWA μελέτησε επίσης πολλές πλημμύρες που έπληξαν με καταστροφικές συνέπειες το Πακιστάν, τη Σρι Λάνκα, την Ινδονησία, την κοιλάδα του ποταμού Μισισσιππί και την Μποτσουάνα. Στην τελευταία αυτή χώρα τα περιστατικά ακραίων βροχοπτώσεων έγιναν πολύ συχνότερα στη διάρκεια ενός μόνο έτους ενώ τα πράγματα γίνονται πολύ χειρότερα η γρήγορη επέκταση των αστικών κέντρων χωρίς αντίστοιχη αναβάθμιση των υποδομών, που προκαλεί πολύ χειρότερες πλημμύρες.

Η έκθεση της WWA υπογραμμίζει τον επείγοντα χαρακτήρα επένδυσης σε μέτρα προσαρμογής σε ένα θερμοιμόνο κόσμο, που μπορεί να προλάβει πολλούς θανάτους και εκτεταμένες καταστροφές, αλλά που παραμένουν κατά τρόπο κρίσιμο υποχρηματοδοτούμενα. Βεβαίως η έκθεση υπογραμμίζει ταυτόχρονα ότι, ακόμα και ισχυρές προσπάθειες για προστασία από καταστροφές δεν μπορούν να αποτρέψουν όλες τις συνέπειες, καθώς μάλιστα η ανθρωπογενής κλιματική αλλαγή σπρώχνει εκατομμύρια στα «όρια της προσαρμογής». Όπως σημειώνει, η Τζαμάικα π.χ. είχε προετοιμαστεί για τον τυφώνα Melissa, πέντε μέρες πριν την πλήξει, όταν όμως μια τόσο δυνατή καταγίγδα πλήξε μια μικρή νησιωτική χώρα ακόμα και ένα υψηλό επίπεδο προετοιμασίας δεν μπορεί να αποτρέψει ακραίες απώλειες και ζημιές.

Η Melissa προκάλεσε 8.8 δις δολάρια υλικές ζημιές στην Τζαμάικα, ποσό που αντιπροσωπεύει το 41% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος της και μόνο ένα μικρό κλάσμα του καλύπτεται ασφαλιστικά.

Κατά την εκτίμηση των επιστημόνων της WWA η δραστική μείωση των εκπομπών από την καύση ορυκτών καυσίμων είναι το κλειδί για την αποφυγή των χειρότερων κλιματικών συνεπειών.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ: ΜΑΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ - ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΟΥΝ ΓΙΑ «ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΕΣ» ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Ανεξέλεγκτες φωπές μαίνονται σε δασικές περιοχές της αυστραλιανής πολιτείας Βικτόρια αναγκάζοντας τους κατοίκους να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και τις αρχές να εκδώσουν προειδοποίηση για το υψηλότερο επίπεδο διαβάθμισης κινδύνου πυρκαγιάς για σήμερα Παρασκευή.

Με θερμοκρασίες που ξεπερνούν τους 40 βαθμούς Κελσίου σε τμήματα της πολιτείας δύο μεγάλες δασικές πυρκαγιές μαίνονται κοντά στις πόλεις Λόνγκκουντ και Ουάλγουα, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Οι φωπές έχουν καταστρέψει τουλάχιστον δύο υποδομές και αναμένεται να συνεχίσουν να εξαπλώνονται και αύριο καθώς αυξάνονται η ζέση και οι άνεμοι, ανακοίνωσαν οι αρχές.

Η φωτιά στο Λόνγκκουντ έχει επεκταθεί σε περισσότερα από 250.000 στρέμματα, ενώ εκείνη της Ουάλγουα σε 100.000

στρέμματα και έχει δημιουργήσει το δικό της καιρικό σύστημα με πυροσφαιρομετανία [Σ.Τ.Σ: ένα σύννεφο καταγίγδας (σωρευτομετανίας) που δημιουργείται από μια έντονη πηγή θερμότητας κοντά στο έδαφος, όπως μια μεγάλη δασική πυρκαγιά ή ηφαιστειακή έκρηξη], το οποίο προκαλεί αστραπές και βροντές. Οι κάτοικοι δεκάδων γειτονικών πόλεων κλήθηκαν να τις εκκενώσουν.

Οι αρχές ανακοίνωσαν ότι το επίπεδο διαβάθμισης κινδύνου πυρκαγιάς ορίστηκε για την Παρασκευή στο υψηλότερο, «καταστροφικό», και ότι και οι δύο πυρκαγιές ενέχουν κινδύνους για την απώλεια ζωών ή περιουσιών.

Οι δασικές πυρκαγιές εκδηλώνονται εν μέσω ενός έντονου κύματος καύσωνα στο νότιο τμήμα της Αυστραλίας. Οι μετεωρο-

λόγοι έχουν πει ότι οι συνθήκες είναι αντίστοιχες με εκείνες του 2019, όταν οι δασικές πυρκαγιές κατέστρεψαν μεγάλες εκτάσεις της νοτιοανατολικής Αυστραλίας με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους 33 άνθρωποι, κάτι που έμεινε στην ιστορία ως Μαύρο Καλοκαίρι.

Στη Νέα Ζηλανδία, η μετεωρολογική υπηρεσία της χώρας, η MetService, επίσης προειδοποίησε για ρεκόρ υψηλών θερμοκρασιών το σαββατοκύριακο καθώς το κύμα καύσωνα κατευθύνεται προς τη θάλασσα της Τασμανίας.

Οι αρχές έχουν εκδώσει προειδοποιήσεις για καύσωνα για τμήματα της ανατολικής ακτής της Νέας Ζηλανδίας και για το βόρειο τμήμα του Νότιου Νησιού.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΑΑΔΕ: ΤΑ 25 ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 2025

Υπέρβαση εσόδων άνω των 2 δις ευρώ

Σε τρεις βασικούς άξονες κινήθηκαν οι δράσεις της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων το 2025. Αυτές αφορούσαν, σύμφωνα με ανακοίνωση την οποία εξέδωσε η Ανεξάρτητη Αρχή:

- την είσπραξη εσόδων και την επίτευξη των στόχων
- τη βελτίωση της εξυπηρέτησης
- τη μείωση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου.

Η ένταση της ψηφιοποίησης, οι συντονισμένες προσπάθειες καταπολέμησης φαινομένων φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου, η χρήση νέων τεχνολογιών και η διαρκής βελτίωση του μοντέλου λειτουργίας της αρχής, είχαν ως αποτέλεσμα, για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά, η ΑΑΔΕ να υπερβεί τον στόχο των εσόδων.

Παράλληλα, όπως τονίζεται στην ανακοίνωση της ΑΑΔΕ, η σημαντική μείωση του κενού ΦΠΑ, κατά σχεδόν 20 εκατοστιαίες μονάδες από το 2017, αποδεικνύει την αποτελεσματικότητα της Αρχής στη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων. Ταυτόχρονα, συνεχίστηκε ο εκσυγχρονισμός και η ψηφιοποίηση διαδικασιών και υπηρεσιών, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων.

«Το 2025 ήταν χρονιά ενίσχυσης του αποτυπώματός μας στη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών και των επιχειρήσεων με τις υπηρεσίες μας. Με τη νέα πύλη επικοινωνίας my1521, την περαιτέρω ψηφιοποίηση των διαδικασιών μας, τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των ελεγκτικών μέσων και διαδικασιών, η υλοποίηση της ΑΑΔΕ της επόμενης γενιάς συνεχίστηκε και την περσινή χρονιά, παράλληλα με την προετοιμασία των υπηρεσιών της Αρχής για την ενσωμάτωση - από 1η Ιανουαρίου 2026 - του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ. Συνεχίζουμε το έργο μας, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος και του κοινωνικού συνόλου», δήλωσε ο Διοικητής της ΑΑΔΕ, Γιώργος Πιτσιλής, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Έσοδα - επιστροφές

1. Υπέρβαση του στόχου εσόδων πάνω από 2 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι στόχου 71,6 δις. ευρώ, ως αποτέλεσμα βελτίωσης της εκούσιας φορολογικής συμμόρφωσης και της αποτελεσματικότητας στην καταπολέμηση φαινομένων φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου.
2. Σημαντική μείωση του φορολογικού κενού στον ΦΠΑ στο 11,4% για το 2023, και πρόβλεψη κενού ΦΠΑ 9% για το 2024, σύμφωνα με την Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που δημοσιεύθηκε στις 11/12/2025.
3. Νέο ρεκόρ επιστροφών φόρων. Επιστράφηκαν 8,4 δισεκατομμύρια ευρώ, καθ' υπέρβαση του ετήσιου στόχου των 7,5 δις. ευρώ σε ποσοστό άνω του 12%, ενισχύοντας τη ρευστότητα των επιχειρήσεων.

Βελτίωση της εξυπηρέτησης - Ψηφιοποίηση υπηρεσιών προς όφελος πολιτών και επιχειρήσεων

4. my1521- Η Νέα Πύλη Επικοινωνίας με την ΑΑΔΕ. Το νέο τηλεφωνικό κέντρο εξυπηρέτησης φορολογουμένων 1521

έχει μέχρι σήμερα δεχθεί και εξυπηρετήσει πάνω από 305.000 κλήσεις, περιορίζοντας κατά το τελευταίο τρίμηνο το μέσο χρόνο αναμονής κλήσης για τους φορολογούμενους στα 16 δευτερόλεπτα.

5. Εξυπηρετήθηκαν 2.410.232 αιτήματα, που υποβλήθηκαν ψηφιακά μέσω της πλατφόρμας Τα Αιτήματά μου. Τα εκκρεμή αιτήματα μειώθηκαν κατά 54% σε σχέση με το τέλος 2024 και περιορίστηκαν στο 2,5% του συνόλου των υποβληθέντων αιτημάτων, έναντι 6,11% στο τέλος του 2024.

6. End to end μεταβολές στοιχείων επιχειρήσεων φυσικών και νομικών προσώπων για αλλαγή ΚΑΔ και καθεστώτος ΦΠΑ. Από την έναρξη της εφαρμογής 41.481 συναλλαγές ολοκληρώθηκαν ψηφιακά.

7. Επέκταση του myAADEapp σε επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα άμεση και εύκολη πρόσβαση σε ψηφιακές υπηρεσίες από το κινητό. Μέχρι σήμερα 771.000 χιλιάδες φορολογούμενοι έχουν κατεβάσει την εφαρμογή εκ των οποίων 221.000 στο 2025.

8. myDATAapp: Η δωρεάν εφαρμογή της ΑΑΔΕ, για την έκδοση παραστατικών και δελτίων αποστολής, αλλά και την παρακολούθηση των εσόδων-εξόδων της επιχείρησης, μέσω φορητών συσκευών. Μέχρι σήμερα πάνω από 165.000 χιλιάδες φορολογούμενοι έχουν κατεβάσει την εφαρμογή.

9. Άνοιγμα των δηλώσεων νωρίτερα από ποτέ και νέα ρεκόρ υποβολής δηλώσεων. Ειδικότερα, οι δηλώσεις εισοδήματος νομικών και φυσικών προσώπων άνοιξαν στις 14/3/2025 και 17/3/2025 αντίστοιχα. Υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα συνολικά 6,7 εκ. δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων που αντιστοιχούν σε πάνω από 8,9 εκ. φυσικά πρόσωπα και 362.682 δηλώσεις νομικών προσώπων. Συνολικά, πάνω από 7 εκ. δηλώσεις υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα το 2025.

10. Ψηφιακή υποβολή και εκκαθάριση δηλώσεων ΦΕΠ αποβιβάσαντων. 90.720 δηλώσεις υποβλήθηκαν με τη νέα διαδικασία.

11. Ψηφιοποίηση και απλοποίηση διαδικασίας εξαγωγής για 21.630 μικροεπαστολές αξίας έως 1.000 ευρώ.

12. Ψηφιακή αυτοματοποιημένη απόδοση ΑΦΜ σε 42.000 ανηλίκους, αυξάνοντας το συνολικό πλήθος των ανηλίκων που έχουν λάβει ΑΦΜ αυτόματα σε 1,17 εκατομμύρια.

13. Προεκαθάριση 1,3 εκατομμυρίων δηλώσεων φόρου εισοδήματος για 1,5 εκατομμύριο φορολογούμενους και αυτοματοποιημένη υποβολή 739.576 δηλώσεων για 835.766 φυσικά πρόσωπα.

14. Αυτόματη ενημέρωση του Μητρώου Φορολογουμένων για ΑΕ, ΕΠΕ και ΙΚΕ, μέσω διασύνδεσης με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ). Κατά το 2025 πραγματοποιήθηκαν 103.061 αυτοματοποιημένες μεταβολές για 32.787 ΑΦΜ.

15. myPROPERTY: Εντός του 2025 υποβλήθηκαν ψηφιακά 635.065 δηλώσεις για όλες τις κατηγορίες και εισπράχθηκαν πάνω από 760εκ. ευρώ.

16. Νέος τρόπος υποβολής στοιχείων εργολάβων ή υπεργολάβων τεχνικών έργων άνω των 6.000Euro. Εντός του 2025,

με τη νέα διαδικασία υποβλήθηκαν ψηφιακά 99.580 δηλώσεις στοιχείων των εργολάβων/υπεργολάβων.

17. Ψηφιακή υποβολή δηλώσεων καταβολής τέλους εκμετάλλευσης ρυμουλκών και αλιευτικών πλοίων. Για το φορολογικό έτος 2024 (δηλώσεις 2025) υποβλήθηκαν ψηφιακά 7.330 δηλώσεις.

18. Ψηφιακή end-to-end υπαγωγή στις διατάξεις του άρθρου 5Γ του ΚΦΕ περί ειδικού τρόπου φορολόγησης εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα για φυσικά πρόσωπα που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα. Από τότε που άνοιξε η εφαρμογή, το 54% των αιτήσεων ολοκληρώθηκε ψηφιακά end-to-end.

Καταπολέμηση φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου

19. Ψηφιακό Πελατολόγιο για τον κλάδο οχημάτων. Μέχρι σήμερα έχουν καταχωρηθεί 17.465.175 συναλλαγές από 27.273 επιχειρήσεις.

20. Ψηφιακό Δελτίο Αποστολής. Από την 1/6/2025 έχουν εκδοθεί 181.628.354 δελτία διακίνησης (δελτία αποστολής και τιμολόγια με ένδειξη διακίνησης).

21. Μηνιαία υποβολή δηλώσεων ΦΠΑ για νεοσύστατες επιχειρήσεις με απλογραφικά βιβλία. Μέχρι το τέλος του έτους υποβλήθηκαν 688.703 αρχικές μηνιαίες υποβολές από 146.142 νεοσύστατες επιχειρήσεις.

22. Διεύρυνση της λειτουργικότητας της Εφαρμογής timologio ως λογισμικό Παρόχου ηλεκτρονικής τιμολόγησης για συναλλαγές B2G, σε συνεργασία με τη ΓΠΠΣΨΔ. Μέχρι το τέλος του έτους εκδόθηκαν 32.545 παραστατικά από 10.500 επιχειρήσεις.

23. Πραγματοποιήθηκαν πάνω από 171.000 επιτόπιοι φορολογικοί, τελωνειακοί και χημικοί έλεγχοι στο πεδίο για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, του λαθρεμπορίου και της νοθείας στους οποίους διαπιστώθηκαν πάνω από 530.000 παραβάσεις, ενώ εφαρμόστηκαν μέτρα δέουσας επιμέλειας σε 1.380 επιχειρήσεις.

24. Τελωνειακό Ελεγκτικό Κέντρο (ΤΕΚ) Αττικής, Νέα Τελωνεία Πειραιά και Δυτικής Αττικής: Η κεντρικοποίηση των τελωνειακών ελεγκτικών υπηρεσιών της ΑΑΔΕ, σε συνδυασμό με τη χρήση σύγχρονων εργαλείων, διασφαλίζουν τη διαφάνεια, την επιτάχυνση και την αποτελεσματικότητα των τελωνειακών ελέγχων, βελτιστοποιώντας τις παρεχόμενες υπηρεσίες σε πολίτες και επιχειρήσεις. Από τη λειτουργία του ΤΕΚ διεπεραιώθηκαν κεντρικά πάνω από 352.000 παραστατικά εισαγωγής και δηλώσεις ΕΦΚ με τα ποσοστά εκκρεμοτήτων στο τέλος του 2025 να ανέρχονται μόλις στο 0,1% για τα παραστατικά εισαγωγής και 0,9% για τις δηλώσεις ΕΦΚ.

25. Ψηφιοποίηση τελωνειακών διαδικασιών στα σύνορα. Ενιαία ψηφιακή εφαρμογή για την καταγραφή πάνω από 6.300.000 εισερχόμενων και εξερχόμενων φορτηγών και λεωφορείων σε όλους τους κεραίους συνοριακούς σταθμούς της χώρας. Ψηφιακή δήλωση ρευστών διαθεσίμων σε 42 σημεία εισόδου και εξόδου της χώρας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΣΤΟΝ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟ ΤΩΝ DEALS ΤΟ 2025 Ο ΕΓΧΩΡΙΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Με κύκλο εργασιών που αγγίζει τα 20 δις. ευρώ, η βιομηχανία τροφίμων και ποτών αναδεικνύεται για ακόμη μία χρονιά σε κλάδο-πρωταγωνιστή της ελληνικής οικονομίας. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, από τις αρχές του 2025 καταγράφεται μπαράζ επιχειρηματικών συμφωνιών με ιστορικά brands να αλλάζουν χέρια και μεγάλα ελληνικά και ξένα funds να τοποθετούνται στρατηγικά στην αγορά. Για το 2026 αναμένεται η δραστηριότητα στον κλάδο τροφίμων & ποτών να παραμείνει ισχυρή, με έμφαση σε συμφωνίες που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφεια, παράλληλα με την προσαρμογή στις μακροοικονομικές προκλήσεις. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων, Ιωάννης Γιώτης έχει επισημάνει ότι ο κλάδος αντιπροσωπεύει το 27,7% της μεταποίησης, αποτελεί τον μεγαλύτερο εργοδότη στον τομέα της μεταποίησης με πάνω από 376.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας και περήφανο πρεσβευτή του ελληνικού brand name διεθνώς με πάνω από 7 δις. ευρώ εξαγωγές. Σύμφωνα με τον Κ. Γιώτη, η βιομηχανία βρίσκεται, ακόμα μια φορά, αντιμέτωπη με αλληπάλληλες προκλήσεις εντός και εκτός συνόρων. Την ίδια στιγμή, καλείται και δι-ασφαλίζει διαχρονικά, υπό κάθε συνθήκη, την επισιτιστική επάρκεια και την πρόσβαση των καταναλωτών σε ασφαλή και προσίτα προϊόντα, ενώ παραμένει σταθερά στο πλευρό των νοικοκυριών, έχοντας απορροφήσει και συνεχίζοντας να απορροφά γενναίες ανατιμήσεις.

Επιχειρηματικές συμφωνίες που διαμορφώνουν τον κλάδο

Τη δυναμική του κλάδου τροφίμων και ποτών καταδεικνύει το γεγονός ότι η φετινή χρονιά σημαδεύεται από μια σειρά πικρών εξαγορών και συνεργασιών. Στο πλαίσιο αυτό, μία σημαντική επιχειρηματική κίνηση ανακοινώθηκε περί τα τέλη Αυγούστου. Συγκεκριμένα, η Bespoke SGA Holdings AE και η A&X ΥΦΑΝΤΗΣ ABEE δημοσιοποίησαν την υπογραφή δεσμευτικής συμφωνίας για την πώληση του 100% των μετοχών της Π.Γ. ΝΙΚΑΣ ABEE. Πρόκειται για ένα πικρό deal με επίκεντρο τον χώρο των αλλαντικών βάσει του οποίου η αλλαντοβιομηχανία Π.Γ. Νίκας ABEE περνά στην Υφαντής ABEE. Η ολοκλήρωση της εξαγοράς ανακοινώθηκε στις αρχές Δεκεμβρίου με την ενοποίηση των δύο εταιριών να δημιουργεί ισχυρές προοπτικές ανάπτυξης, καινοτομίας και εξωστρέφειας στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Τον περασμένο Αύγουστο η εταιρεία Leader ολοκλήρωσε την εξαγορά της εταιρείας «Ελληνικές Φάρμες», με την υποστήριξη της DECA Investments και μετά τη σχετική έγκριση από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές. Η Leader δραστηριοποιείται στην αντιπροσώπευση, αποθήκευση, διανομή και εμπορία κυρίως γαλακτοκομικών και τυροκομικών προϊόντων, καθώς και προϊόντων βουτύρου και αλίπαστων. Από το 2023, η DECA Investments, αποκλειστικός διαχειριστής του Diorama Investments II RAIF, S.C.A, κατέχει πλειοψηφική συμμετοχή στη Leader, ως μέρος της στρατηγικής του για την επένδυ-

ση και ανάπτυξη κερδοφόρων, δυναμικών και βιώσιμων ελληνικών επιχειρήσεων. Η «Ελληνικές Φάρμες», με έδρα το Ρέθυμνο Κρήτης, δραστηριοποιείται από το 2010 στον κλάδο επεξεργασίας, τυποποίησης και διανομής τυροκομικών προϊόντων, υποκατάστατων τυριού φυτικής προέλευσης και αλλαντικών.

Η οριστική συμφωνία για την πώληση του 100% των μετοχών της ηπειρώτικης γαλακτοβιομηχανίας Δωδώνη στον όμιλο Ελληνικά Γαλακτοκομεία ανακοινώθηκε στις αρχές του περασμένου Ιουλίου αποτελώντας ένα από τα μεγαλύτερα deal στον κλάδο των τροφίμων των τελευταίων ετών. Το επόμενο βήμα για την ολοκλήρωση της συναλλαγής είναι η λήψη των απαραίτητων εγκρίσεων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Ο όμιλος Ελληνικά Γαλακτοκομεία, συμφερόντων της οικογένειας Σαράντη, κατέθεσε δεσμευτική πρόταση για την απόκτηση της Δωδώνη στις 17 Απριλίου με αποδέκτη το αμερικανικό fund CVC Capital Partners, βασικό μέτοχο της Vivartia. Η κατάθεση της δεσμευτικής πρότασης ήρθε μετά την ολοκλήρωση του οικονομικού και νομικού ελέγχου της Δωδώνη που πραγματοποιήσαν τα αδελφία Σαράντη, ενώ το συνολικό τίμημα για την εξαγορά εκτιμάται περίε των 200 εκατ. ευρώ.

Σε επένδυση-σταθμό στον κλάδο τροφίμων προχώρησε η IDEAL Holdings εξαγοράζοντας, έναντι 130 εκατ. ευρώ, το 100% της εταιρείας Μπάρμπα Στάθης και το 90% της Χαλβατζής Μακεδονική (θυγατρική της Μπάρμπα Στάθης). Η συναλλαγή υπόκειται στην έγκριση της Επιτροπής Ανταγωνισμού και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός των επόμενων μηνών. Η εν λόγω εξαγορά αποτελεί μια συμφωνία ορόσημο για την Ideal Holdings, καθώς αποτελεί την πρώτη επένδυση της εταιρείας στον κλάδο των τροφίμων, μέσα από ένα ιστορικό όνομα της ελληνικής βιομηχανίας.

Τον Οκτώβριο η Alfa Αθ. Κουκουτάρης ΑΕΒΕ, ανακοίνωσε την εξαγορά πλειοψηφικού ποσοστού (70%) της канаδικής εταιρείας Trio Bakery Inc. Η σχέση της Alfa με τον Καναδά ξεκίνησε το 2007, όταν τα προϊόντα της βρέθηκαν για πρώτη φορά στα ράφια της τοπικής αγοράς. Τα τελευταία 1,5 χρόνια, μέσω στρατηγικών συνεργασιών, η εταιρεία πέτυχε σημαντική διεύρυνση της παρουσίας της, καλύπτοντας πλέον πάνω από το 70% της αγοράς και τοποθετώντας περισσότερους από 26 κωδικούς προϊόντων στις μεγαλύτερες αλυσίδες σούπερ μάρκετ του Καναδά, όπως οι Sobeys, Loblaws και Metro. Παράλληλα, η Alfa προχωρά σε επένδυση στο marketing και τη διαφήμιση στην αγορά του Καναδά, με ξεκάθαρο στόχο την ενδυνάμωση του brand και την ισχυροποίηση της στην Βόρεια Αμερική καθώς και την προετοιμασία για την επέκταση και στην αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών.

Τον ίδιο μήνα, η Αμβροσία ΑΕ (θυγατρική της Bespoke-SGA Holdings AE) και η 3P SALADS AE ανακοίνωσαν την υπογραφή δεσμευτικής συμφωνίας για την εξαγορά του 70% των μετοχών της 3P SALADSAE. Η συμφωνία αυτή αποτελεί σημαντικό ορόσημο στη στρατηγική ανάπτυξη των δύο εται-

ρειών, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της παρουσίας τους στις αγορές όπου δραστηριοποιούνται, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία για τους εργαζόμενους, τους συνεργάτες και τους καταναλωτές. Η στρατηγική αυτή κίνηση ενισχύει την ήδη επιτυχημένη παρουσία του Ομίλου Bespokeκαι της θυγατρικής της Αμβροσία ΑΕ στον κλάδο των έτοιμων τροφίμων.

Συγκεντρώσεις δυνάμεων στο κρασί

Σε συμφωνία προχώρησαν η Premia Properties και η Lyktos Holding, συμφερόντων του Μιχάλη Σάλλα, ώστε η πρώτη να αποκτήσει από τη δεύτερη το Κτήμα Σεμέλη. Ειδικότερα, υπεγράφη η μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών της εταιρείας Σεμέλη Οινοποιητική ΑΕ με το συνολικό τίμημα της συναλλαγής (συμπεριλαμβανομένου και μέρους αναλαμβανόμενων υποχρεώσεων) να ανέρχεται σε 10,6 εκατ. ευρώ. Βάσει της συμφωνίας, η Premia αποκτά κτίρια συνολικής επιφάνειας 6.850 τετραγωνικών μέτρων (εκ των οποίων οινοποιείο στη Νεμέα Κορινθίας 5.512 τ.μ. συμπεριλαμβανομένων αποθηκευτικών χώρων και 10 σουιτών με χώρο πολλαπλών εκδηλώσεων 1.338 τ.μ.) καθώς και αγροτεμάχια έκτασης 278 στρεμμάτων (εκ των οποίων αμπελώνες 232 στρεμμάτων στη Νεμέα και στην Αρκαδία). Η δομή της συναλλαγής περιλαμβάνει το διαχωρισμό της ακίνητης περιουσίας από την οινοποιητική/εμπορική δραστηριότητα. Τα ακίνητα (οινοποιείο, σουίτες και αμπελώνες) μεταβιβάζονται στην Premia AE-EAP και εκμισθώνονται μέσω μακροχρόνιας μίσθωσης στην υφιστάμενη εταιρεία Σεμέλη Οινοποιητική ΑΕ. Οι μετοχές της Σεμέλη ΑΕ μεταβιβάζονται στην εταιρεία συμμετοχών Ελληνικά Οινοποιεία ΑΕ (μητρική των εταιριών Μπουτάπη Οινοποιεία, ΙΟΛΗ ΠΗΓΗ) μαζί με την οινοποιητική και την εμπορική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων των σημάτων, των παραγωγικών μηχανημάτων, των αποθεμάτων και των απαιτήσεων και υποχρεώσεων.

Τον Νοέμβριο η Κυρ-Γιάννη ανακοίνωσε την εξαγορά του Κτήματος Σιγάλα, ολοκληρώνοντας τη μεταβίβαση του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών από εταιρία συμφερόντων Θανάση Μαρτίνου. Η συμφωνία σηματοδοτεί μια νέα εποχή για το εμβληματικό οινοποιείο της Σαντορίνης που περνά πλέον εξ ολοκλήρου στην οικογένεια της Κυρ-Γιάννη. Με την εξαγορά, η Κυρ-Γιάννη ενδυναμώνει το αποτύπωμά της στον ελληνικό και διεθνή οινικό χάρτη και καθιερώνεται ως κορυφαίος πρεσβευτής του ελληνικού κρασιού διεθνώς, καθώς δημιουργείται ένα νέο, εξόχως ανταγωνιστικό σχήμα που ενώνει τρεις κορυφαίες αμπελοοινικές ζώνες της χώρας: Νάουσα και Αμύνταιο με το Κτήμα Κυρ-Γιάννη, Σαντορίνη με το Κτήμα Σιγάλα. Κοινός τόπος και στόχος, η βιώσιμη ανάπτυξη, η ανάδειξη των μοναδικών terroirs και η παραγωγή κρασιών υψηλής ποιότητας.

Συνέχεια στη σελ 19

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΣΤΟΝ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟ ΤΩΝ DEALS TO 2025 Ο ΕΓΧΩΡΙΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Συνέχεια από σελ 18

Σημειώνεται ότι η επιχειρηματική δυναμική και εξωστρέφεια της οικογένειας Κυρ-Γιάννη αναμένεται να ξεπεράσει συνολικά τα 20 εκατ. ευρώ σε κύκλο εργασιών, με παρουσία σε 55 χώρες και τις εξαγωγές να αγγίζουν τα 7 εκατ. ευρώ. Η επένδυση στον ποιοτικό, βιώσιμο οινοτουρισμό αποτελεί επίσης αιχμή του δόρατος του νέου σχήματος. Ενδεικτικά, περισσότεροι από 35.000 επισκέπτες επισκέφθηκαν φέτος τους τρεις προορισμούς (Νάουσα, Αμύνταιο και Σαντορίνη) των Κτημάτων Κυρ-Γιάννη και Σιγάλα αντίστοιχα.

Στο επίκεντρο η εξωστρέφεια

Μία ακόμα σημαντική συμφωνία του κλάδου τροφίμων και ποτών αφορούσε την εξαγορά της εταιρείας Κάμπος Χίου Βιομηχανία Χυμών και Αναψυκτικών ΑΕ από την εταιρεία Ελληνικά Γαλακτοκομεία ΑΕ, των αδερφών Σαράντη, γνωστή κυρίως με το εμπορικό σήμα «ΟΛΥΜΠΟΣ». Η εταιρεία Ελληνικά Γαλακτοκομεία δεσμεύεται, όπως ανακοίνωσε, να διαφυλάξει τα ίδια υψηλά ποιοτικά πρότυπα παραγωγής των προϊόντων που παραλαμβάνει, αξιοποιώντας τα αγνά φρούτα και την εξαιρετική πρώτη ύλη της Χίου. Επίσης, στοχεύει να επενδύσει περαιτέρω στην καινοτομία και το όραμα των μετόχων της Κάμπος Χίου και να αναδείξει την εταιρεία σε σημείο αναφοράς στην κατηγορία των χυμών, συμβάλλοντας ενεργά στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας αυτού του ιστορικού νησιού.

Στην απόκτηση μειοψηφικού ποσοστού στην Ευβοϊκή Ζύμη προχώρησε τον περασμένο Μάιο το Halcyon Equity Partners, σε μια κίνηση που εντάσσεται στην ευρύτερη στρατηγική του επενδυτικού οχήματος «Invest in the Best of Greece», επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή του να στηρίζει δυναμικές ελληνικές επιχειρήσεις με υψηλές προοπτικές ανάπτυξης και εξωστρέφειας. Με 41 χρόνια επιχειρηματικής διαδρομής, η Ευβοϊκή Ζύμη ΑΒΕΕ αποτελεί μια κορυφαία ελληνική εταιρεία που δραστηριοποιείται στον κλάδο παραγωγής φύλλου ζύμης, προϊόντων ζύμης και γλυκών, με εμπορική επωνυμία Ζύμη Ψαχνών.

Στα μέσα Μαρτίου ανακοινώθηκε ότι η Άροσις, εταιρεία που δραστηριοποιείται στον χώρο των βιολογικών και συμβατικών οσπρίων προχώρησε στην απόκτηση μετοχικού ελέγχου στην εταιρεία οσπρίων Προϊόντα Γης Βοΐου, με έδρα στο νομό Κοζάνης. Μητρική εταιρεία της Άροσις είναι η Amitos, στην οποία στρατηγική μετοχική συμμετοχή έχει αποκτήσει το επενδυτικό ταμείο SMERemediumCap (SMERC) του Νίκου Καραμούζη. Η συνεργασία των δύο απολύτως συμπληρωματικών εταιρειών δημιουργεί έναν ισχυρότερο «παίκτη» στην αγορά συμβατικών και βιολογικών οσπρίων, τοποθετημένο στην καρδιά της ελληνικής παραγωγής, τη Δυτική Μακεδονία.

Εξάλλου, στον τομέα της επιτραπέζιας ελιάς, ο όμιλος AG Olives Group με παρουσία σε Ηνωμένες Πολιτείες και την Ισπανία, ανακοίνωσε τη συνεργασία του με την ελληνική

εταιρεία Georgoudis SA - Parthenon, την παλαιότερη εταιρεία επιτραπέζιας ελιάς στην Ελλάδα. Πρόκειται για μια συνεργασία υψηλής προστιθέμενης αξίας, που στοχεύει στην επέκταση του επενδυτικού προγράμματος στη μονάδα παραγωγής στον Βόλο, ενισχύοντας την παραγωγική ικανότητα, βελτιώνοντας την αποδοτικότητα, ενώ παράλληλα προωθεί την περιφερειακή ανάπτυξη και τη γεωργική παραγωγή. Η συνεργασία αυτή ενισχύει τις δυνατότητες προμήθειας και παραγωγής του ομίλου, ο οποίος αριθμεί περισσότερους από 800 εργαζόμενους, λειτουργεί εγκαταστάσεις παγκοσμίως και έχει παραγωγική ικανότητα άνω των 80.000 τόνων για την προμήθεια προϊόντων σε περισσότερες από 60 χώρες. Η Georgoudis SA - Parthenon, που ιδρύθηκε το 1897, είναι ηγέτης στις premium ελιές ειδικής καλλιέργειας, με υπερασύχρονες εγκαταστάσεις στον Βόλο και πάνω από 100 εργαζόμενους.

Η ιστορική σοκολατοβιομηχανία ION προχώρησε, όπως προκύπτει από σχετικές αναρτήσεις στο ΓΕΜΗ, στην αγορά του 100% των μετόχων της INTERION AD με έδρα στο Kostinbrod της Βουλγαρίας, με το τίμημα να ορίζεται στα 10 εκατ. ευρώ. Σημειώνεται ότι από το 2022 πλειοψηφικό πακέτο στην ION κατέχει η Bespoke SGA Holdings, συμφερόντων του προέδρου του ΣΕΒ, Σπύρου Θεοδωρόπουλου. Όπως αναφέρεται, η συναλλαγή κρίνεται ότι εξυπηρετεί το εταιρικό συμφέρον, ενώ το τίμημα κρίθηκε δίκαιο και εύλογο. Η συναλλαγή θα υλοποιηθεί μέσω της υπογραφής της σχετικής σύμβασης πώλησης και μεταβίβασης των μετοχών μεταξύ της εταιρείας, αφενός, και των μετόχων της Interior, αφετέρου, υπό την προϋπόθεση της τήρησης τυχόν αναγκαίας εγκριτικής διαδικασίας, μέχρι 30 Ιουνίου 2025.

Τον περασμένο Μάρτιο η εταιρεία MINEPBA Ελαιουργικών Επιχειρήσεων και Τροφίμων ΑΕ και η Flora Food Group κατέληξαν σε κατ' αρχήν συμφωνία για την απόκτηση των εμπορικών σημάτων ελαιολάδου Άλτις και Ελάνθη και λοιπών ελαίων Φλώρα και Sol. Τον Ιούνιο, η Επιτροπή Ανταγωνισμού ενέκρινε την εξαγορά. Σημειώνεται ότι στρατηγικός στόχος της MINEPBA είναι να ενισχύσει περαιτέρω τη θέση της στον κλάδο του ελαιολάδου και λοιπών ελαίων και να εμπλουτίσει το χαρτοφυλάκιο των εμπορικών σημάτων της με τις επωνυμίες Άλτις, Ελάνθη, Φλώρα και Sol.

Τον περασμένο Απρίλιο η EOS Capital Partners ανακοίνωσε την πρώτη επένδυση του νέου της fund, EOS Hellenic Renaissance Fund II (EHRF II), με την απόκτηση μειοψηφικής συμμετοχής στην Megas Yeeros, κορυφαία ελληνική βιομηχανία τροφίμων με ισχυρή διεθνή παρουσία στον κλάδο των αυθεντικών ελληνικών παραδοσιακών προϊόντων κρέατος. Όπως ανακοινώθηκε, η συγκεκριμένη κίνηση σηματοδοτεί την έναρξη των επενδύσεων του EHRF II και προβλέπεται ότι θα ακολουθήσουν σύντομα και άλλες επενδύσεις από το ίδιο Fund σε ηγετικές επιχειρήσεις της ελληνικής περιφέρειας, με έμφαση στη δημιουργία αξίας, την εξωστρέφεια και την καινοτομία.

Την ίδια ώρα, σε εξέλιξη βρίσκονται οι διαδικασίες πώλησης

της μεγαλύτερης εταιρείας ιχθυοκαλλιέργειας στη χώρα, Anvamar. Τον περασμένο Φεβρουάριο η αραβικών συμφερόντων Aqua Bridge επιβεβαίωσε την απόκτηση της Anvamar, έχοντας αναδειχθεί προτιμητέος επενδυτής στη διαγωνιστική διαδικασία. Μάλιστα με ανάρτησή του στο LinkedIn, ο ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Aqua Bridge, Mohammad Tabish εξέφρασε τις ευχαριστίες του προς όλους όσους συμμετείχαν στις διεργασίες και προσηγγίγισε το νέο κεφάλαιο που ανοίγεται για την Anvamar. Παράλληλα, προσφορά για την απόκτηση της Anvamar έχει καταθέσει και ο канаδικός Όμιλος Cooke, με τις πιστώστρες τράπεζες να αξιολογούν πλέον τις δυο ανταγωνιστικές προτάσεις προκειμένου να προχωρήσουν στην εξύγιανση της εταιρείας.

Νέα μέτωπα στην εστίαση

Σημαντικές συμφωνίες καταγράφονται και τον χώρο της εστίας. Συγκεκριμένα, ο όμιλος VG Holding προχώρησε στην περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας του με την εταιρεία Mailo's the Pasta Project, εξαγοράζοντας επιπλέον ποσοστό 15% της εταιρείας και ανεβάζοντας τη συνολική συμμετοχή του στο 35%. Σημειώνεται ότι ο Βλάσσης Γεωργάτος, διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Γρηγόρης, μέσω της επενδυτικής του εταιρείας VG Holding προχώρησε τον Οκτώβριο του 2024 στην απόκτηση του 20% της ανερχόμενης αλυσίδας ζυμαρικών Mailo's the Pasta Project.

Στα 10 εκατ. ευρώ ανήλθε το τίμημα για την εξαγορά του 60% της αλυσίδας εστίας Jackaroo από τον όμιλο Vivartia τον περασμένο Απρίλιο. Υπενθυμίζεται ότι βασικός μέτοχος της Vivartia είναι το αμερικανικό fund CVC Capital Partners που στοχεύει στη δημιουργία ενός πανίσχυρου «παίκτη» που θα πρωταγωνιστήσει στις εξελίξεις της επόμενης μέρας στην ευρύτερη αγορά τροφίμων και εστίας. Το Jackaroo ξεκίνησε το ταξίδι του στον χώρο της εστίας πριν από περίπου επτά χρόνια, ενώ πολύ γρήγορα έγινε γνωστό στο ευρύ κοινό ως μια γνήσια αλυσίδα street food. Την εταιρεία ίδρυσε ο Μιχάλης Ματζουράνης.

Σε μια νέα κίνηση ματ στον ευρύτερο χώρο της εστίας προχώρησε στα τέλη της περασμένης άνοιξης η Switz Group του Ινδού επιχειρηματία Taizoon Khorakiwala.

Ειδικότερα, ο Ινδός επιχειρηματίας προχώρησε στην απόκτηση των καταστημάτων αρτοποιευσμάτων και καφεστίας «The Bakers in the Hood». Πρόκειται για την απόκτηση επτά συνολικά καταστημάτων στο κέντρο της Αθήνας και τα οποία ήρθαν σε συνέχεια της ίδρυσης των αρτοζαχαροπλαστέων «The Bakers» από την οικογένεια Κώστη. Τα τελευταία χρόνια ο Ινδός επιχειρηματίας έχει εκδηλώσει αρκετές φορές τη στήριξή του στο εγχώριο επιχειρείν, επενδύοντας σε υγιείς ελληνικές εταιρείες από τον κλάδο των τροφίμων που αναπτύσσονται ταχύτατα. Η επένδυση στην Ιωνική Σφολιάτα είναι η μεγαλύτερη επένδυση της Switz Group στην Ελλάδα, ωστόσο ο Ινδός μεγιστάνας έχει επενδύσει, μεταξύ άλλων, στις επιχειρήσεις Artizan, Κρητών Άρτος και Κουλουραδες.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΟΛΙΚΗ ΕΚΛΙΨΗ ΗΛΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ 27 ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΓΙΑ ΤΟ 2026

Έχουν περάσει περισσότερα από 25 χρόνια από την τελευταία φορά που η ηπειρωτική Ευρώπη παρακολούθησε ολική έκλειψη Ηλίου. Ήταν Αύγουστος του 1999, όταν η Σελήνη κάλυψε τον Ήλιο και ο ουρανός σκοτείνισε για λίγο σε περιοχές της Ευρώπης. Είκοσι επτά χρόνια μετά, μια ολική έκλειψη Ηλίου επιστρέφει στην Ευρώπη με τη μεσογειακή γειτονιά μας, την Ισπανία, να μπαίνει στο επίκεντρό της.

Η έκλειψη θα ξεκινήσει το ταξίδι της στη Βόρεια Ρωσία, θα διασχίσει τον Αρκτικό Ωκεανό και την ανατολική Γροιλανδία, θα είναι στο μέγιστό της ανοικτά της Ισλανδίας και τελικά θα φτάσει στη βόρεια Ισπανία λίγο πριν από τη δύση του Ήλιου. Ισπανικές πόλεις θα δουν τη Σελήνη να καλύπτει πλήρως τον Ήλιο για ένα λεπτό και 50 δευτερόλεπτα. Στη βόρεια Αμερική, τη δυτική Αφρική και άλλα σημεία της Ευρώπης θα είναι ορατή ως μερική έκλειψη. Το μονοπάτι της μερικής έκλειψης περιλαμβάνει και μερικές βορειοδυτικές περιοχές της Ελλάδας (Κέρκυρα, Ηγουμενίτσα, Κόνιτσα, Καστοριά, Φλώρινα), αλλά το ποσοστό της είναι τόσο μικρό που πρακτικά είναι μη παρατηρήσιμη.

Αυτή είναι η πρώτη ολική έκλειψη στην Ισπανία από το 1905 και η πρώτη στην Ισλανδία από το 1954. Η επόμενη ευκαιρία για την Ευρώπη να βιώσει παρόμοιο γεγονός θα είναι πολύ σύντομα, στις 2 Αυγούστου 2027 και το μονοπάτι της ολικότητας περιλαμβάνει τμήματα της νότιας Ισπανίας, του Μαρόκου, της Αλγερίας, της Τυνησίας, της Λιβύης, της Αιγύπτου και της Σαουδικής Αραβίας. Το 2027, η νότια Ελλάδα θα έχει την ευκαιρία να δει σημαντικά μεγάλο ποσοστό της μερικής έκλειψης.

Όπως εξηγεί στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η Φιόρη Μεταλληνού, αστροφυσικός στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, υπεύθυνη για δράσεις διάχυσης της επιστήμης, και εθνική συντονίστρια διάχυσης της Αστρονομίας της Διεθνούς Αστρονομικής Ένωσης για την Ελλάδα, η ολική έκλειψη στη Μεσόγειο προσφέρει στους επιστήμονες της νότιας Ευρώπης και κυρίως της Ελλά-

δας περισσότερες ευκαιρίες για τη μελέτη της κορώνας του Ήλιου και την εξαγωγή συμπερασμάτων για την εξέλιξη και τις διαδικασίες που συντελούνται εκεί.

«Όταν γίνονται εκλείψεις, έχουμε την ευκαιρία οι ηλιακοί φυσικοί να παρατηρούμε την εξωτερική ατμόσφαιρα του Ήλιου, τη λεγόμενη ηλιακή κορώνα ή ηλιακό στέμμα, που αποκαλύπτεται όταν σκοτείνισει ο Ήλιος. Φωτογραφίζουμε την κορώνα και μελετάμε τη σύστασή της από διάφορα στοιχεία. Δεν έχει πάντα την ίδια σύσταση, αυτό εξαρτάται από την ηλιακή δράση. Οπότε είναι σημαντικό να παρατηρούμε την κορώνα, να δούμε τις διεργασίες που δημιουργούνται και να συγκρίνουμε με άλλες εκλείψεις για να κατανοήσουμε τις διεργασίες που συντελούνται».

Επαγγελματίες και ερασιτέχνες αστρονόμοι από την Ελλάδα, όπως μέλη του Ομίλου Φίλων Αστρονομίας, έχουν αρχίσει ήδη να οργανώνουν τα ταξίδια τους στην Ισπανία, για να παρατηρήσουν το φαινόμενο.

Στις 17 Φεβρουαρίου 2026 θα συμβεί άλλη μία έκλειψη Ηλίου, δακτυλιοειδής αυτή τη φορά. Κατά τη διάρκεια της η Σελήνη περνά μπροστά από τον Ήλιο αλλά δεν τον καλύπτει πλήρως με αποτέλεσμα ο ηλιακός δίσκος να φαίνεται ως φωτεινός δακτύλιος γύρω από το σκοτεινό φεγγάρι. Η έκλειψη αυτή θα είναι ορατή μόνο στην Ανταρκτική, ενώ η μερική έκλειψη θα φανεί από τη νότια Αφρική και νότια σημεία της Αργεντινής και της Χιλής.

Μπορεί η κορύφωση της δραστηριότητας του Ήλιου (ηλιακό μέγιστο) να ολοκληρώθηκε το 2025, ωστόσο η ηλιακή δραστηριότητα είναι μεγάλη και το 2026, και αυτό έχει ως συνέπεια να συνεχίζουμε και τη χρονιά που έρχεται να βλέπουμε πιο εντυπωσιακό Σέλας, κυρίως στις βόρειες χώρες.

Η Σελήνη

Μια λιγότερο γνωστή πληροφορία είναι ότι μια ηλιακή έκλειψη συμβαίνει πάντα περίπου δύο εβδομάδες πριν ή έπειτα

από μια σεληνιακή έκλειψη. Έτσι, και τις δύο ηλιακές εκλείψεις του 2026 θα ακολουθήσουν και σεληνιακές εκλείψεις.

Το πρωί της 3ης Μαρτίου 2026 μια ολική έκλειψη Σελήνης θα δώσει στη Σελήνη απόκοσμες πορτοκαλί αποχρώσεις. Είναι γνωστή ως ματωμένη Σελήνη. Καθώς η Γη κινείται μεταξύ του Ήλιου και της Σελήνης, η σκιά της καλύπτει πλήρως την επιφάνεια της Σελήνης. Το φως του Ήλιου περνά μέσα από την ατμόσφαιρα της Γης, τα μικρότερα μπλε μήκη κύματος διασκορπίζονται στην ατμόσφαιρα της Γης, ενώ τα μεγαλύτερα κόκκινα και πορτοκαλί μήκη κύματος τη διαπερνούν και φτάνουν στη Σελήνη δίνοντάς της μια χάλκινη λάμψη. Η ολική έκλειψη Σελήνης θα είναι ορατή σε μεγάλο μέρος της Βόρειας και Νότιας Αμερικής, στον Ειρηνικό και σε μεγάλα τμήματα της Ασίας και της Ωκεανίας.

Μερική έκλειψη Σελήνης θα συμβεί από τις 27 στις 28 Αυγούστου, η οποία θα είναι καλύτερα ορατή από μέρη της Αφρικής, της Ευρώπης (και από την Ελλάδα) και της Ασίας. Στην Αθήνα θα είναι ορατή στις 6.50 το πρωί της 28ης Αυγούστου 2026.

Το 2026 μας επιφυλάσσει επίσης τρεις υπερπανσελήνους: Η μία έγινε στις 3 Ιανουαρίου και οι άλλες θα γίνουν στις 24 Νοεμβρίου και στις 23 Δεκεμβρίου 2026. Η υπερπανσέληνος φαίνεται πιο φωτεινή και μεγάλη από το μέσο φεγγάρι, επειδή κατά τη διάρκεια της η Σελήνη βρίσκεται κοντά στο περίγειο, δηλαδή στο πλησιέστερο σημείο στη Γη.

Τον Μάιο του 2026 θα υπάρξει και Μπλε φεγγάρι, δηλαδή δεύτερη πανσέληνος μέσα στον ίδιο μήνα. (1 και 31 Μαΐου). Οι βροχές διαπτόντων αστέρων εντυπωσιάζουν κάθε χρόνο τους παρατηρητές, ωστόσο φέτος στις 12 και 13 Αυγούστου θα υπάρξει κορύφωση της βροχής των Περσείδων με πολύ καλές συνθήκες: οι συγκεκριμένες ημερομηνίες συμπίπτουν με μια νέα Σελήνη και αυτό σημαίνει ότι το σεληνιακό φως δεν θα επηρεάσει τη θέαση των Περσείδων. Η βροχή των Περσείδων θα διαρκέσει από τις 14 Ιουλίου έως την 1η Σεπτεμβρίου του 2026.

Η NASA ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΣΠΕΥΣΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

Λόγω ιατρικού ζητήματος που αντιμετωπίζει ένας αστροναύτης

Η NASA εξετάζει το ενδεχόμενο να επισπεύσει την επιστροφή του πληρώματός της από το Διεθνή Διαστημικό Σταθμό εξαιτίας αδιευκρίνιστου ιατρικού ζητήματος που αντιμετωπίζει ένας από τους αστροναύτες, αφού ματαίωσε ένα διαστημικό περίπατο που ήταν προγραμματισμένος για χτες, ανακοίνωσε η υπηρεσία όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Μια εκπρόσωπος της NASA δήλωσε ότι ο αστροναύτης με το ιατρικό ζήτημα, τον οποίο δεν κατονόμασε, βρίσκεται σε σταθερή κατάσταση μέσα στο διαστημικό εργαστήριο.

«Η διεξαγωγή των αποστολών μας με ασφάλεια είναι η υψηλότερη προτεραιότητά μας και αξιολογούμε ενεργά όλες τις επιλογές, περιλαμβανομένης της δυνατότητας να δώσουμε πρόωρο τέλος στην αποστολή του Πληρώματος-11», ανέφε-

ρε η εκπρόσωπος σε δήλωσή της την περασμένη νύκτα.

Η NASA είχε αναφέρει σε προηγούμενη δήλωση ότι «παρακολουθεί ένα ιατρικό ζήτημα μέλους του πληρώματος που προέκυψε το απόγευμα της Τετάρτης».

Οι αστροναύτες παραμένουν συνήθως έξι έως οκτώ μήνες στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό (ISS), στη διάρκεια των οποίων έχουν πρόσβαση σε βασικό ιατρικό εξοπλισμό και φάρμακα για ορισμένους ειδούς έκτακτες ανάγκες.

Το τετραμελές Πλήρωμα-11 περιλαμβάνει τους Αμερικανούς αστροναύτες Ζίνα Κάρντμαν και Μάικ Φίνκε, τον Ιάπωνα αστροναύτη Κιμίγια Γιούι και τον Ρώσο κοσμοναύτη Όλεγκ Πλατόνοφ. Βρίσκονται στο διαστημικό σταθμό από τον Αύγουστο και επρόκειτο να επιστρέψουν φέτος, γύρω στο Μάιο.

Ο Φίνκε, ο οποίος είναι ο διοικητής του σταθμού, και η Κάρντμαν, μηχανικός πτήσης, επρόκειτο να πραγματοποιήσουν σήμερα ένα διαστημικό περίπατο 6,5 ωρών για να εγκαταστήσουν όργανα έξω από το σταθμό.

Το σώμα των αστροναυτών της NASA τρέφει αυστηρά απόρρητο όσον αφορά τα ιατρικά ζητήματα στον ISS και οι αστροναύτες σπάνια παραδέχονται ή περιγράφουν δημόσια ασθένειές τους. Οι διαστημικοί περίπατοι είναι επίπονες και επικίνδυνες αποστολές που απαιτούν μήνες εκπαίδευσης. Το 2024 η NASA είχε ματαίωσε την τελευταία στιγμή έναν προγραμματισμένο διαστημικό περίπατο επειδή ένας αστροναύτης αισθάνθηκε «δυσφορία στη διαστημική στολή του».

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ 22 ΜΙΚΡΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΣΕΛΙΔΕΣ 21,25

09/01/2026

Στην τελική ευθεία, η οποία ωστόσο αναμένεται να είναι απαιτητική και χρονοβόρος, εισέρχεται η διαδικασία αναβάθμισης και των υπολοίπων αεροδρομικών υποδομών της χώρας. Η παραχώρηση δηλαδή, με δέσμευση υλοποίησης σημαντικών επενδύσεων από τον ιδιωτικό τομέα, των 22 περιφερειακών αεροδρομίων, τα οποία διαχειρίζεται η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας και ανήκουν στο χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου. Το αμέσως επόμενο διάστημα, και πιθανότατα εντός της ερχόμενης εβδομάδας, η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του Υπερταμείου, σε συνεργασία με τους χρηματοοικονομικούς συμβούλους της, θα παρουσιάσει στον αρμόδιο υπουργό Κυριάκο Πιερρακάκη και στην προεδρία της κυβέρνησης τα χρηματοοικονομικά μοντέλα για τον διαγωνισμό παραχώρησης και των 22 αεροδρομίων μαζί, σε ένα πακέτο.

Το σχέδιο

Ένας διαγωνισμός με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, καθώς στόχος είναι να υλοποιηθούν επενδύσεις που συνολικά υπολογίζονται μεταξύ 300 και 400 εκατ. ευρώ σε αεροδρόμια των οποίων το οικονομικό αντικείμενο δεν εμφανίζεται ελκυστικό από επιχειρηματικές απόψεις. Θα πρέπει λοιπόν να δοθούν γενναία κίνητρα για να αναλάβει την υλοποίηση επενδύσεων, τη διαχείριση και την εκμετάλλευσή τους ιδιώτες επενδυτές. Μετά τη λήψη των οριστικών αποφάσεων το αμέσως επόμενο διάστημα θα ζητηθεί έγκριση για την αρχιτεκτονική του διαγωνισμού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κατόπιν θα προχωρήσει η προκήρυξή του. Εφόσον δεν υπάρξουν απρόοπτα, εκτιμάται ότι σε περίπου δύο χρόνια από σήμερα η διαχείρισή τους θα έχει αναληφθεί από ιδιώτη και θα έχουν ξεκινήσει ή θα ξεκινούν τότε οι απαραίτητες επενδύσεις για να μπορέσουν να εξυπηρετούν με επάρκεια και σύγχρονες υπηρεσίες τις αυξημένες -για τα μικρά μεγέθη τους- ροές επιβατικής κίνησης που καταγράφονται ήδη σε αυτά τα τελευταία χρόνια.

Η αναβάθμισή τους εκτιμάται ότι θα βοηθήσει στη βελτίωση της γεωγραφικής διασποράς της τουριστικής δραστηριότητας, στην ενίσχυση των τοπικών οικονομιών και στη βελτίωση των υπηρεσιών για τους κατοίκους αυτών των περιοχών. Αυτός είναι άλλωστε και ο στόχος της κυβέρνησης που προχωρεί σε αυτή τη διαδικασία.

Πρόκειται για τα αεροδρόμια Αλεξανδρούπολης, Ιωαννίνων, Καστελλορίζου, Λήμνου, Στείας, Αράξου, Καστοριάς, Μήλου, Σκύρου, Αστυπάλαιας, Καλύμνου, Κοζάνης, Νάξου, Σύρου, Χίου, Καρπάθου, Κυθήρων, Νέας Αγχιάλου, Ικαρίας, Κάσου, Λέρου και Πάρου.

Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές της ταξιδιωτικής βιομηχανίας, μοντέλα που προβλέπουν τις ταμειακές ροές των 22 αυτών κρατικών αεροδρομίων δείχνουν ότι ακόμη κι αν η επιβατική κίνηση διπλασιαζόταν, τα ετήσια έσοδά τους δύσκολα θα ξεπερνούσαν τα 65-70 εκατ. ευρώ. Την ίδια στιγμή, οι εκτιμήσεις για τον προϋπολογισμό των απαιτούμενων επενδύσεων για την αναβάθμισή τους ξεκινούν από τα 300 εκατ. ευρώ και αυξάνονται ανάλογα με την έκταση των παρεμβάσεων που θα αποφασιστούν και θα σχεδιαστούν ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε αεροδρομίου.

Γι' αυτόν τον λόγο, το μοντέλο που προτείνεται στην παρούσα φάση προβλέπει μια διαγωνιστική διαδικασία με περιορισμένη συμμετοχή και κίνητρα. Στη διαδικασία θα κληθούν μόνον οι υφιστάμενοι παραχωρησιούχοι των μεγαλύτερων ελληνικών αεροπορικών υποδομών. Δηλαδή ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών, παραχωρησιούχος του «Ελευθέριος Βενιζέλος», η Fraport Greece, που διαχειρίζεται τα 14 περιφερειακά αεροδρόμια τα οποία παραχωρήθηκαν το 2017, καθώς και επικεφαλής της κοινοπραξίας που θα ξεκινήσει στις αρχές του έτους τη διαχείριση του αεροδρομίου Καλαμάτας και η κοινοπραξία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ - GMR Airports Ltd που θα διαχειρίζεται το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλλι Ηρακλείου Κρήτης.

Αυτοί οι παραχωρησιούχοι θα υποβάλουν τις επενδυτικές προτάσεις τους και τα επιχειρησιακά σχέδιά τους για τα 22 περιφερειακά αεροδρόμια. Επειδή τα οικονομικά δεδομένα, όπως προαναφέρθηκε, απαιτούν παροχή κινήτρων, το Δημόσιο από την πλευρά του ως αντάλλαγμα για τις επενδύσεις που θα υλοποιήσουν, και ανάλογα με τις προτάσεις κάθε επενδυτή, θα δώσει παράταση στις υφιστάμενες συμβάσεις παραχώρησης που έχουν σήμερα ή το δικαίωμα είσπραξης επιπλέον τελών ή συνδυασμό των δύο. Η παράταση, για παράδειγμα, θα αυξήσει τη συνολική αξία των συμβάσεων και θεωρείται δίκαιο αντάλλαγμα για τις επιπλέον επενδύσεις που θα πραγματοποιήσουν. Επιπλέον, η αύξηση των τελών ανά επιβάτη αποτελεί επίσης σημαντικό οικονομικό κίνητρο.

Ωστόσο δεν έχουν όλες οι συμβάσεις παραχώρησης την ίδια ετήσια αξία, ούτε όλα τα τέλη είναι παρόμοια. Για παράδειγμα, η αξία της σύμβασης για το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» εκτιμάται ότι είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτήν στο νέο αεροδρόμιο στο Καστέλλι της Κρήτης. Έτσι θα αποτιμηθούν αυτές οι αξίες και θα συνυπολογιστούν στο μοντέλο αξιολόγησης των προσφορών που θα κάνουν οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές. Κανείς βεβαίως δεν μπορεί να προσεοφλήσει ότι θα ενδιαφερθούν όλοι οι υφιστάμενοι σήμερα στην Ελλάδα παραχωρησιούχοι.

Αυτό που έχει όμως διαπιστωθεί από προηγούμενες βολιδοσκοπήσεις της διεθνούς αγοράς από τους χρηματοοικονομικούς συμβούλους του Δημοσίου είναι πως με εξαίρεση την Καλαμάτα, που άλλωστε παραχωρήθηκε ήδη μετά από σχετικό διαγωνισμό, το ενδιαφέρον για τα υπόλοιπα αεροδρόμια ήταν από πολύ περιορισμένο έως ανύπαρκτο.

ΔΕΣΦΑ: ΜΕΓΕΘΥΝΕΤΑΙ Ο «ΧΑΡΤΗΣ» ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΣΕΛΙΔΑ 28

09/01/2026

Τα σενάρια για τις εγχώριες ανάγκες στην ερχόμενη δεκαετία

Με θετικό πρόσχημα εκτιμάται η ζήτηση φυσικού αερίου σε ορίζοντα δεκαετίας, με τη διαφορά προς τα πάνω να προκύπτει τόσο από τις εγχώριες ανάγκες όσο και από τις εξαγωγές.

Ειδικότερα, όπως αποτυπώνεται σε σχετική μελέτη του ΔΕΣΦΑ για την περίοδο 2026-2035, το βασικό σενάριο για την εξέλιξη της ζήτησης προβλέπει άνοδο στα 6 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα (bcm) το 2026 και ακολούθως στα 7,1 bcm το 2033, για να διατηρηθεί εκεί μέχρι το τέλος της περιόδου αναφοράς. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εξαγωγές εμφανίζουν ισχυρή δυναμική, με σχετικά νούμερα να κυμαίνονται από 1,3-3, 8 bcm για το 2026 και 1,9-3,5 bcm για το 2035.

Από την πλευρά του, ο Διαχειριστής αναγνωρίζει και προσδιορίζει το ευμετάβλητο του περιβάλλοντος σχετικά με τις εξαγωγές, καθώς, όπως αναφέρει στη μελέτη, οι γεωπολιτικές εξελίξεις και οι πολιτικές αποφάσεις σχετικά με την πορεία της ενεργειακής μετάβασης επηρεάζουν τις συνθήκες της αγοράς και τις ροές σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό πλέον σε σχέση με την περίοδο προ του 2022.

Σε αυτό το πλαίσιο, η μελέτη πρόβλεψης της ζήτησης παρουσιάζει σειρά σεναρίων για τις εξαγωγές, με τις ροές να εκκινούν από την Ελλάδα και να κατευθύνονται προς τις χώρες της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, πράγμα που θα μπορούσε προοδευτικά να πάρει σημαντικά μεγαλύτερες διαστάσεις στο έδαφος της οριστικής κατάργησης του ρωσικού φυσικού αερίου μέχρι τις αρχές του 2028.

Η εν λόγω δυναμική, ωστόσο, μένει να κατοχυρωθεί στην πράξη, δεδομένου ότι η ελληνική οδευση συνυπάρχει με ακόμη 6 ανταγωνιστικές εναλλακτικές οδεύσεις που δύναται να αξιοποιηθούν για την προώθηση ποσοτήτων στην περιοχή, με τις 3 να εντοπίζονται στη νοτιοανατολική πλευρά της Ευρώπης (Ελλάδα, Τουρκία και ΤΑΝΑΡ-ΤΑΡ-Βουλγαρία) και τις υπόλοιπες 4 στο βόρειο και δυτικό κομμάτι της Ευρώπης, δηλαδή Γερμανία, Πολωνία, Κροατία και Ιταλία.

Από τα παραπάνω, η Τουρκία διατηρεί ευθέως ανταγωνιστική σχέση με την ελληνική οδευση, λόγω τόσο γεωγραφίας όσο και ανάλογης γεωγραφικής εγγύτητας με την περιοχή των Βαλκανίων που αναμένεται να αυξήσει σημαντικά τη ζήτηση υγροποιημένου φυσικού αερίου τα αμέσως επόμενα χρόνια, καθώς θα αφήνουν «πίσω» το ρωσικό αέριο.

Σε κάθε περίπτωση, οι εξαγωγές του εθνικού συστήματος φυσικού αερίου διατηρούν θετικό πρόσχημα σε βάθος δεκαετίας, γεγονός που, παρά τις όποιες αυξομειώσεις και σκαμpaneβάσματα λόγω της αγοράς, «σημαδεύει» πλέον την ενεργειακή στρατηγική της χώρας με ευρύτερη γεωπολιτική σημασία, όπως αποδείχθηκε και με τα όσα μεσολάβησαν στη διάρκεια του 2025.

Συνέχεια στη σελίδα 22

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Ηλεκτροπαραγωγή και δίκτυα διανομής

Στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, οι όγκοι που θα διοχετευθούν θα επηρεαστούν σημαντικά από το ποσοστό διεξόδους των ΑΠΕ και τις προβλεπόμενες ροές των διασυνδέσεων. Εντούτοις, εκτιμάται ότι η ζήτηση θα παραμείνει ισχυρή καθ' όλη τη δεκαετία, κυρίως λόγω αυξημένων εξαγωγών, και προβλέπεται να κορυφωθεί σε περίπου 4,5 bcm το 2032 και στη συνέχεια θα παραμείνει σταθερή έως το 2035.

Όσον αφορά τα δίκτυα διανομής, αναμένεται ανοδική τάση κατά τη διάρκεια όλης της περιόδου, βάσει των σχεδίων των Διαχειριστών για επέκταση σε νέες περιοχές. Συγκεκριμένα, θα διαμορφωθεί στο 1,4 bcm το 2026, για να αυξηθεί έπειτα στο 1,7 bcm το 2035, μετρώνας άνοδο 24%.

Επιπλέον, η πρόβλεψη για τους βιομηχανικούς καταναλωτές επιβεβαιώνει την τάση ανάκαμψης που παρατηρήθηκε τα τελευταία 2 έτη, συγκριτικά με τη μεγάλη πτώση που σημειώθηκε την περίοδο 2022-2023, λόγω των υψηλών τιμών φυσικού αερίου. Έτσι, η πλήρης ανάκαμψη αναμένεται από το 2029, όπου η ζήτηση θα ανέλθει σε 0,9 bcm και θα διατηρηθεί σταθερή στη συνέχεια.

«ΦΡΑΓΜΑ» ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΡΕΜΑ ΤΗΣ ΡΑΦΗΝΑΣ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΑ 8

09/01/2026

Διετής παράταση με αναθεώρηση και ενδεχόμενη αύξηση του κόστους

Η ανωριμότητα των έργων κατά την ανάθεσή τους πληρώνεται σε χρόνο και δημόσιο χρήμα.

Στην περίπτωση του έργου «Διευθέτηση - Οριοθέτηση Ρέματος Ραφίνας» οι καθυστερήσεις σε απαλλοτριώσεις, άδειες και δίκτυα οδήγησαν σε διετή παράταση, με την αναθεώρηση του χρονοδιαγράμματος να φέρνει στο προσκήνιο και το ενδεχόμενο της αύξησης του κόστους. Το εν λόγω έργο έλαβε παράταση έως τις 11 Νοεμβρίου 2027, με απόφαση του υπουργού Υποδομών Χρήστου Δήμα. Ανάδοχος είναι ο Όμιλος Ακτορ, ενώ ο προϋπολογισμός κατακύρωσης ανέρχεται σε 75,27 εκατ. ευρώ με ΦΠΑ.

Η σύμβαση είχε υπογραφεί στις 11 Νοεμβρίου 2022 με συνολική προθεσμία 36 μηνών, γεγονός που τοποθετούσε την αρχική ημερομηνία περαίωσης τον Νοέμβριο του 2025. Το υπουργείο ενέκρινε χθες παράταση 24 μηνών «με αναθεώρηση», κρίνοντας ότι οι καθυστερήσεις δεν οφείλονται στον ανάδοχο.

Η απόφαση ταιριάζει με ένα γνωστό μοτίβο στην αγορά δημοσίων έργων. Έργα ξεκινούν με ένα συμβατικό ορίζοντα ολοκλήρωσης, ενώ κρίσιμα προσαπαιτούμενα -γη, αδειοδοτήσεις, μετακινήσεις δικτύων, αρχαιολογικές δεσμεύσεις και συμφωνίες με εμπλεκόμενους φορείς- παραμένουν ανοικτά.

Το αντικείμενο του έργου αφορά τη διευθέτηση του ρέματος Ραφίνας, που διασχίζει τους Δήμους Παιανίας, Παλλήνης, Ραφίνας - Πικερμίου Πικερμίου και Σπάτων - Αρτέμιδος, με στόχο τη διαχείριση πλημμυρικών απορροών και την αντιπλημμυρική προστασία αστικών και περιστατικών περιοχών. Οι παρεμβάσεις εκτελούνται σε μήκος περίπου 15 χιλιομέτρων και περιλαμβάνουν έργα διευθέτησης, παρεμβάσεις σε συμβάλλοντα ρέματα και δημιουργία λεκάνης συγκράτησης φερτών.

Στην αγορά έχει παρουσιαστεί ως ένα από τα δύο μεγαλύτερα αντιπλημμυρικά έργα της Αττικής (το άλλο αφορά το ρέμα της Εσχάτης).

Σήμερα, πέρα από τη διετή παράταση, το έργο έχει μεταφερθεί χρηματοδοτικά στο πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027», ενώ αρχικά είχε ενταχθεί στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Η απολίσθηση της παράτασης περιγράφει μια συσσωρευτική καθυστέρηση που προέρχεται κυρίως από παράγοντες εκτός εργοταξίου.

Οι αιτίες

Καθοριστικό ρόλο έπαιξαν οι απαλλοτριώσεις. Για την κατάληψη της συνολικής έκτασης του έργου απαιτήθηκαν πέντε κηρύξεις και ισάριθμες δικαστικές αποφάσεις. Μέχρι τον Οκτώβριο του 2023 δεν είχε αποδοθεί στον ανάδοχο ούτε το τμήμα της Δημοτικής Κοινότητας Ραφίνας, γεγονός που καθιστούσε πρακτικά αδύνατη την εκτέλεση εργασιών. Η πλήρης απόδοση των εκτάσεων ολοκληρώθηκε σταδιακά μέσα στο 2024, σχεδόν ενάμιση χρόνο μετά την υπογραφή της σύμβασης. Παράλληλα καταγράφηκαν κινητοποιήσεις πολιτών και περιβαλλοντικών οργανώσεων, καθώς και δικαστικές προσφυγές, που οδήγησαν σε επανειλημμένες διακοπές εργασιών 2023.

Ιδιαίτερα επιβαρυντικός αποδείχθηκε και ο παράγοντας αρχαιολογία. Στα πρώτα τέσσερα κατάντη χιλιόμετρα εντοπίστηκαν αρχαιοττες σε δέκα σημεία, δεσμεύοντας σχεδόν όλο το εύρος της κοίτης και εμποδίζοντας τόσο τις κύριες εργασίες όσο και τις αναγκαίες προσωρινές εκτροπές υδάτων για την ανάπτυξη ανάπτυξη μετώπων (σχετικό ρεπορτάζ στη σελ. 32).

Το πιο σύνθετο πρόβλημα αφορά τα δίκτυα ενέργειας. Η γραμμή υψηλής τάσης 150 kV Παλλήνη- Πλατισσιός, στην περιοχή της γέφυρας Αρίωνος, διέρχεται ανάμεσα στους πασάλους θεμελίωσης. Η μετατόπιση της προϋποθέτα διακοπή λειτουργίας, με εκτιμώμενο κόστος απώλειας παραγωγής 4-7 εκατ. ευρώ τον μήνα, καθιστώντας τη λύση οικονομικά και χρονικά δυσχερή. Η εκκρεμότητα αυτή επηρεάζει περίπου το 70% του έργου, αποκόποντας το ανάντη τμήμα και ακυρώνοντας τον αρχικό σχεδιασμό παράλληλων μετώπων.

Στον ίδιο κατάλογο εντάσσονται οι καθυστερήσεις από το Διασχεείο, οι εκκρεμότητες με τον Οργανισμό Λιμένος Ραφίνας για τις εκβολές και οι δυσλειτουργίες με τον Δήμο Ραφίνας - Πικερμίου σε ρυμοτομίες και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις.

Η έγκριση της παράτασης με αναθεώρηση σηματοδοτεί ότι η χρονική επιμήκυνση δεν θεωρείται ουδέτερη ως προς το κόστος. Ήδη έχουν εγκριθεί επείγουσες και απρόβλεπτες πρόσθετες εργασίες καθαρισμού του ρέματος συνολικού ύψους περίπου 6,68 εκατ. χωρίς ΦΠΑ, ενώ συνήθως την παράταση ενός χρονοδιαγράμματος δημοσίου έργου ακολουθεί η αύξηση του κόστους του.

«ΝΑΙ» ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ ΣΤΗ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,8

09/01/2026

Το περιβάλλον, φυσικό ή πολιτιστικό, συνιστά δικαίωμα του κάθε πολίτη και από τον κανόνα αυτό δεν πρέπει να εξαιρούνται τα εμποδιζόμενα άτομα. Περαιτέρω, τα μνημεία επιτελούν την πολιτιστική τους λειτουργία μόνο ως

μέρος της συλλογικής μνήμης και επομένως πρέπει να είναι προσβάσιμα από το σύνολο της κοινωνίας. Η σκέψη αυτή, με την οποία το ΣΤΕ απέρριψε τις προσφυγές κατά της δημιουργίας τελεφερίκ στην Ανω Πόλη της Μονεμβασίας, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς ενδεχομένως να ανοίγει ένα μεγάλο πεδίο εφαρμογών για περιοχές και μνημεία που σήμερα δεν είναι εύκολα προσβάσιμα.

Η επιχειρηματολογία του ΣΤΕ αναπτύχθηκε στις αποφάσεις 6/2026 και 7/2026 του Ε' τμήματος, με τις οποίες απορρίφθηκαν οι προσφυγές της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, του Συλλόγου Φίλων Μονεμβασίας, της Οργάνωσης Γη και πολιτών κατά της εγκατάστασης τελεφερίκ στη Μονεμβασία.

Το δικαστήριο στάθηκε και σε νομικούς λόγους (όπως την προτεραιότητα της περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή της αρχαιολογικής έγκρισης), αλλά το μεγαλύτερο ενδιαφέρον έγκειται στη βασική θέση στην οποία βασίστηκε επί της ουσίας το σκεπτικό. Σύμφωνα με πληροφορίες (καθώς οι αποφάσεις δεν έχουν ακόμα καθαρογραφεί), το δικαστήριο έκανε αναφορά στις συνταγματικές διατάξεις περί προστασίας ατόμων με αναπηρίες και της Διεθνούς Σύμβασης του ΟΗΕ του 2007 για την πρόσβαση των εμποδιζόμενων ατόμων σε πολιτιστικούς χώρους. Στη συνέχεια, οι δικαστές έκριναν ότι τα μνημεία επιτελούν την πολιτιστική τους λειτουργία μόνον ως μέρος της συλλογικής μνήμης, την οποία προϋποθέτουν αλλά και τροφοδοτούν. Όμως, υποστήριξε το ΣΤΕ, τα μνημεία δεν έχουν αυτοαναφορική σημασία ούτε μεταφυσική έννοια και σκοπό, αλλά πρέπει να είναι, κατά το δυνατόν, προσβάσιμα σε όλους. Σύμφωνα με το δικαστήριο η «μνημειακή λύση», δηλαδή το να μην κατασκευαστεί το έργο, σωστά αποκλείστηκε, διότι το έργο διευκολύνει όχι μόνο τα εμποδιζόμενα άτομα, αλλά και τους αρχαιολόγους που έχουν την ευθύνη συντήρησης των αρχαιοτήτων της Ανω Πόλης. Αντίθετα με τις μελέτες εξετάστηκαν ακόμα και οι αρχιτεκτονικές πλευρές του έργου, ώστε να μειωθεί όσο γίνεται το αποτύπωμά του.

Προφανώς, καταλήγει το δικαστήριο, οι επεμβάσεις σε μνημεία πρέπει να τεκμηριώνουν τις αναμενόμενες επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, κάτι που στη συγκεκριμένη περίπτωση έγινε με επάρκεια. Το δικαστήριο έκρινε ότι οι περιορισμοί της περιβαλλοντικής νομοθεσίας είχαν τηρηθεί με την εκπόνηση ειδικής οικολογικής αξιολόγησης καθώς η περιοχή της Μονεμβασίας είναι σημαντική για τα πουλιά.

Το ερώτημα που τώρα προκύπτει είναι κατά πόσον οι αποφάσεις αυτές «ανοίγουν τον δρόμο» και για άλλα ανάλογα έργα, που μέχρι σήμερα απορρίπτονταν λόγω των επιπτώσεών τους, στη βάση της βελτίωσης της προσβασιμότητας. Υπενθυμίζεται ότι το ΣΤΕ είχε τον περασμένο Ιούνιο διατάξει το «πάγωμα» των εργασιών, μέχρι την εκδίκαση των κυρίως προσφυγών. Οι προσφεύγοντες είχαν υποστηρίξει ότι η εκτέλεση των εργασιών θα προκαλούσε ανεπανόρθωτη βλάβη στο μνημειακό σύνολο της Μονεμβασίας, που έχει ειδικό προστατευτικό καθεστώς ήδη από 1922.

